

7.2 การเปลี่ยนแปลงประชากร

ปี 2523 อัตราเกิด 4566 คน คนตาย 254 อัตราย้ายเข้า
9301 ย้ายออก 10635 อัตราการเปลี่ยนแปลง 4.11%

ปี 2528 อัตราเกิด 4208 คน คนตาย 496 อัตราย้ายเข้า
11070 ย้ายออก 13028 ยอดรวมการเปลี่ยนแปลงทางประชากรจะเกิดจากอัตราการเพิ่ม
ตามธรรมชาติ (

$$\begin{aligned} \text{สูตร จำนวนเปลี่ยนแปลง} &= \text{อัตราเกิด-อัตราตาย} \quad \text{อัตราย้ายเข้า-อัตรา} \\ & \quad \text{ย้ายออก} \\ &= 4208-496 + (11070-13028) \\ &= 3712+(1958) \\ &= 5670 \end{aligned}$$

$$\text{ร้อยละการเปลี่ยนแปลง} = 100 \times \frac{5670}{81529}$$

$$\text{ปี 2528 อัตราการเปลี่ยนแปลง} = 6.9\%$$

7.3 การขยายตัวประชากรในอนาคต จากการศึกษาของสำนักผังเมือง
พบว่า การขยายตัวประชากรปี 2500-2517 เวลา 17 ปี อัตราขยายตัวเท่ากับ 3.80%
ปี 2518-2523 เวลา 5 ปี ขยายตัวประมาณ 4.51% (ดูตาราง _____)

7.4 การคาดการณ์ประชากรชุมชนเมืองสงขลา จากสูตรวิธีการ

The Annual Rate of Population Change²⁸ เป็นการหาอัตราเพิ่มเฉลี่ยต่อปีโดย

การคำนวณดอกเบี้ยทบต้น ดังนี้ อัตราการเพิ่มประชากร $r = \sqrt[n]{\frac{PT}{PO}} - 1$

ประชากรสงขลา ปี 2528=81521 คน

" " ปี 2524= 75620 คน

$$r = \sqrt[5]{\frac{81521}{75620}} - 1$$

²⁸ เกียรติ จิระกุล เทคนิคการวิเคราะห์สำหรับการวางแผนกายภาพ

$$= 1.015 - 1$$

$$= .015 \times 100$$

$$\text{อัตราเพิ่ม} = 1.5$$

อัตราเพิ่มขึ้นค่าจากการสำรวจสำนักผังเมือง 3.80 ขึ้นสูง 4.51% จึงยกเอาอัตราเพิ่มขึ้นค่า 3.80 เป็นอัตราเพิ่มประชากรชุมชนเทศบาลเมืองสงขลา ในช่วง 5 ปี

อัตราเพิ่ม 1.5% เทศบาลสงขลาปัจจุบัน	อัตราเพิ่ม 3.80 ของสำนักผังเมือง(ขั้นค่า)
$P_{2529} = 81521 (1+.015)^5$ $= 87821$ คน	$P_{2529} = 81521 (1 + 0.038)^5$ $= 98232$ คน
$P_{2534} = 81521 (1+.015)^{10}$ $= 94608$ คน	$P_{2534} = 81521 (1+0.038)^{10}$ $= 118370$ คน
$P_{2544} = 81521 (1+.015)^{20}$ $= 109796$ คน	$P_{2544} = 81521 (1 + 0.038)^{20}$ $= 171876$ คน

7.5 การกระจายและความหนาแน่นประชากร ความหนาแน่นการกระจายตัวในเขตใจกลางเมืองมีประชากรมากที่สุด 22,230 คน/กม² - ในขณะที่บริเวณชานเมืองนอกเมืองมีความหนาแน่น 5590 คน/กม² รวมความหนาแน่นเฉลี่ยจำนวน 7880 คน/กม²

7.6 การพยากรณ์การกระจายตัว จะมีการคาคหมายประชากรสูงสุดในบริเวณใจกลางเมือง และความเจริญสูงสุดในบริเวณทิศใต้ของเมือง

7.7 รายได้ประชากรชุมชนสงขลา รายได้จากการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ ทางด้านอุตสาหกรรมและการประมงเฉลี่ย 6.18 คน ต่อ 1 ครอบครัว²⁹

²⁹ บริษัทที่ปรึกษา : ผลการสำรวจโครงการเมืองหลัก

ตารางที่ 12 การกระจายรายได้ของครอบครัวในเขตเมืองสงขลา, 2524

รายได้ครัวเรือน (บาท/เดือน)	สงขลา ^{1/}		ค่าเฉลี่ยของเทศบาล หัวประเทศยกเว้นใน ทม.		ทม.	
	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ สะสม	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ สะสม	เปอร์เซ็นต์	เปอร์เซ็นต์ สะสม
	น้อยกว่า ๒,๐๐๐	33	33	12	12	4
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐	25	58	14	26	7	11
๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐	20	78	27	41	17	24
๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐	9	87	14	55	20	37
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐	5	92	8	63	28	48
๖,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	5	97	23	86	30	78
มากกว่า ๑๐,๐๐๐	3	100	14	100	22	100
	100		100		100	
รายได้ปานกลาง: (บาท/เดือน)	2,640 ^{2/}		4,630		6,270	

ที่มา. สำหรับสงขลา- การสำรวจค่าจ้างเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวในสงขลาซึ่งจัดทำโดยการสำรวจ
โดยบริษัทที่ปรึกษา

สำหรับถ้ถิ่น ๗- จากเอกสารอ้างอิง ก.1

^{1/} ค่าเฉลี่ยจากค่าใช้จ่ายรายเดือนของครอบครัว

^{2/} ค่าเฉลี่ยที่ใช้การกระจายความถี่ของกลุ่มรายได้ระหว่าง 2,๐๐๐-๕,๙๙๙ บาทต่อเดือน ซึ่ง
เป็นการกระจายที่ใกล้เคียงกับของเทศบาลหัวประเทศยกเว้นในทม. และราคาปานกลาง

จากการประมาณการพบว่ารายได้ปานกลางครอบครัวต่อเดือนในสงขลาเท่ากับ 2640 บาท เปรียบเทียบกับกรุงเทพฯ 6300 บาท และ 4600 บาท สำหรับเทศบาลทั้งหมด

7.8 บริเวณกลุ่มคนยากจน มีประมาณ 33% ของจำนวนครอบครัวทั้งหมดประมาณการว่า มีประชากรสงขลา 28000คน หรือ 4200 ครอบครัว มีรายได้ต่ำกว่าระดับยากจน

7.9 แรงงาน จากการศึกษาพบว่า แรงงานหมวดอายุ 15-19 ปี มีมากที่สุดคือ 21% ของกำลังแรงงานทั้งหมด แยกตามหมวดอายุช่วง 15 ปี หมวดอายุ 15-29 ปี มี 48.8% หมวดอายุ 30-39 ปี มี 32.7% หมวดอายุ 45-59 ปี มี 17.6% สรุปแรงงานวัยหนุ่ม (15-44 ปี) มีมากกว่าแรงงานวัยแก่เมื่อแยกประชากรแรงงานรวมกับประเภทอาคารพบว่า ประเภทอาคารพักอาศัยประชากรรวม 41,792 เป็นร้อยละ 92.9 แรงงานรวม 25,526 คนเป็นร้อยละ 94.5 แสดงว่าประชากรภายในเทศบาลเมื่อไม่ทำอาชีพอื่น ๆ ทางเกษตร และพาณิชย์ ก็สามารถอยู่ได้ ด้วยอาชีพการประมง

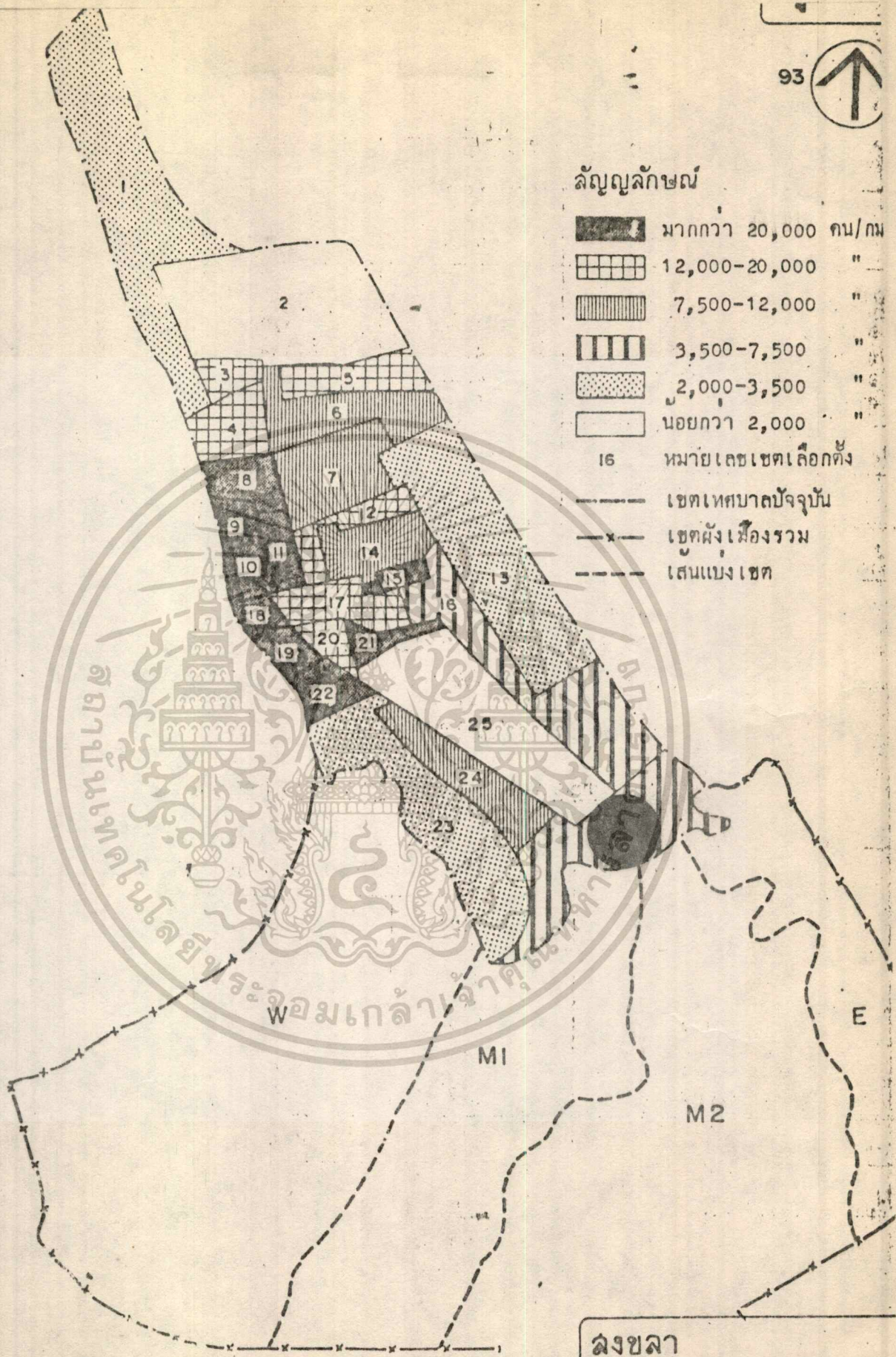
7.10 ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพยากรณ์ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างคร่าว ๆ ได้กระทำโดยยึดข้อสมมติฐานเกี่ยวกับสัดส่วนของผลิตภัณฑ์นอกภาคเกษตรกรรมของเมืองสงขลาต่อของภาคใต้ทั้งหมด สัดส่วนนี้ซึ่งรวมผลิตภัณฑ์ในเขตเมืองและเขตชนบท ได้เพิ่มขึ้นจาก 16% ในปี 2519 เป็น 18% ในปี 2521 ได้มีการสมมติว่าผลิตภัณฑ์นอกภาคเกษตรกรรมของภาคใต้จะเพิ่มขึ้นปีละ 7.3% ระหว่างปี 2529 ถึง 2544 เทียบกับปีละ 7.4% ในระยะแผนที่ 5 ในที่สุดท้ายของระยะการพยากรณ์ คาดว่าสัดส่วนของผลิตภัณฑ์นอกภาคเกษตรกรรมของจังหวัดสงขลาจะเท่ากับ 26%

ผลของการพยากรณ์ในรูปความเจริญเติบโตที่แท้จริงทางเศรษฐกิจในเขตเมืองสงขลามียังนี้		
	2524-2529	2529-2544
ผลิตภัณฑ์รวม, % ต่อปี	8.5	9.5
รายได้ผลผลิตรวมต่อหัว, % ต่อปี	4.1	5.0

ลักษณะ

- มากกว่า 20,000 คน/กม
- 12,000-20,000 "
- 7,500-12,000 "
- 3,500-7,500 "
- 2,000-3,500 "
- น้อยกว่า 2,000 "
- 16 หมายถึงเขตเลือกตั้ง
- เขตเทศบาลปัจจุบัน
- x- เขตผังเมืองรวม
- - - - - เส้นแบ่งเขต

ลงขลา

ความหนาแน่นของประช
ในเขตเลือกตั้งต่าง ๆ ปี 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา แผ่นภาพที่ 16

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร

การกระจายความหนาแน่นของประชากรภายในเขตเทศบาลเมืองสงขลา, 2524

ช่วงของความหนาแน่น (คน/กม ²)	เปอร์เซ็นต์การกระจายโดย		
	เขตเลือกตั้ง	ประชากร	พื้นที่
มากกว่า 20,000	34.6	38.3	10.2
12,000- 20,000	23.1	20.5	10.4
7,500- 12,000	15.4	17.0	14.3
3,500- 7,500	7.7	10.1	15.8
2,000- 3,500	11.5	10.6	27.8
น้อยกว่า 2,000	7.7	3.5	21.5
	100.0	100.0	100.0

การพยากรณ์ความหนาแน่นของประชากรในเขตเมืองสงขลา

บริเวณ	พื้นที่	ความหนาแน่น	
	กม ²	2524	2544
<u>ในเขตเทศบาล</u>			
บริเวณส่วนกลาง 1 (C1)	1.30	22,230	36,320
บริเวณส่วนกลาง 2 (C2)	1.52	14,860	25,420
บริเวณคานเหนือ (N)	2.14	2,100	7,040
บริเวณคานตะวันออกเฉียงเหนือ (SE)	2.64	3,230	4,990
บริเวณคานใต้ (S)	2.00	5,560	20,040
1. รวมในเขตเทศบาล	9.60	7,880	16,060

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณ	พื้นที่	ความหนาแน่น คน/ กม ²	
	กม ²	2524	2544
<u>นอกเขตเทศบาล</u>			
บริเวณคานตะวันตก (W)	8.26	100	1,620
บริเวณกลาง 1 (M1)	4.04	1,590	5,080
บริเวณกลาง 2 (M2)	8.56	170	1,020
บริเวณคานตะวันออก (E)	2.14	170	830
2. รวมนอกเขตเทศบาล	23.00	400	1,930
1+ 2 รวมในบริเวณผังเมืองรวม	32.60	2,600	6,090

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.11 · ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจการประมง เมืองสงขลา มีเศรษฐกิจหลักอยู่ที่กิจการประมง เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศจาก ผลผลิตที่มารวมของ ภาคใต้ และจังหวัดกิจการประมงเป็นกิจกรรมที่ให้ผลผลิตที่สูง อันเนื่องมาจากผลผลิตทั้งสัตว์ น้ำกร่อย และน้ำเค็ม จากสถิติรายได้การประมงของอำเภอเมืองสงขลา และเทศบาลเมือง สงขลา ในการออกใบอนุญาตและมีผู้ขอจดทะเบียนในการประกอบกรรมิรายไต่ดังนี้

ภาษีเงินได้จากกิจการประมงภายใน เขตอำเภอเมืองสงขลา

รายการ	ปี 2527	ปี 2528	ปี 2529-ก.ค. 29
ภาษี เครื่องมือประมงในพิภก	303710	320340	286810
ใบอนุญาตในการประกอบกิจการ	5500	6000	3000
ค่าธรรมเนียมการประมง	8850	18300	19200
ค่าธรรมเนียมขอใบอนุญาตบัตร	340	560	240
รวมรายไต่การประมง	318,400	3391800	306550

นอกจากนี้ยังมีสัตว์ ทะเลที่จับได้ประมาณ 60% ส่งไปขายในสิงคโปร์ มาเลเซีย และอีก 20% เข้าสู่กรุงเทพฯ และอีก 20% บริโภคภายในท้องถิ่น

สรุปผลปัญหาชุมชนในระดับเทศบาลจากการศึกษาทำให้ทราบว่า

1. ประวัติชุมชนเมืองสงขลา เป็นเมืองเก่าศูนย์กลางการค้าการเมืองการปกครองและเป็นเมืองท่าชายฝั่งทะเลของภาคใต้
2. ความสำคัญของชุมชน เป็นเมืองอาคารโบราณสถานมากในลักษณะเป็นชุมชนเก่าพิเศษเฉพาะทั่วควมภูมิภาค
3. ลักษณะกายภาพ
  - ลักษณะธรณีวิทยา เป็นเมืองและชุมชนที่มีคาบแหลมยื่นโดยมีทะเลล้อมรอบสองฝั่งของชุมชนลักษณะดินเป็นดินทราย และดินพรุ
  - ลักษณะภูมิศาสตร์ มีฤดูกาล 2 ฤดู มี ลมมรสุม และลมบก ลมทะเลพัดผ่าน
  - ลักษณะทรัพยากร มีทรัพยากรสำคัญน้ำเค็มมากส่วนผลถึงการประมงเป็นอาชีพสำคัญในบริเวณนี้
  - ลักษณะการใช้ที่ดิน การใช้ที่ดินไม่เป็นระเบียบเป็นแบบผสม (Mixed Land Use) เพราะขาดการควบคุมการใช้ที่ดิน ทำให้การพัฒนาเมืองเป็นไปโดยไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์ ผลคือสภาพแวดล้อมเสีย มีการใช้ที่ดินบางประเภทบุกรุกเข้าไปในบริเวณสภาพแวดล้อมที่สวยงามตามธรรมชาติโดยไม่จำเป็น ที่ดินของรัฐมีมากกว่า 70% และที่ดินของเอกชนในชั้นที่ใหญ่ไม่ทำให้การพัฒนาการใช้ที่ดินไม่มีประสิทธิภาพ
  - การขยายตัวของพื้นที่ จะถูกบีบบังคับด้านการขยายตัวเนื่องจากภูมิประเทศเป็นปลายแหลม การขยายตัวชุมชนจะไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ตามแนวถนนกาญจนาภิเษก (ถนนสงขลา-หาดใหญ่) ซึ่งเป็นที่รวมกลุ่ม ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในการพัฒนาบริเวณนี้
  - การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจะมีเพียงเล็กน้อยเนื่องจากสภาพชุมชนที่ขยายตัวและพัฒนาที่อยู่อาศัยและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พาณิชย์กรรมปะปนกัน จนต้องเพิ่มบริเวณฝั่งเมืองรวม จากเขตเทศบาลเมืองสงขลาเดิมถึง 11.83 กม²
- ฝั่งเมืองรวมในปัจจุบัน จากปัญหาการใช้ที่ดินปะปนและการขยายตัวขาดแบบแผนจึงต้องวางแผนประโยชน์การใช้ที่ดินใหม่ให้สัมพันธ์กับการขยายตัวโดยเพิ่มเนื้อที่ฝั่งเมืองรวมเป็น 20672.8 ไร่ หรือ 30.12 ตารางกิโลเมตรเพื่อรับการขยายตัว 20 ปีข้างหน้า
  - การเปรียบเทียบการใช้ที่ดิน 2524-2539 พบว่าการใช้ที่ดินที่ควรเพิ่มในระหว่างปีที่ศึกษา 2524-2539 ปรากฏผลดังนี้
    - สวนสาธารณะและสนามกีฬา ที่เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีค่างามของการเพิ่มสูงสุดถึง 44.60% รองลงมาเป็นบริเวณพักอาศัยหนาแน่นปลายกลางกิจการเพิ่ม 21.8% อันค้ำสาม สาธารณูปโภคและสถาบันราชการ 7.08%
  - การคมนาคมขนส่ง พบว่า ถนนส่วนใหญ่ภายในชุมชนเป็นถนนเอนกประสงค์และคับแคบทำให้มีปัญหาการจราจรเพิ่มขึ้นทุกปีและจากการมีสถานีรถไฟใจกลางเมืองที่ก่อปัญหา เนื่องจากจุดตัดของถนนและทางรถไฟด้านความปลอดภัย
  - ลักษณะสถาปัตยกรรมและที่ดิน
    - อาคารส่วนใหญ่มีการแบ่งขนาดแปลงที่ดินไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์วางแปลน(ส่วนใหญ่) มีหน้าแคบเกินไปทำให้อาคารที่ก่อสร้างต้องบีบตัวในค้ำยาวและสร้างติดต่อกันเป็นแนวยาว มีการสร้างอาคารบิคมุมและแน่นอนอย่างแออัดโดยสร้างอาคารทึกริมถนนใหญ่โดยไม่เว้นทางเท้าหน้าบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ลักษณะสังคม

ประชากร

อัตราเพิ่มประชากรขั้นต่ำ 3.80% ขึ้นสูง 4.51%
เมื่อเปรียบเทียบกับอำเภอหาคีใหญ่ที่มีอัตราเพิ่ม 5.66%
แสดงว่า PRESSURE ที่ทำให้เมืองเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงมีน้อยกว่าหาคีใหญ่

อัตราประชากรชายมากกว่าหญิงเพียงเล็กน้อยคือมี
2524 ชาย 36928 คน หญิง 38692 คน จาก
ประชากรทั้งหมด 75620 คน

รายได้ประชากร

ประชากรประกอบอาชีพประมงสูงสุด เฉลี่ย 6.18 คน
ต่อ 1 ครอบครัว รายได้ประชากร 2600 บาทต่อเดือน
กลุ่มคนยากจนภายในเทศบาลมีประมาณ 33% ของ
จำนวนครอบครัวทั้งหมดในเขตเทศบาล

ความหนาแน่นประชากร

ความหนาแน่นประชากรเฉลี่ย 7880 คน/ตารางกิโลเมตร
พื้นที่ศูนย์กลางธุรกิจ C. B.D. มีความหนาแน่น
20,000 คน/กม²

5. ลักษณะเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรกรรมมีอันดับ 1 คือ 26%
ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด คาดการณ์ว่าผลิตภัณฑ์
มวลรวมในรูปความเจริญเศรษฐกิจเทศบาลสงขลาจะ
มีประมาณ 8.5% ต่อปี รายได้ผลิตภัณฑ์รวมต่อหัว
ประมาณ 4.1% ต่อปี ในอนาคต 2528-2534 จะมีเพิ่ม
เป็น 9.5 และ 5.0 ตารางกิโลเมตร

บทที่ 3

3.1 ขั้นตอนการศึกษาการวางผังชุมชนประมงเก่าเส็ง สงขลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 แหล่งข้อมูล

จาก สำนักงานผังเมือง กองผังเมืองรวม
 สำนักงานเทศบาลเมืองสงขลา
 สำนักงานคณะกรรมการชุมชนชาวประมง เก้าเส่ง
 หอสมุด คณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย
 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

3.3 สภาพที่ตั้งโครงการชุมชนชาวประมงเก้า

3.3.1 ความเป็นมาของชุมชนชาวประมงเก้าเส่ง สงขลา

ชุมชนชาวประมงเก้าเส่ง สงขลา เป็นชุมชนที่หาแหล่งทำมาหากินตาม อาชีพประมงในแถบ แหลมสมิหรา ตำบลป่าสน แหลมทราย ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทั้งแต่สมัย ยังเป็นเทศาภิบาล อันเป็นมณฑลของนครศรีธรรมราช และถูกเลือกเป็นภาค 9 ตามระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน^{1/} โดยการตั้งถิ่นฐานเพื่ออาชีพการประมงของกลุ่มชนชาวไทยมุสลิม จากแหล่งต่าง ๆ ในภาคใต้อาศัยประชากรประมาณ 100 ครอบครัว

ปี 2503 อันเป็นสมัยการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีความเห็นว่า บริเวณแหลมที่ยื่นลงไปในทะเลแถบแหลมสมิหรา เป็นบริเวณจุดสำคัญทางยุทธศาสตร์การทหารของเมือง จึงสั่งการให้ย้ายชุมชนชาวประมง มุสลิมบริเวณดังกล่าวออกไปจากบริเวณ เพื่อนำเอาสถานที่ราชการอันเป็นแนวป้องกันทาง ยุทธศาสตร์ของเมืองเป็นที่ตั้งแทน^{2/} จึงทำให้ประชาชนชาวไทยมุสลิมบริเวณสมิหราอพยพ หนีที่หากินใหม่โดยย้ายมาอยู่บริเวณเก้าเส่งทางใต้ของเมืองสงขลาฝั่งทะเลด้านตะวันออก โดยบุกรุกตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่ดินราชพัสดุซึ่งเป็นบริเวณห่างไกลจากชุมชน

1/ ผู้ว่าราชการจังหวัด รายงานจังหวัดสงขลา หน้า 6

2/ เทศบาลเมืองสงขลา ผลการสำรวจชุมชนแออัด

ท่าเรือปาก

ทะเล (อ่าวไทย)

6 กม.

5 กม.

4 กม.

3 กม.

2 กม.

1 กม.

ท่าปลาเดิม

ชุมชนท่าละอาน

ท่าปลาใหม่

เขตเทศบาลเมืองปัจจุบัน

ถนนใหม่

ชุมชนเก่าเดิม

ทะเลสาบสงขลา

ที่ตั้งชุมชน
เก่าเดิมแห่งใหม่

เขตผังเมืองรวม

ไปหาดใหญ่

สงขลา
บริเวณที่ตั้ง ชุมชนแออัดที่จะปรับปรุง

แผนภาพที่ 17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อมาการตั้งถิ่นฐานมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการขยายตัวของชุมชนในเขตเมือง ทำให้ชุมชนเก่าเสี่ยงเป็นชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองสงขลา อันเป็นชุมชนอยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองสงขลา

จากการตั้งถิ่นฐานของชาวประมงเก่าเสี่ยงในบริเวณที่ราชพัสดุทำให้การตั้งถิ่นฐานครั้งนี้อยู่นอกเหนือการควบคุมของเทศบาลทำให้สภาพการควบคุมและดูแลจากรัฐเป็นไปตามยถากรรม ชีวิตความเป็นอยู่ต่างสูงกว่าคนในเมืองที่ห้อมล้อมและมีความแออัดจนเป็นชุมชนแออัดที่นับวันจะขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นแหล่งเสื่อมโทรมของจังหวัด ประกอบกับการประกาศใช้เขตที่ดินเพื่อกำหนดเขตและป้องกันขยายตัวอย่างขาดระเบียบแบบแผนภายในเขตเทศบาลของผังเมืองรวมที่โครงการควบคุมการใช้ที่ดินเพื่อการขยายตัวได้กำหนดเขตบริเวณเก่าเสี่ยงเป็นพื้นที่สีเขียว^{1/} ทำให้เทศบาลเมืองสงขลาต้องทำการดูแลและคุ้มครองชาวประมงที่เพิ่มขึ้นทั้ง 334 ครอบครัวให้เป็นชุมชนของเทศบาลโดยตรงเพื่อพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่การดำเนินชีวิตที่ดีงามสังคมและระเบียบของผังเมืองรวมสงขลา

3.3.2 สภาพที่ตั้งของพื้นที่โครงการชุมชนชาวประมงเก่าเสี่ยง สงขลา จำนวนพื้นที่ภายในชุมชนชาวประมงเก่าเสี่ยง ประมาณ 12 ไร่ อันมีบริเวณดังนี้

ทิศเหนือ จดถนนเก่าเสี่ยง และสถานีทหารเรือสงขลา

ทิศตะวันออก จดบริเวณหาคชลาทัศน์

ทิศตะวันตก จดบริเวณโรงพยาบาลประสาท

ทิศใต้ จดบริเวณคลองสำโรงและเขาสำโรงและบริเวณที่หักอาศัย
หนาแน่นอยู่

สภาพที่ตั้งโดยทั่วไป มีลักษณะเป็นที่ราบริมทะเลเป็นดินปนทรายและทรายมีระดับสูงจากน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ 1.50 เมตร การระบายน้ำในเวลาฝนตกและน้ำทะเลขึ้นโดยการไหลผ่านคลองสำโรงอันเป็นคลองผ่านจากฝั่งทะเลสาบทางตะวันตกสู่ตะวันออกทำให้มีน้ำท่วมถึงเมื่อถึงฤดูฝน

^{1/} สำนักงานผังเมือง รายงานการสำรวจผังเมือง

สภาพดินฟ้าอากาศ^{1/}

- ฤดูมี 2 ฤดู คือ ฤดูฝน และฤดูแล้ง ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนสิงหาคม ฤดูฝนตั้งแต่เดือนกันยายนถึงเดือนกุมภาพันธ์
- ตั้งอยู่ในเส้นรุ้ง $6^{\circ} 14' - 7^{\circ} 50'$ เหนือ เส้นแวงที่ $100^{\circ} 01' - 101^{\circ} 07'$ ตะวันออก
- ได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ออกหาปลาไม่ได้ ระยะเวลาที่ออกหาปลา
- อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี $26^{\circ} - 28^{\circ}$ เซนติเซียส
- ความชื้นสัมพัทธ์ตลอดปี ประมาณ 78%
- ปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยต่อปี 2112 มิลลิเมตร

1/ ศูนย์พยากรณ์อากาศ จ.สงขลา ข้อมูลประจำท้องถิ่น (พ.ศ. 2528- 2529)

3.4 สภาพการใช้ที่ดินภายในชุมชนชาวประมงเก่าแสง

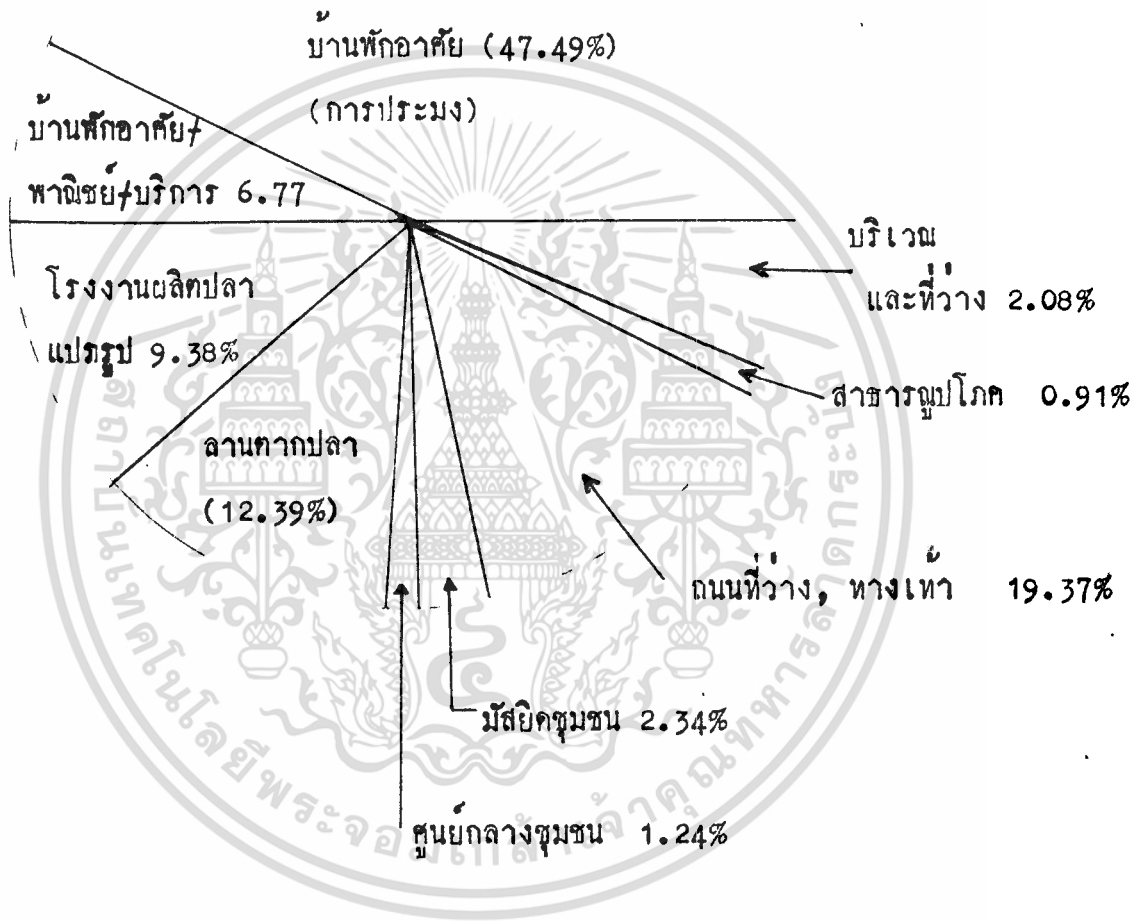
การใช้ที่ดินเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับชุมชน ที่สนองประโยชน์ใช้สอย มีความสัมพันธ์กันระหว่างบริเวณต่าง ๆ การคมนาคมที่สะดวกสบายและมีประสิทธิภาพแก่ชุมชนและเป็นมาตรการในการกำหนดสิ่งต่าง ๆ จากการสำรวจชุมชนชาวประมงเก่าแสงในปัจจุบันพบว่า มีความสับสนในการใช้ที่ดินอันเกิดจากการขาดการวางแผนและแบ่งสัดส่วน ซึ่งที่ดินส่วนใหญ่ใช้ในการอยู่อาศัยและการตากปลาแห้ง

ก. การใช้ที่ดินภายในบริเวณชุมชน จากการสำรวจภาพถ่ายทางอากาศและข้อมูลเทศบาลเมืองสงขลา จากพื้นที่ 12 ไร่หรือ 16200 ตรม.

ลำดับ	รายการ	จำนวน	เนื้อที่ท.ร.ม.	เนื้อที่ไร่	ร้อยละ
1	บริเวณพักอาศัย/การประมง	304	9120.00	5.7	47.49
2	บริเวณพักอาศัย/พาณิชย์กรรม /บริการ/เสริมสวย	30	1300.00	0.812	6.77
3	โรงงานท่าปลา	30	1415.00	0.884	7.30
4	ลานตากปลา	30	2380.00	1.48	12.39
5	ศูนย์กลางชุมชน(ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	1	240.00	0.15	1.24
6	มัสยิดชุมชน	1	450.00	0.281	2.32
7	ถนนที่วางทางเท้า	-	3720.00	2.32	19.37
8	สาธารณูปโภค (บ่อน้ำ)	7	175.00	0.10	0.91
9	บริเวณสถานพักผ่อนหย่อนใจ ที่ว่าง	-	400.00	0.25	2.08
10	ลานจอกเรือและท่าส่งปลา	1	4500	2.80	-
			19200.00	12.00	100%

ที่มา รายงานเทศบาลเมืองสงขลา : ผลการสำรวจชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 9

แสดง การใช้ที่ดินภายในชุมชนชาวประมงเก่าแสง

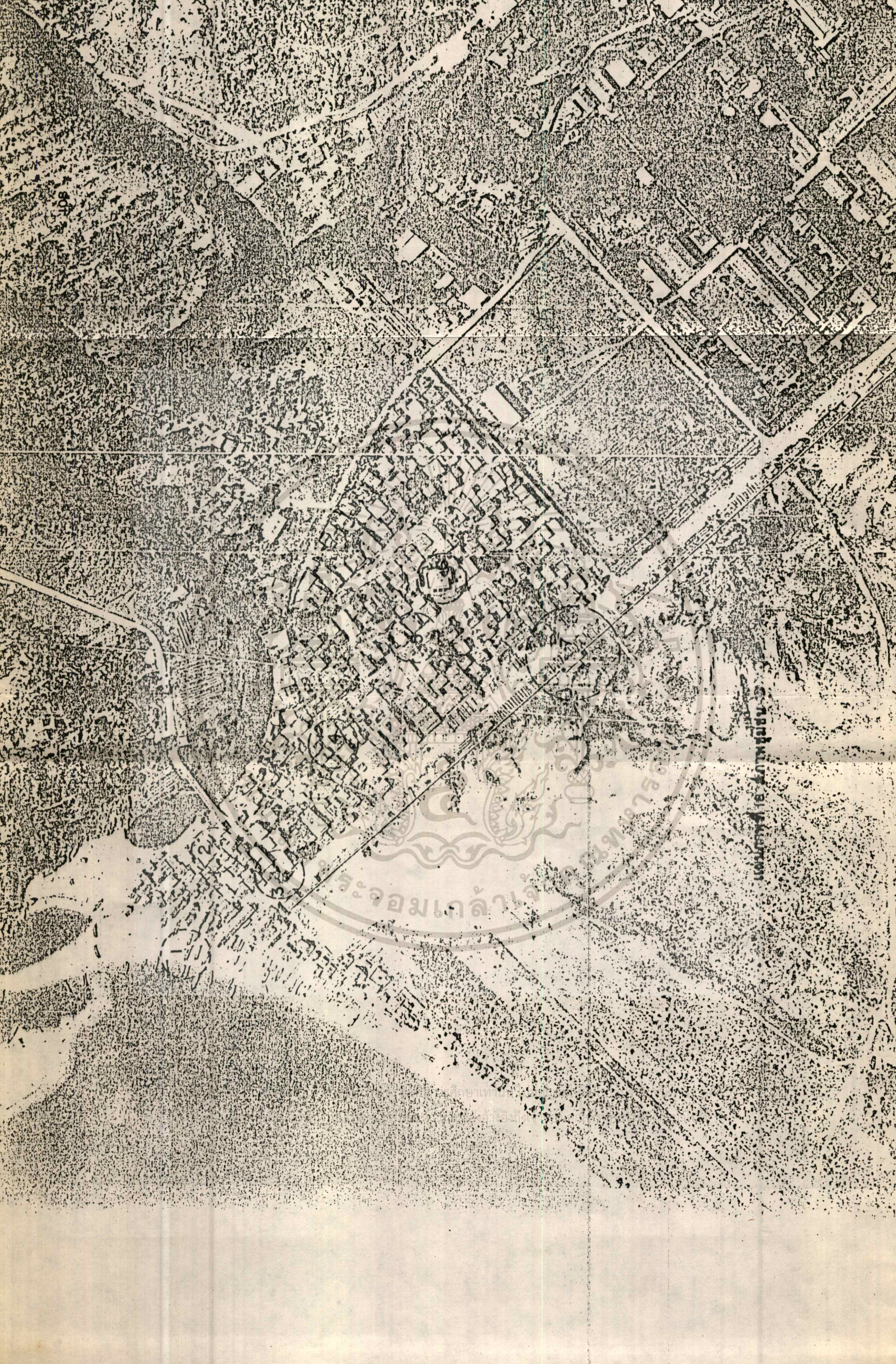
ข. การถือครองที่ดินภายในชุมชนในอดีตบริเวณที่ดินเป็นของราชพัสดุ ซึ่งถูกบุกรุก จึงทำให้การยึดถือครองที่ดินเป็นไปในลักษณะรักษากรมสิทธิเพราะที่ของแก่ละบุคคล โดยการแบ่งพื้นที่จัดสรรกันด้วยการแบ่งที่ดินโดยเจ้าหน้าที่ส่งเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ ทั้งแกปี 2503 โดยการแบ่งพื้นที่ส่วนสาธารณะ ถนน ทางเท้าเป็นถนนเมืงกลางชุมชนและจัดพื้นที่อาศัยเป็นบล็อกบล็อกละประมาณ 5 x 10 ความจนวนชุมชนที่ย้าย

ค. การถือครองที่ดินในปัจจุบัน เนื่องจากการย้ายชุมชนจากอดีตและการขยายตัวของครอบครัวภายในชุมชน โดยลักษณะการถ่ายทอดกรรมสิทธิ์และก่อเกิดบริเวณบ้านพักอาศัย เมื่อมีการเพิ่มขยับขยายเนื้อที่ออกหรืออาจปลูกอาคารบริเวณใกล้เคียง ๆ กันเป็นลักษณะครอบครัวใหญ่ตามวัฒนธรรมมุสลิม ทำให้เกิดความแออัดและขาดระเบียบภายในชุมชนและรุกล้ำบริเวณที่กำหนดเป็นที่ว่าง และถนน ทางเท้าในอดีตจนหมดสิ้นกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรมที่แออัดขาดสัดส่วนในการใช้ที่ดิน

ง. รูปแบบการใช้ที่ดินภายในชุมชน

โดยการที่ลักษณะพื้นที่ภายในโครงการ เป็นลักษณะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า หันด้านแคบเข้าสู่ทะเล ทำให้ด้านหน้าจถนนเก่าแสง และมีถนนกลางชุมชนในคานแคบยาวตลอดแนวทำให้ 2 ฝั่งของถนนกลางชุมชนเป็นบริเวณพักอาศัยหนาแน่น ส่วนประกอบอาคารและเศรษฐกิจการอาชีพจึงอยู่บริเวณถนนเก่าแสงและชอยใหญ่ภายในชุมชน

รายการ	บริเวณการใช้
1. บริเวณพักอาศัย	2 ฝั่งของถนนกลางชุมชนและบริเวณริมทะเล
2. บริเวณค้าขาย	ริมถนนเก่าแสงและถนนส่วนราชการไปสู่บริเวณสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
3. โรงงานท่าปลา	บริเวณริมถนนเก่าแสงและบริเวณคานริมคลองสำโรงเพื่อการระบายน้ำ
4. ลานตากปลา	มักอยู่ใกล้โรงงานท่าปลาและบริเวณใกล้ที่พักอาศัยและริมถนนเก่าแสง

801

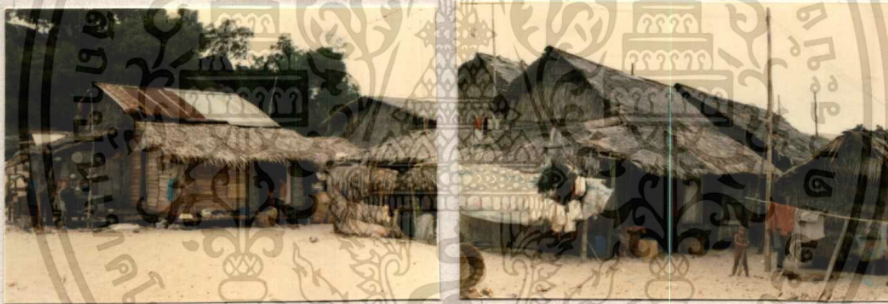
กรมการคลัง
กรมการคลัง
กรมการคลัง

กรมการคลัง

ศึกษาเพิ่มเติม
ที่สำนักงาน

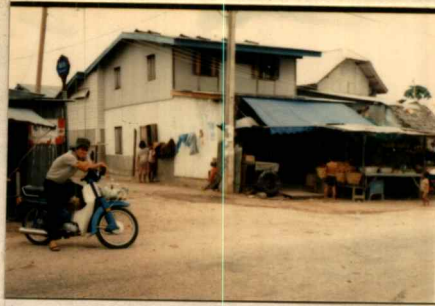
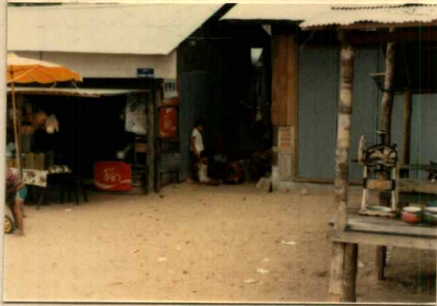

ภาพบริเวณที่ 1

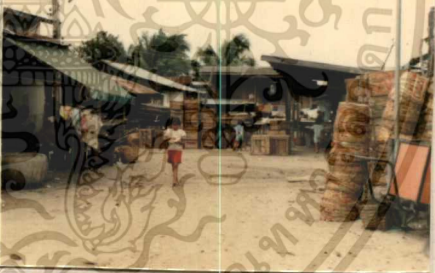

ภาพบริเวณที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้วง ที่การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
แผ่นภาพที่ 19 การใช้ที่ดินภายในชุมชน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

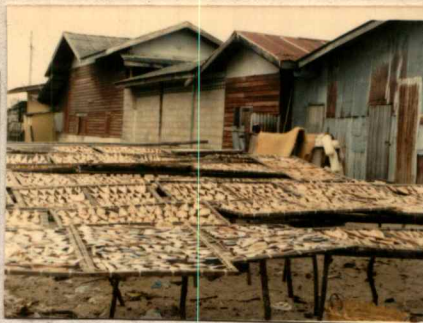
รูปภาพบริเวณที่ 3

รูปภาพบริเวณที่ 4

แผ่นภาพที่ 20 การใช้ที่ดินภายในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ่ายภาพบริเวณที่ 5

ถ่ายภาพบริเวณที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้...
แผ่นภาพที่ 21 การใช้ที่ดินภายในชุมชน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น. อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	บริการที่ใช้
5. สาธารณูปโภคชุมชน	บริเวณกลางชุมชนและกลางส่วนพักอาศัยตามริมคลองสำโรงค่าน้ำไฟพื้นที่
6. มัสยิดและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	บริเวณถนนกลางและชอยต์คี่ผ่านของชุมชน
7. ถนนที่ว่าง และทางเท้า	ตามชอกมุมของอาคารพักอาศัยกระจาย
8.	ถนนกลางชุมชน

ที่มา : ผลการสำรวจชุมชนโดยการสังเกต

3.5 สภาพอาคารภายในชุมชนชาวประมงเก่าแสง

ในบริเวณพื้นที่โครงการประกอบด้วยอาคารบ้านเรือน เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ ประมาณ 334 หลัง แบ่งเป็นประเภทดังนี้

3.5.1 ประเภทอาคารพักอาศัย ซึ่งมีประมาณ 83.06% ของจำนวนอาคารทั้งหมด รองลงมาเป็นที่พักอาศัยและค้าขายรวมกันประมาณ 5.46% ของอาคารทั้งหมด ซึ่งแบ่งลักษณะอาคารดังนี้

ก. ลักษณะอาคารถาวร 10.77% ของอาคารพักอาศัย 334 คร่าวเรือน

ข. ลักษณะอาคารกึ่งถาวร 38.92 ของอาคารพักอาศัย 334 คร่าวเรือน

ค. ลักษณะอาคารทรุดโทรม 50.29 ของอาคารพักอาศัย 334 คร่าวเรือน

3.5.2 ประเภทอาคารสาธารณะ แบ่งเป็น 3 แห่งด้วยกันมีร้อยละ 8.23 ของอาคารทั้งหมด

ก. โรงทำปลา อันเป็นสถานประกอบอาชีพของชุมชนซึ่งเป็นของเทศบาลเมืองสงขลา และเอกชนเปิดให้เช่าโดยการเสียค่าเช่าในการประกอบอาชีพการทำปลา และหมักปลาเป็นรายชั่วโมง ลักษณะเป็นเพิงโครงสร้างไม้และหลังคากระเบื้องและมุงจากไม้กั้นผนัง หรือส่วนปีกบัง ประกอบด้วยบ่อซิเมนต์ค้ำองและหมักปลาในโรงทำปลา

ข. มัสยิด เป็นสถานประกอบกิจกรรมศาสนาของชาวไทยมุสลิมภายในชุมชน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางชุมชน ลักษณะอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กคามรูปทรงศาสนาของมุสลิมภาคใต้

ค. ศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก เป็นสถานศึกษาของบุตรหลานชุมชน มีลักษณะอาคารชั้นเดียวเนื้อที่ประมาณ 10×20 เมตร โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กหลังคาไม้และกระเบื้องลอนผนังอิฐบล็อก บริเวณภายในค้ำแคบและแออัด เนื่องจากบริเวณโดยรอบเป็นบ้านพักอาศัย

3.5.3 ลักษณะสถาปัตยกรรม ลักษณะรูปแบบอาคารที่มีมากที่สุดในโครงการจะมีลักษณะห้องแถวซึ่งมีประมาณ 45.0% ของจำนวนอาคาร 334 หลังคาเรือน ทั้งเป็นอาคารลักษณะถาวรกิ่งถาวร รองลงมาเป็นลักษณะอาคารบ้านพักอาศัย 2 ชั้น 9.5% และอาคารชั้นเดียวมีใต้ถุนเตี้ยและรูปแบบอาคารกระท้อโดยวัสดุท้องถิ่น เช่น มุงจากและไม้ประมาณ 44.31% ของอาคารทั้งหมด

3.5.4 วัสดุที่ใช้ก่อสร้างอาคาร อาคารส่วนใหญ่ใช้ไม้และสังกะสีและเสาไม้ค่าง ๆ มาประกอบอาคารและรองลงมาใช้วัสดุท้องถิ่น จากฝาไม้ไผ่และอิฐบล็อกถือปูน จากการสำรวจดังนี้

อาคารใช้ไม้แปรรูปและสังกะสี มีประมาณ 80% ของอาคารทั้งหมด
 อาคารใช้ไม้และคอนกรีตบล็อก มีประมาณ 5% ของอาคารทั้งหมด
 อาคารใช้วัสดุท้องถิ่นไม้และสังกะสีมีประมาณ 15% ของอาคารทั้งหมด

3.5.5 อายุอาคาร อาคารส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานไม่เกิน 20 ปี สาเหตุเนื่องมาจากการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ของชุมชน

3.5.6 สภาพอาคาร ส่วนใหญ่มีสภาพทรุดโทรม ประมาณ 50.29% ของอาคารทั้งหมด มีการปลูกสร้างอย่างแออัดและมีวิธีการรื้อถอนง่ายและเป็นเชื้อเพลิงง่ายและมีสภาพอาคารกิ่งถาวร 38.92% และอาคารถาวร 10.77% ของอาคารทั้งหมดในส่วนพักอาศัย 334 ครอบครัวยุ

3.5.7 ความสูงอาคาร อาคารส่วนใหญ่สูงเป็นอาคารชั้นเดียวยกพื้นสูง 1.50 ประมาณ 44.3% ของอาคารทั้งหมด รองลงมาเป็นอาคารชั้นเดียวพื้นคึกคิน 33.5% ของอาคารทั้งหมด และเป็นอาคารสูง 2 ชั้น ประมาณ 21.0% ของอาคารทั้งหมด

หมายเหตุ ความสูงอาคารยกเว้นอาคารสาธารณะซึ่งมีมัสยิด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงทำปลาเค็ม

ลักษณะอาคาร

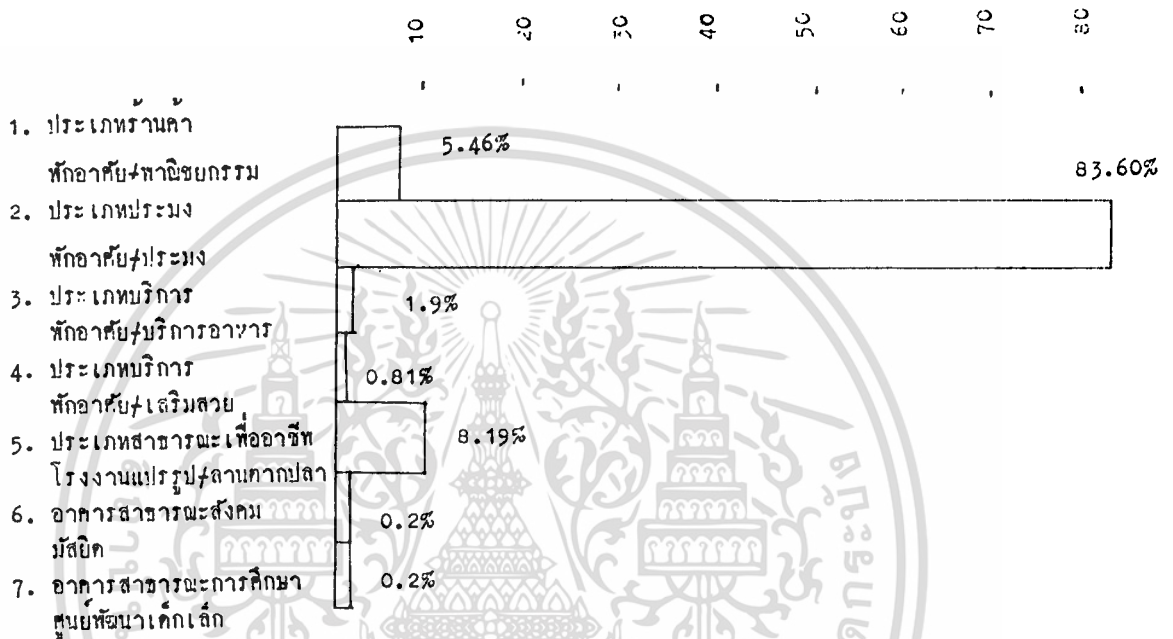
ประเภท	อาคารถาวร หลัง	อาคารกึ่งถาวร หลัง	อาคารทรุดโทรม หลัง	รวม	ร้อยละ
ประเภทร้านค้า พักอาศัย/พาณิชย์	5	10	5	20	5.46
ประเภทประมง พักอาศัย/ประมง	32	116	158	306	83.60
ประเภทบริการ พักอาศัย/อาหาร	-	4	3	7	1.9
ประเภทบริการ พักอาศัย/เสริมสวย	-	1	2	3	0.81
	37	130	168		
	10.77%	38.94%	50.92%		

ประเภท	อาคารถาวร หลัง	อาคารกึ่งถาวร หลัง	อาคารทรูทโทรม หลัง	รวม	ร้อยละ
สาธารณะชนเพื่อ อาชีพ โรงงานแปรรูปปลา ลานตากปลาเค็ม		18	12	30	8.19
สาธารณะ มัสยิด	1			1	0.2
สาธารณะ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1			1	0.2
รวม ร้อยละ	38	191	137	366	100%

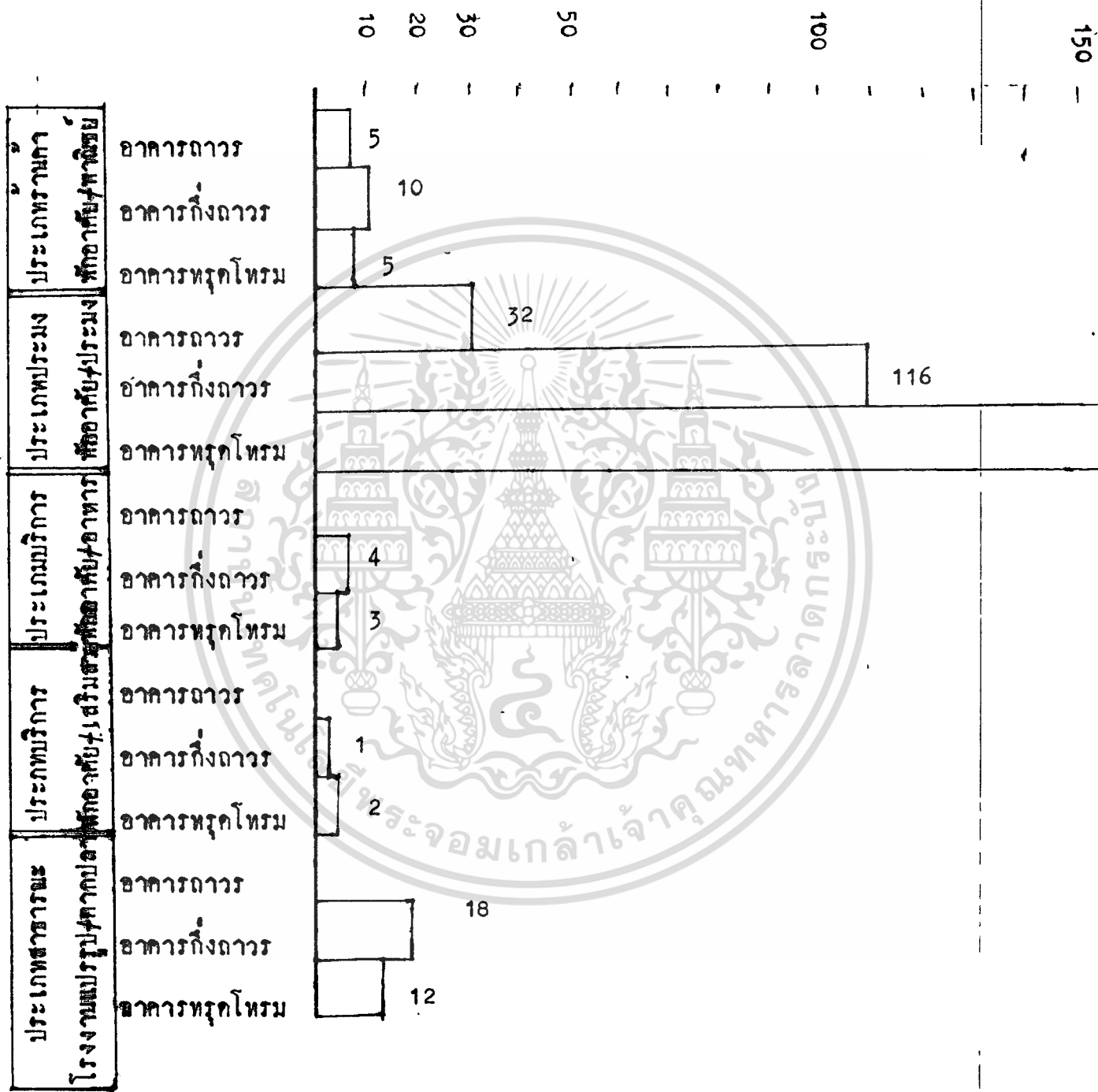
ลักษณะสถาปัตยกรรม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ห้องแถว 2 ชั้น	42	12.5
ห้องแถวชั้นเดียวพื้นคึกคิน	112	33.5
บ้านพักอาศัยชั้นเดียวยกพื้น	148	44.31
บ้านพักอาศัย 2 ชั้น	32	9.5
รวม	334	100%

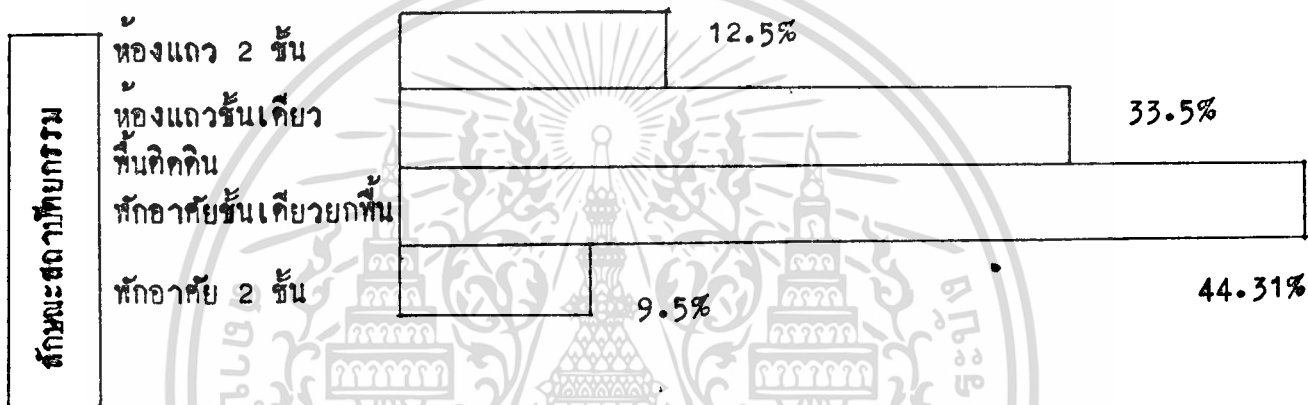
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 10 กราฟ แสดงลักษณะอาคารแยกตามประเภทใช้สอย
(เปอร์เซ็นต์คิดจากจำนวนอาคารทั้งหมด)

แผนภูมิที่ 11 กราฟ แสดงลักษณะอักขรภายในชุมชน

แผนภูมิที่ 12 กราฟแสดงลักษณะสถาปัตยกรรม
(เปอร์เซ็นต์คิดจากจำนวนอาคารพักอาศัยทั้งหมด)

3.6 สภาพการจราจรและการขนส่งภายในชุมชนชาวประมง

การจราจรภายในชุมชนเกิดจากสภาพที่ตั้งแบบการกึ่งถิ่นฐานเป็นรูปตาราง (GRID PATTERN) พอสรุปการสำรวจได้ดังนี้

3.6.1 ถนนเข้าสู่ที่ตั้งชุมชนประมงเก่าแสง เป็นถนนประธานของเทศบาลเมืองสงขลา คือ ถนนเก่าแสง อันมีผิวจราจรแบบ 2 เลน ขนาด 8.00 เมตร ซึ่งเชื่อมต่อกับถนนทางหลวงแผ่นดินสายหาคีใหญ่-สงขลา (กาญจนวิชัย) และถนนทุ่งหวัง-สงขลา อันเป็นถนนเข้าสู่เขตเทศบาลเมืองสงขลา ซึ่งมีแนวท่อระหว่างถนนเหล่านี้หันสู่แหลมสมิหราภิถนนกาญจนวิชัย

3.6.2 ถนนภายในชุมชน เป็นถนนเชื่อมต่อกับถนนเก่าแสง ลักษณะซอยผิวจราจรเป็นคิบลูกวิ่งปนทราย ขนาด 6.00 เมตร 2 เลน มีจำนวน 3 ซอย คือ เก่าแสง ซอย 1, 2 และเก่าแสงซอย 3 อันเป็นถนนไปสู่บริเวณสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอันเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กอันเป็นงบประมาณสถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

3.6.3 ถนนศูนย์กลางชุมชน เป็นถนนใหญ่ประธานขนาด 10.00 เมตร ของชุมชนอยู่ภายในศูนย์กลางบริเวณมีสติกชุมชนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและถนนย่อยขนาด 3 เมตร เข้าสู่บริเวณพักอาศัย ซึ่งเป็นถนนควบคู่กับทางเดินเท้าซึ่งก่อกำจากซอยเก่าแสง 1

3.6.4 ทางเดินเท้าโดยทั่วไป ไขว้ควบคู่กับถนน เนื่องจากบริเวณบ้านพักอาศัยส่วนใหญ่ไม่มีรั้วกันทำให้แนวอาคารบางตอนเป็นที่ว่างสภาพโล่งชุมชนจึงอาศัยบริเวณดังกล่าวเป็นทางเดินเท้า และสภาพที่โล่งทางเดินเท้าบางแห่งก็จะทำเป็นลานตากปลาไปด้วย

3.6.5 ที่จอดรถ เนื่องจากรายงานในบริเวณชุมชนเป็นส่วนแยกจากถนนเก่าแสงอันเป็นถนนใหญ่ ฉะนั้นรถยนต์ส่วนใหญ่จอดตามริมซอย

3.6.6 การขนส่งภายในชุมชนเกิดจากการขนส่งตามลักษณะอาชีพอันได้แก่ การขนส่งปลาจากบริเวณท่าเทียบเรือประมงสู่โรงงานทำปลาและการขนส่งอันเกิดจากนำผลผลิตไปสู่ตลาดซึ่งเป็นการขนส่งโดยรถกระบะบรรทุกเล็กจากบริเวณลานจอดเรืออันไม่มีท่าจอด ซึ่งยังใช้ริมหากทะเลเป็นที่จอดเรือและขนส่งปลาและเป็นสถานที่รองรับชายปลา เพื่อส่งแม่ค้าไปขายในตลาด ซึ่งเป็นผลเสียต่อสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว

3.6.7 ความหนาแน่นการจราจร ถนนเก่าแสง มีความหนาแน่นการจราจร โดยเฉลี่ยประมาณ 56 คันต่อชม. ซึ่งแยกจำนวนความหนาแน่นดังนี้

รถมอเตอร์ไซด์	32 คัน	คิดเป็นร้อยละ	57.14%
รถส่วนบุคคลและรถกระบะ	14 คัน	คิดเป็นร้อยละ	7.84%
รถสองแถวเล็ก	8 คัน	คิดเป็นร้อยละ	4.48%
รถบรรทุก	2 คัน	คิดเป็นร้อยละ	1.12%

หมายเหตุ จากการสำรวจในช่วงเวลา 8.30 และ 16.30 น.
อันเป็นช่วงเร่งด่วนภายในจังหวัด

3.7 สภาพการบริการสาธารณะและสุขภาพ

3.7.1 ประปา ภายในชุมชนได้รับการจ่ายน้ำประปาจากแหล่งที่มาของน้ำ คือ การประปาส่วนภูมิภาค อันมีโรงจ่ายน้ำอยู่ที่อำเภอทาคีใหญ่ ซึ่งมีระยะทางไกลทำให้แรงดันน้ำต่ำ ส่วนใหญ่ภายในชุมชนจะใช้น้ำประปาบริเวณที่เป็นริมทางถนนเก่าแสงและบริเวณซอย 1-3 ของชุมชน เพื่อการบริโภคและผลิตผลการแปรรูปปลาประมาณ 8.19% ของอาคารพักอาศัยและมีการแจกจ่ายโดยการซื้อขายลักษณะปีละ 5 บาท

3.7.2 บาดาล เนื่องจากบริเวณชุมชนเป็นบริเวณที่บริเวณทะเลและบริเวณดินปนทราย ทำให้มีการเจาะน้ำบาดาลโดยการเจาะและสูบน้ำขึ้น แต่สามารถทำได้ในบริเวณทางทิศตะวันตกที่ห่างไกลจากชายทะเลลักษณะน้ำก็เป็นน้ำกร่อยสามารถบริโภคและผลิตผลการแปรรูปประมาณ 22.5% ของอาคารพักอาศัย

3.7.3 น้ำบ่อ เนื่องจากเป็นชุมชนแออัดที่สร้างบ้านเรือนแบบชนบทพักอาศัยได้ จึงมีการรวมกลุ่มในการทำน้ำบ่อสาธารณะขึ้นภายในชุมชนโดยการรวบรวมกลุ่มอาคารประมาณ 10-15 หลังคาเรือนทำน้ำบ่อ 1 บ่อ บริเวณตอนกลางชุมชนและบริเวณคันคะวันออก จากการสำรวจพบว่า มีการสูบน้ำลึกถึง 8-10 เมตร และมีการบริโภคน้ำบ่อในลักษณะน้ำดื่มและน้ำใช้เพื่อผลิตผลการแปรรูปปลาในบริเวณชุมชนจำนวน 7 บ่อและสูบน้ำใช้ภายในอาคารประมาณ 114 หลังคาเรือน

3.7.4 การระบายน้ำโสโครก ในบริเวณชุมชนมีการระบายน้ำโสโครกจาก
 ครัวอาคารลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ ท่อระบายน้ำเป็นท่อระบายน้ำสาธารณะแบบเปิดกว้าง
 ประมาณ 40 ซม. คานหน้าชุมชนติดถนนเก่าเส่งและระบายลงสู่ทะเลและคลองสำโรง
 ส่วนภายในชุมชนและบริเวณริมคลองสำโรงคานใต้มีการระบายน้ำโดยการสูบจนเป็น
 แหล่งหนองน้ำและลงสู่คลองสำโรงค้ายท่อซิเมนต์ อันทำให้บริเวณคลองสำโรงเกิดน้ำขัง
 เน่าเสีย เนื่องจากการระบายน้ำจากผลผลิตในการแปรรูปปลาของชุมชน

การสำรวจบริการสาธารณะและสุขภาพ

รายการ	จำนวน ทั้งหมด	น้ำอ ประปา	จำนวน กำจัดขยะ	บ่อกาด	ส้วม	ระบายน้ำ
พักอาศัย/พาณิชย์	20	-	20	-	20	20
พักอาศัย/ประมง	306	106	80	120	280	184
พักอาศัย/บริการ	10	2	8	-	10	10
สาธารณะเพื่ออาชีพ						-
โรงงานแปรรูปปลา	30	4	8	18	-	22
ลานตากปลาเค็ม	30	-	-	-	-	-
มัสยิด	1		1		1	
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1		1		1	
รวม	398	112	118	138	312	236
ร้อยละ	100%	28.0	29.5	34.5	78.0	59.5

ที่มา : จากการสอบถามและสำรวจโดยผู้วิจัย

ถ่ายภาพทิศเหนือชุมชน

ถ่ายภาพทิศเหนือชุมชน ถนน แก้วเด่น

แผ่นภาพที่ 22 ภาพถ่ายข้างเคียง

อ... ึ่งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

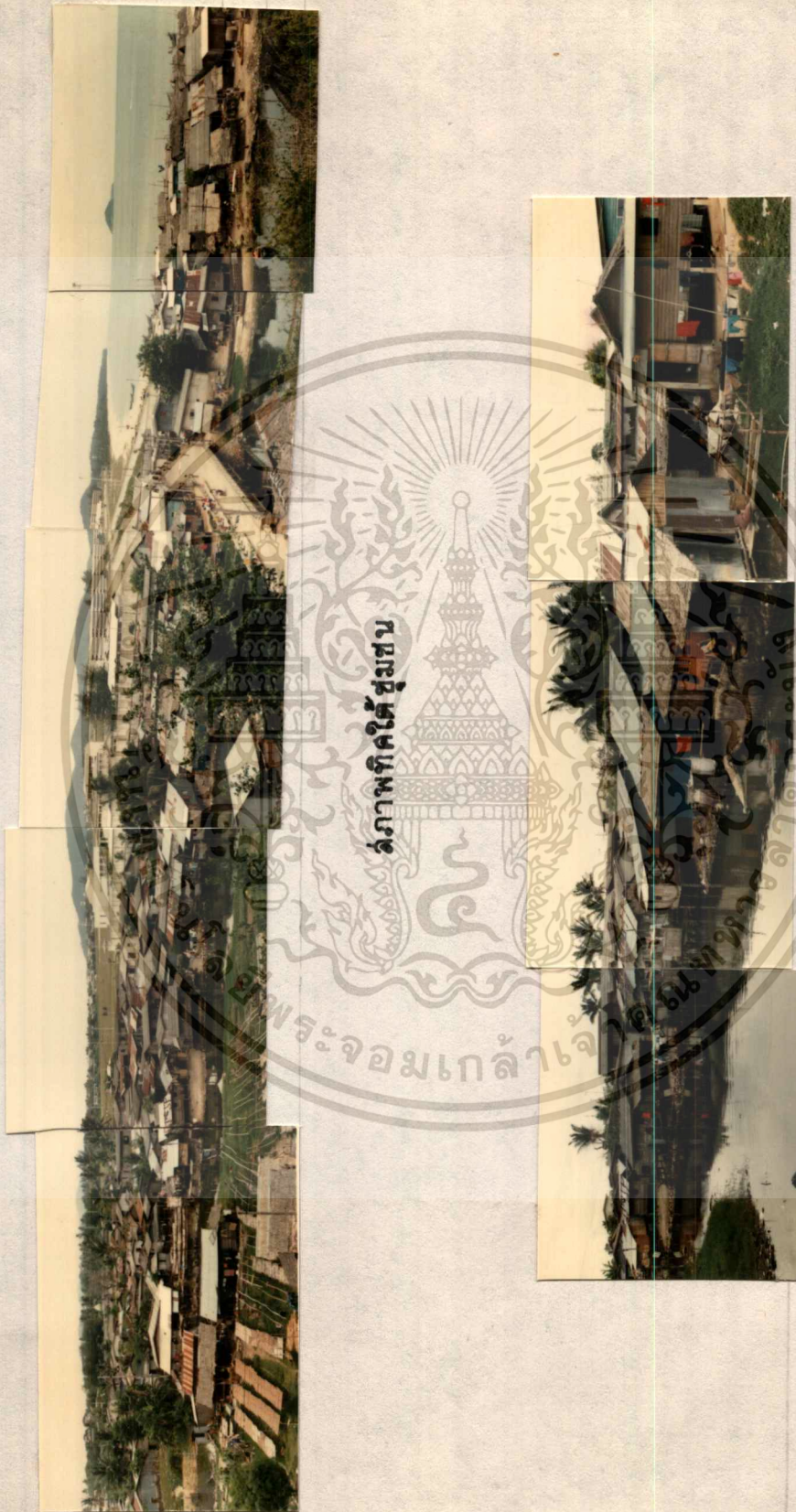

ถ่ายภาพที่ ๒๓ ทัศนียภาพชุมชน

ถ่ายภาพที่ ๒๓ ทัศนียภาพชุมชน

ถ่ายภาพที่ ๒๓ ทัศนียภาพชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 24 ภาพข้างเคียง

ภาพที่ 24 ภาพข้างเคียง

ภาพที่ 24 ภาพข้างเคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ตัดวันออกหาตลาดที่คน

ภาพปากคลองเจ้าโรง เขาแก้วเล่น

แผ่นภาพที่ 25 ภาพช้างเคียง

3.8 สถาปัตยกรรมที่ศูนย์ชุมชน

ในบริเวณชุมชนการจัด Land Scape โดยทั่วไปไม่น่าสนใจเท่าที่ควรเพราะ

3.8.1 ซากต้นไม้หรือหมู่ไม้ที่ให้ความร่มรื่นแก่ผู้เดินเท้าและผู้อยู่อาศัยตลอดทั้งบริเวณ ทั้งนี้เพราะแต่เดิมบริเวณนี้เป็นที่ราบริมฝั่งทะเลและว่างเปล่า เมื่อมีการย้ายชุมชนเข้ามาอยู่ การใช้ที่ดินก็แปรสภาพเป็นบริเวณที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ ทำให้บริเวณนี้ขาดบรรยากาศร่มรื่น

3.8.2 บรรยากาศของภูมิทัศน์ชายทะเลเขาแก้วแสง และริมชายทะเลแก้วแสงมีหาดทรายและโขดหินซึ่งเป็นจุดภูมิทัศน์ของบริเวณนี้ประกอบกับบริเวณริมชุมชนเป็นปากคลองสำโรงที่ไหลของน้ำทะเลสาบฝั่งตะวันตกไปยังจุกตะวันออก ทำให้สภาพเป็นแหล่งธรรมชาติที่น่าท่องเที่ยว แต่การตั้งถิ่นฐานประชากรในชุมชนโคกภูเกล้าบริเวณริมคลองและแนวชายหาดเพื่อที่อยู่อาศัย, จอกเรือและเป็นสถานชั้บถายตลอดจนถึงสโมสรกลางคลองทำให้เสียภูมิทัศน์ของชุมชนอันเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่ง

3.9 สภาพบริเวณข้างเคียงชุมชน

3.9.1 ทิศเหนือ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นย่านสถานีราชการของกระทรวงกลาโหมคือ สถานีทหารเรือสงขลา ซึ่งอยู่ตรงข้ามบริเวณหน้าชุมชนถนนแก้วแสง ลักษณะอาคารทั่วไปเป็นแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ความสูงอาคารที่ทำการและอาคารพักอาศัยข้าราชการโดยเฉลี่ยสูง 4 ชั้น

3.9.2 ทิศตะวันออก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชายทะเลปากคลองสำโรงและโขดหินเขาแก้วแสงอันเป็นสถานที่ท่องเที่ยว สภาพชายหาดเป็นทรายขาวและมีน้ำทะเลหนุนปากคลองสำโรง ลงไปสู่คลองสำโรงอันจะถูกพัฒนาในเรื่องการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเจดีย์บนเขาแก้วแสงและบริเวณโขดหินเขาแก้วแสงให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ

3.9.3 ทิศตะวันตก พื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นบริเวณว่างเปล่า เพื่อการขยายตัวของโรงพยาบาลประจำสาทในการสร้างอาคารพักรักษาพยาบาลและบริเวณบ้านพักข้าราชการ ลักษณะอาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารสมัยใหม่และมีต้นไม้ใหญ่รอบบริเวณโรงพยาบาลประจำสาท ความสูงอาคารโดยเฉลี่ย 3 ชั้น

3.9.4 ทัศนียภาพที่ส่วนใหญ่ เป็นบริเวณที่อยู่อาศัยและคลองสำโรง ซึ่งเป็นบริเวณที่คิดเป็นลักษณะสวนมะพร้าวลักษณะบ้านพักอาศัยส่วนใหญ่มีสภาพปานกลางแบบสมัยใหม่ วัสดุเป็นอาคารก่ออิฐถือปูนและไม้เป็นส่วนใหญ่

3.10 สภาพบริเวณสาธารณะของชุมชน

จากสภาพภายในชุมชนอาคารโดยทั่วไปไม่มีการกันรั้ว ซึ่งกันและกันทำให้เกิดที่ว่างระหว่างอาคารใช้เป็นที่สาธารณะประโยชน์ร่วมกันในบางแห่งที่ว่างระหว่างอาคารเป็นที่เล่นของเด็ก แต่เนื้อที่เหล่านี้ไม่ได้มีสัดส่วนแน่นอน จากการสำรวจพบว่าที่ว่างสาธารณะมีดังนี้

3.10.1 ที่ว่างที่ใช้เป็นถนนบางตอน เด็ก ๆ ใช้เป็นที่เล่น

3.10.2 บริเวณที่ว่างสำหรับเป็นลานตากปลาเค็ม ทามบริเวณช่องว่างระหว่างอาคารและบริเวณที่ว่างถนนและตัวอาคาร

3.10.3 บริเวณคาน้ำมีสียกและศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก ซึ่งมีเนื้อที่ไม่มากนักมักใช้เป็นที่เล่นของเด็ก

3.11 สภาพสังคม-เศรษฐกิจ

สภาพสังคมและเศรษฐกิจโดยทั่วไปของชุมชนชาวประมง เก่าเสี่ยงจากการสำรวจโดยวิธีการสัมภาษณ์และสังเกตโดยการสอบถาม 50 หลังคาเรือน จากการสุ่มตัวอย่างใน 3 ระดับ คือ ระดับความเป็นอยู่ปานกลางค่อนข้างสูง ปานกลางค่อนข้างปานกลาง ปานกลางค่อนข้างต่ำ ใ้รับค่าตอบแทนดังนี้

3.10 ประชากร จากการศึกษาและสำรวจของเทศบาลเมืองสงขลา 2 ครั้ง คือในอดีตปี พ.ศ. 2524 เพื่อการปรับปรุงชุมชนจัดเลขหมายทะเบียนบ้านและสาขารูปโฉมและปี 2528 เพื่อการสำรวจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่าดังนี้

ในอดีต ปี 2524 ชุมชนมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 1296 คน จำนวนครัวเรือน 230 ครัวเรือน เฉลี่ย 1 หลังคาเรือน/ 5 คน^{1/} ความหนาแน่นเฉลี่ย 108 คน/ไร่ ซึ่งเป็นความหนาแน่นสูง ประชากรส่วนใหญ่ประมาณ 62% เป็นประชากรที่อาศัยในชุมชนตั้งแต่ปี 2503 ที่เริ่มย้ายเข้ามาอีก 38% เป็นประชากรย้ายถิ่นฐานเข้ามาใหม่

ในปัจจุบันปี 2528 ชุมชนมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 1910 คน จำนวน 336 หลังคาเรือน ซึ่งมีประชากรชาย 956 คน หญิง 954 คน เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 264 คน เฉลี่ย 1 หลังคาเรือน/ 5 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย 159 คน/ไร่^{2/} ซึ่งเป็นความหนาแน่นสูง ประชากรส่วนใหญ่ประมาณ 42% เป็นประชากรอยู่อาศัยภายในชุมชนเดิม และ 58% เป็นประชากรที่เข้ามาใหม่ อาคารแต่ละครอบครัวอาศัยอยู่ระหว่าง 1-6 คน มีมากที่สุดประมาณ 65% ของจำนวนอาคารทั้งหมด ส่วนที่มีบุคคลอาศัยระหว่าง 10-15 คน มีประมาณ 10% ของจำนวนอาคารทั้งหมด

ก. โครงสร้างประชากร จากการสำรวจ เมื่อปี 2524 เพื่อการจัดหมายเลขทะเบียนบ้านพบว่า จากจำนวนประชากร 230 หลังคาเรือน ประชากร 1296 คน มีโครงสร้างดังนี้

ประชากร 1 ถึง 9 ปี	มีจำนวน 379 คน คิดเป็น 29.31%
ประชากรอายุ 10 ปีถึง 14 ปี	มีจำนวน 149 คนคิดเป็น 11.49%
ประชากรอายุ 15-44 ปี	มีจำนวน 563 คนคิดเป็น 43.40%
ประชากรอายุ 45-60 ปี	มีจำนวน 131 คนคิดเป็น 10.10%
ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป	มีจำนวน 74 คนคิดเป็น 8.70%

1/ 2/ เทศบาลเมืองสงขลา ผลการสำรวจชุมชนเก่าแก่วัดและท่าสะพาน

จะเห็นได้ว่า ในปี 2524 ประชากรวัยแรงงานมากเป็นอันดับหนึ่ง คือประชากร อายุ 15-44 ปี ประชากรรองลงมา เป็นประชากรวัย 1 เดือนถึง 9 ปี และอายุ 10-14 ปี อันเป็นวัยเด็ก แสดงว่าจำนวนประชากรในพื้นที่ชุมชน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในวัยเด็กและวัยแรงงานค่อนข้างสูงเนื่องจากการย้ายถิ่น

ประชากรโครงการ จากการสำรวจ ปี พ.ศ. 2528 เพื่อการเลือกตัวผู้แทนราษฎร และการสำรวจโยกย้าย จำนวนประชากร 334 หลังคาเรือน ประชากร 1910 คน มีโครงสร้างดังนี้

ประชากรวัย 1 เดือนถึง 5 ปี	มีประชากร 269 คน	คิดเป็น 13.98%
ประชากรวัย 60 ปี - 14 ปี	มีประชากร 214 คน	คิดเป็น 11.12%
ประชากรวัย 15 - 44 ปี	มีประชากร 963 คน	คิดเป็น 50.07%
ประชากรวัย 45- 60 ปี	มีประชากร 330 คน	คิดเป็น 17.16%
ประชากรวัย 60 ปีขึ้นไป	มีประชากร 134 คน	คิดเป็น 6.96%

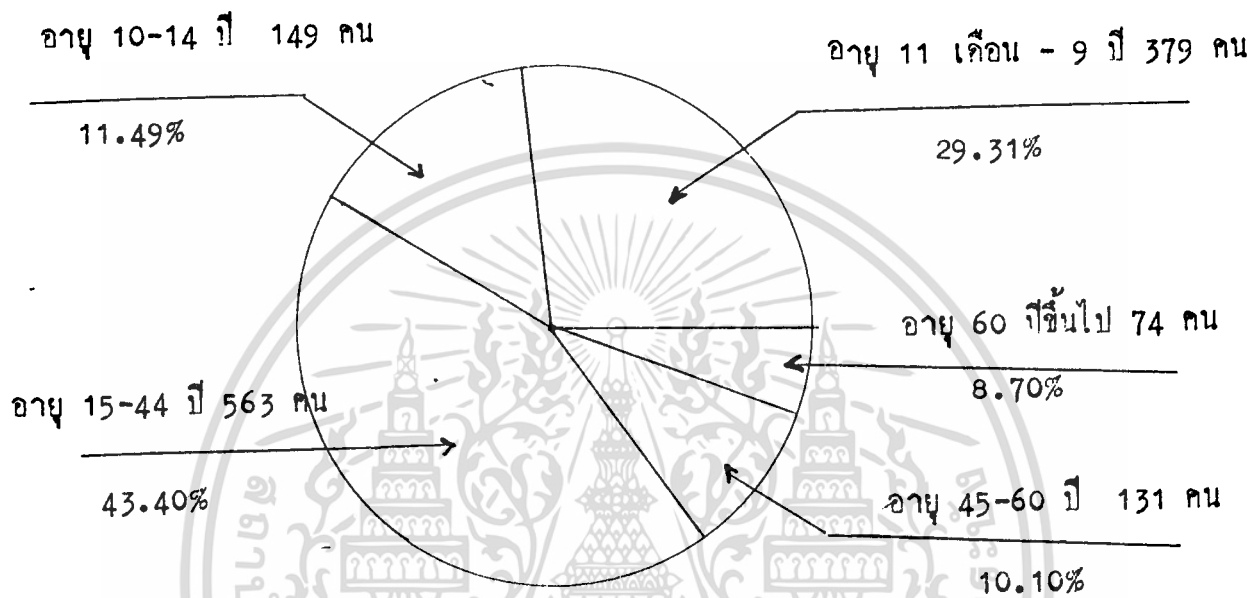
จากการสำรวจ พบว่า ประชากรในวัยแรงงานวัยมี 15-44 ปี ในพื้นที่โครงการมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นประชากรวัย 45-60 ปี และประชากรเด็กมาเป็นอันดับสาม แสดงว่า แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรในพื้นที่ชุมชนมีเพิ่มขึ้นค่อนข้างสูง

เนื่องจากการย้ายถิ่นบุกรุกที่ราชพัสดุ ส่วนอัตราการเพิ่มโดยการเกิดลดน้อยลงสภาพพื้นที่มีผลต่อเศรษฐกิจและแรงงานมากกว่าปีก่อน ๆ อันเกิดจากจำนวนประชากร 15-44 ปี ที่แสดงถึง จำนวนครอบครัวมาก

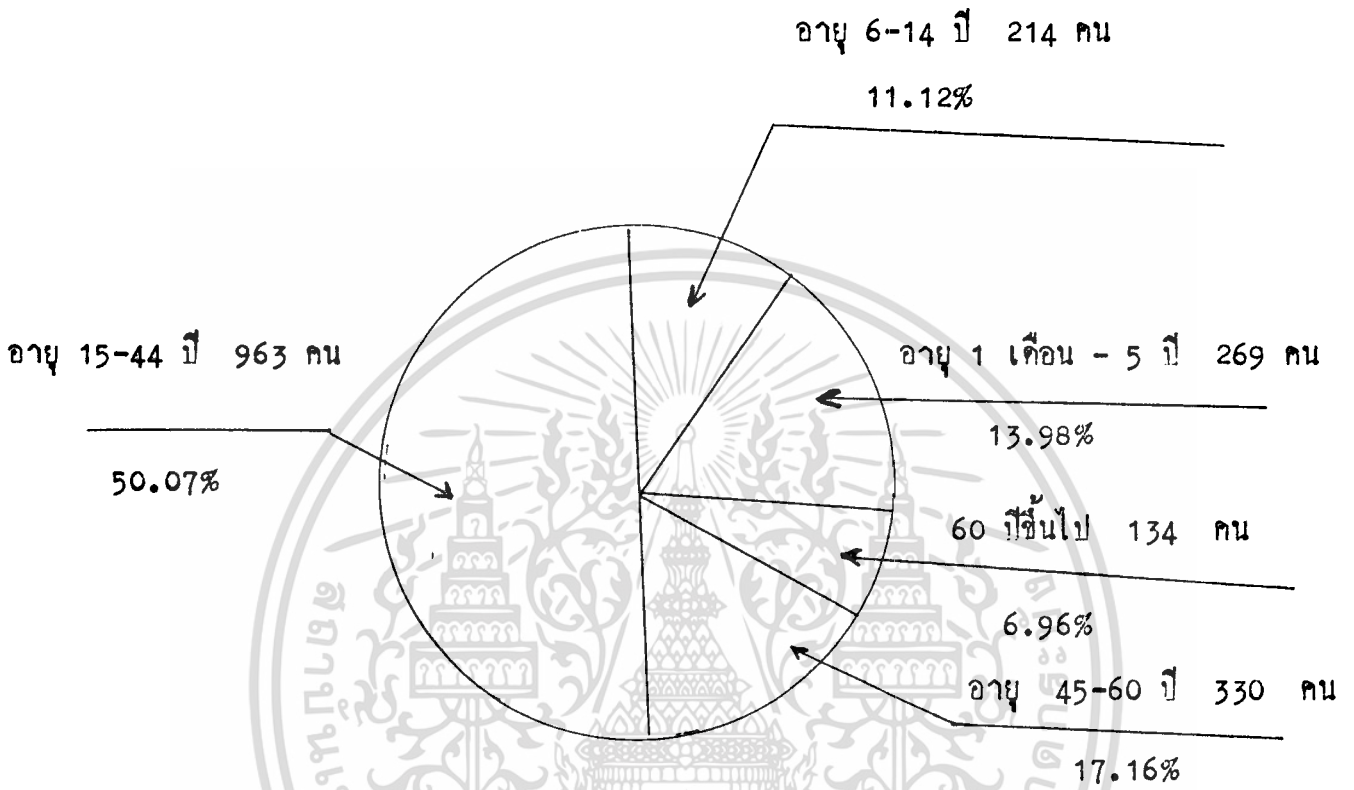
ตารางที่ 13 สถิติจำนวนประชากรชุมชนเก่าแสง
สำรวจเมื่อ เดือนธันวาคม 2528

จำนวนหลังคา เรือน จำนวน ประชากร	จำนวนหลังคาเรือน						จำนวนประชากร								
							ชาย			หญิง			อายุ 65 ปี		
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม
เขต 1 และเขต 4	61	37	98	347	256	603	162	116	278	185	140	325	37	30	67
เขต 1.1	5	16	21	28	107	135	16	55	71	12	52	64	5	17	22
เขต 2	30	35	65	175	224	399	100	113	213	75	111	186	20	15	35
เขต 3	64	17	81	405	114	579	200	45	245	205	69	274	65	12	77
เขต 5	16	55	71	46	208	254	24	125	149	22	83	105	10	13	23
รวม	176	160	336	1001	909	1910	502	454	956	469	455	924	137	127	264

ที่มา : จากการสำรวจเพื่อจัดเลขทะเบียนบ้าน คณะกรรมการชุมชนเก่าแสงและเทศบาลเมืองสงขลา

แผนภูมิที่ 13 แสดง ประชากรภายในชุมชน 1296 คน มี 2524 (รวมเพศชาย-หญิง)

แผนภูมิที่ 14 แสดง ประชากรภายในชุมชน 1910 คน ปี 2528 (รวมเพศชาย-หญิง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรภายในชุมชน

โดยวิธีการ Intercensal Percent Change^{1/} เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงจากผลต่างระหว่างขนาดประชากรในช่วงปีหนึ่ง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงทางเพิ่มหรือลดลง โดยการสำมะโนครัว เป็นร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\frac{Pt - Po}{Po} \times 100$$

PO = จำนวนประชากรของสำมะโนแรก 1296 คน ปี 2524

Pt = จำนวนของสำมะโน หลัง 1910 คน ปี 2528

อัตราการต่างการเปลี่ยนแปลง = $\frac{1910 - 1296}{1296} \times 100$
 = 47.37 % ในช่วงเวลา 5 ปี

อัตราการต่างการเปลี่ยนแปลง = +9.47% ต่อปี

การคาดการณ์ประชากรภายในชุมชน

โดยวิธีการ The Annual Rate of Population Change^{2/}

เป็นการหาอัตราการเพิ่มเฉลี่ยต่อปี โดยการคำนวณดอกเบี้ยทบต้น

อัตราการเพิ่มประชากร $r = \sqrt[n]{\frac{Pt}{Po}} - 1$
 = $\sqrt[5]{\frac{1910}{1296}} - 1$
 = 1.0806 - 1
 = 0.0806

อัตราการเพิ่มประชากร = 8.06 % ต่อปี

1/ เกียรติ จิระกุล เทคนิควิเคราะห์การวางแผนกายภาพระดับเทศบาล

2/ เรื่องเดียวกัน

จากการคาดการณ์ประชากรเป็นจำนวน 8.06 % ต่อปี เมื่อเปรียบเทียบกับผลต่าง การเปลี่ยนแปลงประชากรและฐานประชากรแล้ว แสดงว่าชุมชนนี้มีการย้ายถิ่นฐานเข้ามา มาก อันเนื่องมาจากการสำรวจเพื่อหาแห่งใหม่ของประชากรภายในชุมชน เพื่อผลการได้รับดินที่อยู่ เมื่อเทียบอัตราการเพิ่มประชากรตามผังเมืองรวม ปี 2524 การคาดการณ์ประชากร จะมี ขั้นต่ำ 3.80 % ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่สูงของการเพิ่มประชากร จึงเลือกใช้อัตราการขยายตัว 3.80 % ของผังเมืองรวมเป็นการคาดการณ์ประชากรภายในชุมชน ดังนี้

$$\text{การคาดการณ์ประชากร} \quad P_n = P_t (1 + r)^n$$

$$\begin{aligned} P \ 2533 &= 1910 (1 + .038)^5 \\ &= 2301 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P \ 2538 &= 1910 (1 + .038)^{10} \\ &= 2773 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P \ 2544 &= 1910 (1 + .038)^{20} \\ &= 4026 \end{aligned}$$

$$\text{การคาดการณ์ประชากรวัยเด็ก 1 เดือน-5 ปี ภายในชุมชน ปี 2528} = 264 \text{ คน}$$

(จากการสำรวจปี 2528)

ใช้อัตราเพิ่มตามผังเมืองรวม 3.80 % ต่อปี

$$\begin{aligned} P \ 2533 &= 264 (1 + .038)^5 \\ &= 318 \text{ คน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P \ 2538 &= 264 (1 + .038)^{10} \\ &= 383 \text{ คน} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P \ 2544 &= 264 (1 + .038)^{20} \\ &= 556 \text{ คน} \end{aligned}$$

$$\text{การคาดการณ์ประชากรวัยเด็ก 05 ปี - 14 ปี ปี 2528} = 214 \text{ คน}$$

(จากการสำรวจปี 2528)

ใช้อัตราเพิ่มตามผังเมืองรวม 3.80 % ต่อปี

$$P \ 2533 = 214 (1 + .038)^5$$

$$= 257 \text{ คน}$$

$$P \ 2538 = 214 (1 + .038)^{10}$$

$$= 310 \text{ คน}$$

$$P \ 2544 = 214 (1 + .038)^{20}$$

$$= 451 \text{ คน}$$

สรุป จำนวนประชากรในโครงการทั้งหมด 4026 คน

เด็กวัยแรกเกิด - 05 ปี จำนวน 556 คน

เด็กวัย 06 - 14 ปี จำนวน 451 คน

∴ จำนวนประชากรวัย 15 - 60 ปีขึ้นไป 4026 - (556 + 451)

= 3115 คน

การคาดการณ์ประชากรวัย 60 ปีขึ้นไป ปี 2528 มี 134 คน (การสำรวจ)

ใช้อัตราตามผังเมืองรวม 3.80 % ต่อปี

$$P \ 2533 = 134 (1 + .038)^5$$

$$= 161 \text{ คน}$$

$$P \ 2538 = 135 (1 + .038)^{10}$$

$$= 194 \text{ คน}$$

$$P \ 2544 = 134 (1 + .038)^{20}$$

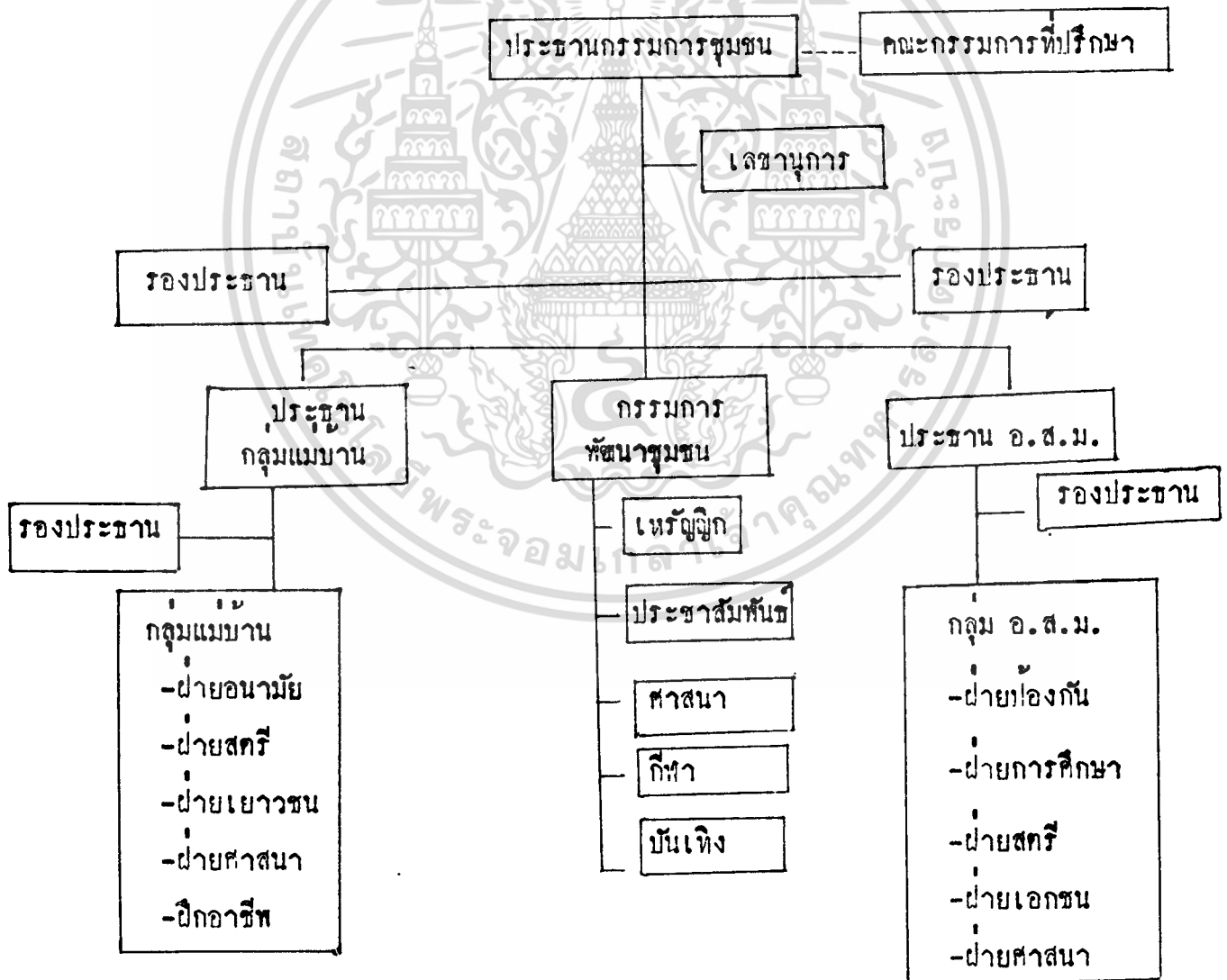
$$= 282 \text{ คน}$$

๓. สภาพการปกครอง การปกครองของชุมชนไม่มีกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจาก
อยู่ในเทศบาล จึงมีการตั้งคณะกรรมการของหมู่บ้านจากการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการชุมชน จำนวน 15 คน
2. คณะกรรมการกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 13 คน
3. คณะกรรมการ อ.ส.ม. จำนวน 16 คน

โดยมีหลักการแก้ปัญหาของชาวบ้าน 3 ข้อ คือ 1. มีส่วนร่วม 2. ช่วยตัวเอง
3. ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น

รูปแบบการปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. เชื้อชาติ เป็นชาวไทยเชื้อชาติไทย สัญชาติไทยประมาณ 80.00% ชาวเดี่ยยถิ่นจากจังหวัดทางฝั่งตะวันตกอีก 20.00 %

ค. ศาสนา ประชากรในโครงการส่วนใหญ่นับถือ ศาสนาพุทธ 1001 คนคิดเป็น 52.40% รองลงมา นับถือ ศาสนาอิสลาม 909 คน คิดเป็น 47.59 %

ง. การศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนเป็นประชากรที่ได้รับการศึกษาประมาณ 64% ของจำนวนประชากรทั้งหมดในโครงการและไม่ได้รับการศึกษาประมาณ 36% ในจำนวนประชากรทั้งหมดในโครงการ จากการสำรวจพบว่า

ประชากรไม่ได้รับการศึกษาจำนวน 36% ของประชากรในโครงการ ประชากรจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา 60% ของประชากรในโครงการ ประชากรจบการศึกษามัธยมศึกษา 4% ของประชากรในโครงการ ประชากรจบการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและวิทยาลัยครู เป็นจำนวน 1% (ยังไม่รวมประชากรนักเรียนปัจจุบัน)

ปัจจุบันประชากรในพื้นที่ชุมชนได้รับการรณรงค์การอ่านหนังสือออกจากรมการศึกษานอกโรงเรียนสงขลา ซึ่งจากการสำรวจพบว่า มีผู้อ่านหนังสือไม่ออกจำนวน คน และตามโครงการกรมการศึกษานอกโรงเรียนสามารถรณรงค์การอ่านหนังสือออกได้ครบภายในปี 2530

สาเหตุการไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจาก ประชากรในพื้นที่มีชาว ทยมุสลิมประมาณ 47.60% ของประชากรในโครงการ มีความเห็นที่ไม่สมควรรับการศึกษาจากระบบโรงเรียนทางราชการ เนื่องจากต้องการให้บุตรหลานของตนศึกษาด้านศาสนามากกว่าระบบโรงเรียน

จ. ภาษา ภาษาที่ใช้ในพื้นที่โครงการจากการสำรวจพบมีดังนี้

- 1.1 ภาษาไทยท้องถิ่น เป็นภาษาหลักมีการใช้ภาษาไทยภาคใต้ในกลุ่มชนภายในชุมชนประมาณร้อยละ 60.02% ของประชากรภายในโครงการ
- 1.2 ภาษาไทย ภาคกลาง มีการใช้ภาษาไทยภาคกลางเป็นภาษาราชการต่อราชการ และการติดต่อกับภายนอก
- 1.3 ภาษามลายู (ภาษายาวี) มีการใช้ภาษามลายูในพื้นที่โครงการ

สำหรับประชากรไทยมุสลิมประมาณร้อยละ 40% ของประชากรในพื้นที่
โครงการ

จ. ประเพณีวัฒนธรรม ประเพณีวัฒนธรรมภายในชุมชนชาวประมง มีการผสมผสาน
ระหว่างชาวไทยและชาวมุสลิม ความประเพณีท้องถิ่น เช่น ชักพระ พิธีฮาลาลายอ พิธีถือบวชชน
ชาวมุสลิม ส่วนประเพณีเกี่ยวกับอาชีพที่น่าสนใจคือ พิธีลอยเรือของชาวเลในวันเพ็ญเดือน 6
และเดือน 11 ซึ่งเป็นประเพณีการเสาะหาเคราะห์และการเสี่ยงทายในการทำมาหากินเพื่อ
ความสุขของชีวิตครอบครัวโดยการลอยเรือ ถ้าออกจากฝั่งโดยเป็นแนวยาวตามชายฝั่งของชุมชน
ในระยะเวลา 2-3 วัน โดยกะโตะ หัวหน้าชุมชน ซึ่งเป็นประเพณีถ่ายทอดจากโบราณในเรื่อง
การทำมาหากิน

จ. สภาพสมรส เฉพาะประชากรผู้มีอายุ 15-44 ปี อันเป็นประชากรวัยแรงงาน มีประมาณ 50.07% ของประชากรในบริเวณโครงการ ในจำนวนกลุ่มผู้มีอายุระหว่าง (15-44 ปี) เป็นผู้ที่มีสมรสแล้ว 38.0% เป็นโสด 12.0% จากลักษณะนี้ทำให้ประชากรบริเวณโครงการอายุ 15-44 ปี มากเป็นอันดับ 1

ฉ. อาชีพและรายได้ ประชากรผู้มีอาชีพและรายได้ตนเอง (อายุ 15-60 ปี) ประมาณ 63% ของประชากรทั้งหมดและมีผู้ว่างงาน 10% ของจำนวนประชากรวัย 15-60 ปี โดยแบ่งออกดังนี้

อาชีพรับราชการและอื่น ๆ	ประมาณ	2.5%	10 ครอบครัว
ผู้ประกอบการค้าพาณิชย์/บริการ	ประมาณ	7.57%	30 ครอบครัว
ผู้ประกอบการค้าขายปลาแปรรูป	ประมาณ	12.57%	49 ครอบครัว
ผู้ประกอบการรับจ้างแปรรูปปลา		31.10%	123 ครอบครัว
ผู้ประกอบการเรือประมงกอแระชายฝั่ง	ประมาณ	23.23%	92 ครอบครัว
ผู้ประกอบการเป็นลูกจ้างเรือประมงใหญ่		5.03%	19 ครอบครัว

รายได้ จากการสอบถามและการประมาณการดังนี้

1. อาชีพรับราชการและอื่น ๆ รายได้เฉลี่ย 2500 - 3000 บาท
2. ผู้ประกอบการค้าส่วนตัวพาณิชย์/บริการ เฉลี่ย 8000-5000 บาท
3. ผู้ประกอบการค้าขายปลาแปรรูป เฉลี่ย 3500-4500 บาท

ซื้อปลาจากท่าเทียบเรือวันละ = 500 ก.ก. ต่อครั้ง

ปลาหลายชนิดราคาตลาดโลกริมละ 5-10 บาท 500 10 2500 บาท

ในแต่ละครั้งใช้เวลาทำงานแปรรูป 2 วัน ค่าประมาณ 2-3 วันแห่งสัปดาห์

รวมเวลาทำงานใน 1 เดือนประมาณ 10 วัน

ค่าใช้จ่ายในการซื้อขายต่อเดือน 2500 10 25,000 บาท

หัก ค่าใช้จ่ายค่าจ้างลูกจ้างปลาวันละประมาณ 60 บาท 3 วัน

= 180 บาท

จำนวนลูกจ้างในความสามารถทำปลา 1 คนต่อ 100 ก.ก. ต่อวัน

ต้องใช้ลูกจ้างครั้งละ 10 คน $180 \times 10 = 1800$ บาท

ใน 1 เดือนค่าลูกจ้าง $1800 \times 10 = 18,000$ บาท

ค่าขนส่ง/อุปกรณ์จากท่าเทียบเรือเที่ยวละประมาณ = 1000 บาท

รวมค่าใช้จ่ายประมาณ = 19,000 บาท

รายได้ขายปลา ขายได้ ก.ก.ละ 7 บาท $500 \times 7 = 3500$ บาท

ใน 1 เดือน $3500 \times 10 = 35,000 - 19,000$

รายได้สุทธิ

= 16,000 บาท

หัก ค่าใช้จ่าย 75% ต่อเดือน $\frac{75}{100} \times 16,000 = 4,500$ บาท

4. ผู้ประกอบการรับจ้างปลาแปรรูปค่าจ้างวันละ 60 บาท 1500-2000 บาท
ต่อเดือน

เวลาการทำงานเฉลี่ย $60 \times 20 = 1800$ บาทต่อเดือน

5. ผู้ประกอบการเรือประมงกอระเลียบชายฝั่ง 5000-8000 บาท

ในการจับปลา 1 ครั้ง ได้ปลาประมาณ 200 กิโลกรัม

ราคาปลาในการจับแต่ละครั้ง $200 \times 4 = 800$ บาท

ใน 1 เดือนจับปลาประมาณ 20 วัน $800 \times 20 = 16,000$ บาท

หัก ค่าใช้จ่ายในการซ่อมเรือ/เช่าอุปกรณ์ประมาณเดือนละ 2000 บาท

คงเหลือ = 14,000 บาท

หัก ค่าจ้างลูกเรือครั้งละ 2 คนคนละ 80 บาท $160 \times 20 = 3200$ บาท

คงเหลือ = 14,000 - 3,200

= 10,800 บาท

หักค่าใช้จ่ายครอบครัว 75% $\frac{75}{100} \times 10800 = 8100$ บาท

∴ รายได้สุทธิต่อเดือน = 8100 บาท

6. ผู้ประกอบการลูกจ้างเรือประมงวันละ 80 บาทเฉลี่ยรายได้ 2400บาท
ถึง 3000 บาท

ในการรับจ้างลูกเรือมีรายได้ครั้งละ = 80 บาท

เวลาในการทำงาน $80 \times 30 = 2400$ บาท

7. ผู้ประกอบการลูกจ้างเรือประมงใหญ่ (มีหน้าเย็น) วันละ 150 บาท
เฉลี่ย 3000 - 4000 บาท

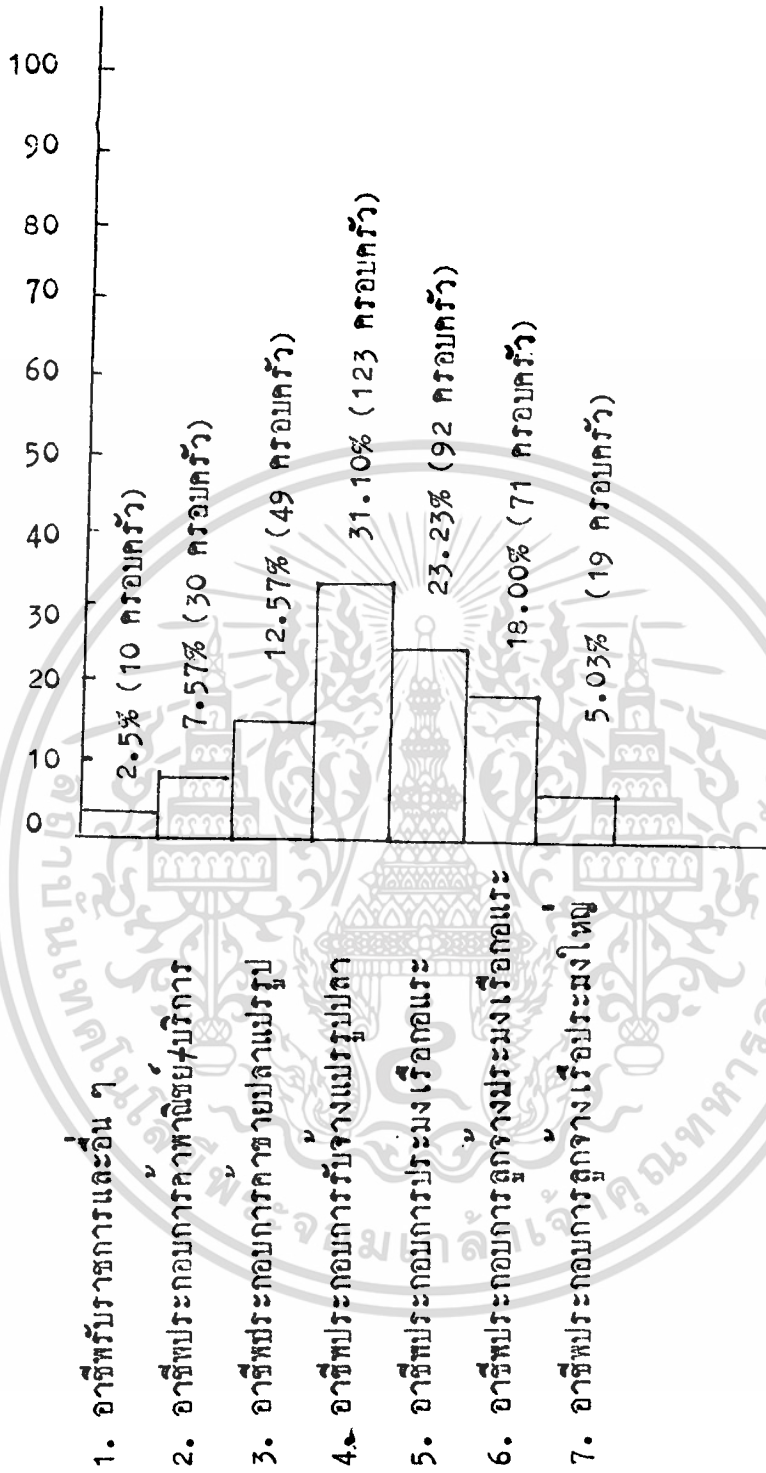
ในการรับจ้าง เฉลี่ยเวลาทำงาน 20 วัน $150 \times 20 = 3000$ บาท

ญ. การประกอบแรงงาน จากการสำรวจพบว่า ผู้หญิงและเด็กส่วนใหญ่ในพื้นที่
โครงการจะเป็นแรงงานแปรรูปปลา ส่วนผู้ชายเป็นแรงงานลูกเรือประมงเป็นส่วนใหญ่

ณ. สภาพทรัพย์สิน ภายในชุมชนประกอบด้วย

1. รถมอเตอร์ไซด์	จำนวน	90 คัน
2. จักรยาน		150 คัน
3. รถกระบะบรรทุกเล็ก		8 คัน
4. รถสองแถวเล็ก		4 คัน

สัตว์เลี้ยงภายในชุมชนมีประเภท สุนัข ไก่ และนกเป็นส่วนใหญ่

แผนภูมิที่ 15 กราฟแสดงอาชีพประชากรภายในชุมชน พ.ศ. 2528
(เปอร์เซ็นต์ คัดจากจำนวนครอมนครวัทั้งหมด)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๗. สภาวะการผลิตและการค้า การผลิตส่วนใหญ่ในขั้นที่โครงการ เป็นสภาวะการผลิต 2 ลักษณะคือ

- สภาวะการผลิตสัตว์น้ำเค็ม และสภาวะการผลิตผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป สภาวะการผลิตสัตว์น้ำเค็ม เกิดจากการออกเรือหาปลาเลี้ยงชายฝั่งทะเลหลวงของประเทศ ในช่วงเวลาการทำประมงในเดือนมีนาคม-ถึงเดือนกันยายนเท่านั้น เพราะเป็นช่วงที่ไม่โดนมาตุ้มกะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งชาวประมงต้องนำเรือออกไป 2 ลักษณะคือ ออกกลางวันเวลา 05.00 น. กลับเวลา 12.00 น. หรือเวลา 15.00 น. และออกกลางคืนเวลา 16.00น. ถึง 04.00 น. วันรุ่งขึ้นส่วนใหญ่ชาวประมงมักจะออกเกือบตลอดปี ส่วนในฤดูมรสุมมักออกกลางวันมากกว่ากลางคืน เมื่อได้ปลาแล้วจะนำมาขายที่ลานจอดเรือและซ่อมเครื่องมือการประมง ผลผลิตส่วนใหญ่จะเป็นไปตามลักษณะเครื่องมือประมงในการทำประมง เช่น ปลาทุง, กุ้ง, ปลาทราย, ปลาหลังเขียว, ปลากระพงแดง, ปลาหลาปู, ปลาหมึก, ปลาากบกล้วย, ปลาจารเม็ก, ปลาเบ็ด, ปลาอินทรี, ปลาอีตัก, ปลาจิ๋ว ปลากระเบน การซื้อขายส่วนใหญ่แม่บ้านชาวประมงจะนำไปขายในตลาดทรัพย์สินเมืองสงขลาและมีคนกลางมารับซื้อซึ่งภาวะการขายอยู่ตามอัตราท้องตลาดเฉลี่ยวันละ 3000 กก.

- สภาวะการผลิตปลาแปรรูป เป็นการแปรรูปปลาจากผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเค็มชายฝั่งจากชาวประมงในหมู่บ้าน และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเค็มจากท่าเทียบเรือประมงส่วนใหญ่การผลิตปลาแปรรูปของพื้นที่โครงการจะซื้อปลาจากท่าเทียบเรือเป็นส่วนใหญ่ ส่วนผลผลิตภายในชุมชนเองเป็นผลผลิตเสริม โดยผู้ประกอบการจะไปซื้อปลาจากท่าเทียบเรือในตอนเย็นเวลา 15.00 น. อันเป็นช่วงที่เรือประมงใหญ่ส่งปลาซึ่งให้พ่อค้าคนกลางเรียบร้อยแล้วและนำมาของประมาณ 4-5 ช.ม. แล้วจึงจะแปรรูปปลา เพื่อตากในช่วงเวลา 01.00 จนแล้วเสร็จเวลา 9.00 น. จำนวนปลาที่ผู้ประกอบการแปรรูปปลาซื้อจากท่าเทียบเรือจากวันละ 500-1000 กก.ต่อวัน^{1/} ราคาเป็นไปตามราคาท้องตลาด เมื่อทำการแปรรูปปลาแล้วจะตากแห้งด้วยแสงธรรมชาติ การผลิตปลาแปรรูปส่วนใหญ่เป็นการผลิตในโรงปลาโดยการทำโรงปลา

1/ จากการสัมภาษณ์พ่อค้าคนกลางปลาท่าเทียบเรือประมงโดยผู้ทำวิจัย

ตนเอง และเข้าโรงทำปลา เทศบาลเมืองสงขลาซึ่งมี 1 โรงในบริเวณพื้นที่โครงการค้า การจอบที่ควยการเสียดำเข้าทำเป็นรายปีปีละ 150 บาท ส่วนการขายผลผลิตจะมีพ่อค้าจาก พัทลุง-หากใหญ่มารับซื้อเพื่อส่งไปขายยัง ฝรั่ง นคร และท้องที่อื่น ๆ ^{1/} โดยเฉลี่ยวันละ ประมาณ 2000 - 5000 กก.

๗. สภาพเครื่องมือประมง

เครื่องมือประมงในการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับชนิดสัตว์น้ำที่โครงการจับและ กฎหมายพระราชบัญญัติการประมงปี 2490 และพระราชบัญญัติเรือไทยปี 2481 และการขออนุญาตประกอบการทำอาชีพจับสัตว์น้ำและการทำโรงหมักคอง เค็มและภาณีค้าขรมเนียมการ ประมงปีละ 5 บาท จากการสำรวจพบว่ามี 2 ลักษณะในการประกอบการคือ

- สภาพ เครื่องมือที่ขึ้นทะเบียนมีประมาณ 366 เครื่องมือใน 36 ผู้ประกอบการ
- สภาพ เครื่องมือไม่ขึ้นทะเบียนประมาณ 800 เครื่องมือในผู้ประกอบการ 80 คน

สภาพเครื่องมือที่ใช้ประกอบอาชีพ

1. เรือประเภทเครื่องภายนอก เป็นเรือกอแระ (เรือหางยาว) ขนาดกว้าง ประมาณ 2 วา ยาว 5-8 วา ขนาดเครื่องยนต์ยี่ห้อ 6-10 แรงม้า บรรทุกได้ประมาณ 5-7 คน มีความจุปลาได้ประมาณ 100-1000 ก.ก. จำนวนทั้งหมดในโครงการ 92 ลำ
2. ประเภทเครื่องมือประมง จากการสำรวจ เครื่องมือ 800 เครื่องมือ ใน ผู้ประกอบการ 80 คน พบว่า การใช้เครื่องมือขึ้นอยู่กับทรัพยากรสัตว์น้ำที่จับได้ซึ่งพอจะแยก ชนิดต่าง ๆ ได้ดังนี้ ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของควยตนเองประมาณ 300 เครื่องมือและเป็นเครื่องมือขอเช่าจากบุคคลอื่นประมาณ 500 เครื่องมือ

ประเภทเครื่องมือ	สัตว์น้ำที่โครงการจับ	ขนาด	จำนวนทั้งหมด	ขึ้นทะเบียนเครื่องมือ
1. ประเภทโป๊ะ				
ก. โป๊ะจอบ	ปลาและปลาหมึก	ยาวประมาณ		
		10.00 ม.	10	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทเครื่องมือ	สัปดาห์ที่กองการจับ	ขนาด	จำนวนทั้งหมด	ขึ้นทะเบียนเครื่องมือ
ช. ลอบ	ปลากระพงแดง, ปลาช่อน ปลาหมึก	ยาวประมาณ 10.00 ม.	15	-
2. ประเภทอวน				
ก. เครื่องมือ อวนตึก	ปลาทุกชนิด	ยาว 40- 50 เมตร	25	-
ข. อวนลอย 3 ชั้น	ปลาทุกชนิด	ยาว 40- 50 เมตร	149	120
ค. อวนจม	ปลาทุกชนิด	ยาว 40- 50 เมตร	35	12
ง. อวนลอมคำ	ปลาลังเขียว	ยาว 40- 80 เมตร	40	40
จ. อวนชาว	ปลาทู, ปลาลังเขียว	ยาวประมาณ 50-80 เมตร	50	10
ฉ. ทาข่าย	ปลาเล็กทุกชนิด	3.50 - 40.00	60	56
3. เครื่องมืออวน				
ครอบ (แห)	ปลากระบอก	ยาวประมาณ 3.50 เมตร	14	-
4. เครื่องมืออวน				
ซอน				
ก. สวิง		ไม่มี		
ข. เชนาะ		ไม่มี		
ค. ย่างเคย	ปลาเบ็ด, ปลาไก่	3.50 - 40.00	15	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทเครื่องมือ	สัปดาห์ที่ใช้จับ	ขนาด	จำนวนทั้งหมด	ขึ้นทะเบียนเครื่องมือ
5. เครื่องมืออวนลาก				
ก. อวนลาก	ปลาทุกชนิด	ยาว 50-80 เมตร	100	60
ข. อวนเคย	ปลาทุกชนิด	ยาว 50-80 เมตร	82	30
ค. อวนปลาหัวอ่อน	ปลาทุกชนิด	ยาว 50-80 เมตร	76	30
6. เครื่องมืออวนล้อม				
ก. อวนกุง	กุงและกั้ง	ยาว 30.00ม.	14	-
ข. อวนรูกปลา	ปลาทราย, จระเมือก	ยาว 30.00ม.	25	-
7. เครื่องมือเบ็ด				
ก. เบ็ดราว	ปลากะเบน, ปลาอินทรี	ยาว 15.00	30	-
ข. เบ็ดตก	ปลาอีตึก, ปลาจิว	ยาว 1.50	20	-
8. เครื่องมืออวนปูยก				
ก. หลักคอกหอย	หอยแครง	φ0.60 1.50	40	-
รวม			800	366

เฉลี่ยจากจำนวนผู้ประกอบการ 80 คนมีเครื่องมือคนละ 10 เครื่องมือ
ที่มา : จากการสอบถามชาวประมง ใน พ.ท.โครงการและจากแบบสำรวจเครื่องมือประมง
สาเหตุการไม่ขึ้นทะเบียน เนื่องจากไม่อยากเสียค่าธรรมเนียมเครื่องมือและเสียเวลาในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. สภาพความพอใจในที่อยู่อาศัย

ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 30 ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีความเห็นว่าพื้นที่โครงการเดิมเป็นทำเลที่เหมาะสมเช่าการทำมาหากิน ร้อยละ 54 มีความเห็นว่าเมื่อทางราชการต้องการโยกย้ายชุมชนก็ควรย้ายตามคำสั่งราชการ ร้อยละ 16 มีความเห็นว่าให้รัฐ (เทศบาล) ปรับปรุงบริเวณเดิม

สรุปผลการศึกษา ปัญหาชุมชนชาวประมงเก่าเสี่ยงในระคับชุมชน

1. สภาพกายภาพและสิ่งแวดล้อม

1.1 สภาพภูมิศาสตร์ ชาวประมงไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตลอดปี เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือนกันยายนถึงกุมภาพันธ์และมีฝนทำให้ตากปลาแปรรูปไม่ได้

1.2 สภาพภูมิประเทศ เป็นที่ราบและอยู่ใกล้คลองทำให้น้ำท่วมถึงในฤดูฝนในการระบายน้ำของคลองลำโรงลงสู่ทะเล

1.3 การใช้ที่ดิน มีความสับสนในการใช้ที่ดินขาดการวางแผน ทำให้ปะปนกันระหว่างการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ลานตากปลาอยู่ภายในชุมชนและโรงปลาแปรรูปอยู่ภายในชุมชนใกล้มีดึกและยังขาด OPEN SPACE และสถานพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณการใช้ที่ดินที่อาศัยมีความหนาแน่นเป็นชุมชนแออัด มีการบุกรุกที่ที่อาศัยลงไปในฝั่งทะเล

1.4 การถือครองที่ดิน มิได้มีการวางแผนจัดแบ่งการถือครองที่ดินเป็นสัดส่วนเนื่องจากเป็นการบุกรุกสถานที่ราชการที่สูญทางราชการ

1.5 สภาพอาคาร ลักษณะอาคารส่วนใหญ่มีสภาพทรุดโทรมมีการใช้วัสดุก่อสร้างที่ต่ำจากคุณภาพมาตรฐานโดยมีอาคารทรุดโทรม 50.29% ของอาคารที่อาศัยทั้งหมด 334 หลังคาเรือนขาดเทศบาลดูแลควบคุมอาคาร

1.6 ลักษณะสถาปัตยกรรม ส่วนใหญ่เป็นอาคารลักษณะห้องแถวและเพิงที่ปลูกสร้างใกล้ชิดและปะปนกันโดยการนำวัสดุก่อสร้างก๊วยวัสดุท้องถิ่นมากถึง 44.31% ของอาคารทั้งหมดอันประกอบด้วยจาก ไม้ และไม้สังกะสี ซึ่งเป็นร้อยละ 80% ของอาคารทั้งหมด

1.7 อายุอาคาร ความสูงอาคาร อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารชั่วคราวในการ

ใช้งานไม่เกิน 20 ปี ซึ่งมีสภาพสามารถรื้อถอนง่าย และมีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น ซึ่งมีอาคารชั้นเดียวเป็นจำนวนมากสุดถึง 44.3% ของอาคารทั้งหมด อันเกิดผลเสียในฤดูน้ำท่วมบริเวณริมคลองสำโรง ซึ่งเป็นบริเวณน้ำท่วมถึงอันได้รับความเดือดร้อน

1.8 สภาพการจราจรและขนส่งภายในชุมชน ถนนส่วนใหญ่ภายในชุมชนเป็นถนนดินลูกรัง ที่ไม่ได้รับการพัฒนาและขาดความปลอดภัยในมุมเลี้ยวของถนนและขาดการเดินเท้าและเฟอร์นิเจอร์ของท้องถนน ส่วนการจราจรและการขนส่งเพื่ออาชีพประมง ยังขาดบริเวณการค้าขายปลาและท่าปลาเพื่อประกอบการค้าซึ่งก่อให้เกิดบริเวณหาดทรายของทะเลเป็นบริเวณส่งปลา และจอกเรือ และซ่อมแซมเรือประมงอันเป็นผลเสียต่อสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

1.9 สภาพการบริการสาธารณะและสุขภาพ ส่วนใหญ่ยังขาดระบบการระบายน้ำเสียจากแหล่งผลิตปลาแปรรูปมีการปล่อยทิ้งโดยดาดกรรมและการสาธารณสุขยังคงไม่เพียงพอต่อความต้องการชุมชนโดยมีการใช้สอยดังนี้

น้ำบ่อ 28.0% ของอาคารทั้งหมด

น้ำผิวน้ำ 78.0% ของอาคารทั้งหมด

น้ำบาดาล 34.5%

น้ำประปา 29.5% ของอาคารทั้งหมด

1.10 สภาพภูมิทัศน์ ยังขาดการจัด Land Landscape เนื่องจากการใช้ที่ดินแออัด และเป็นสถานที่อยู่อาศัยจึงทำให้ทำลายสภาพภูมิทัศน์และยังมีการบุกรุกปฏิบัติกิจกรรมในภูมิทัศน์ชายทะเลอีกด้วย

1.11 สภาพบริเวณข้างเคียงชุมชน สถานที่ตั้งชุมชนทำลายบริเวณข้างเคียงเนื่องจากการเป็นอยู่และอาชีพที่รบกวนบริเวณข้างเคียงอันเป็นสถานที่ราชการและสถานพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากกลิ่นปลาในการทำผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป

1.12 สภาพบริเวณสาธารณะชุมชน มีที่ว่างสาธารณะเพื่อการพักผ่อนและบริเวณที่เล่นสำหรับเด็กน้อยมากซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นที่ว่างของถนนและตัวอาคารเท่านั้น

1.13 สภาพผลกระทบปัญหาผังเมือง

จากการวางผังเมืองรวมในพื้นที่สีเขียวประเภทที่ 1/ด เพื่อการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นันทนาการและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำให้ขาดความมั่นใจในที่อยู่อาศัยและแหล่งทำกินของชาว
ประมง

2. สภาพสังคมและเศรษฐกิจ

2.1 ประชากร มีประชากรอยู่ภายในชุมชนประมาณ 336 หลังคาเรือน
จำนวน 1910 คน เป็นชาย 956 คน ร้อยละ 50.05 หญิง 954 คน ร้อยละ 49.94 อพยพ
จากแหล่งอื่นเข้ามาอยู่ใหม่ 58% อยู่ในแหล่งเดิม 42%

2.2 ความหนาแน่น เฉลี่ย 1 หลังคาเรือน/ 6 คน ความหนาแน่นเฉลี่ย
ทั้งหมด 159 คน/ 1 ไร่ การอาศัยอยู่ระหว่าง 1-5 คน ร้อยละ 65% อาศัย 6-10 คน
ร้อยละ 25 อาศัยระหว่าง 10-15 คน ร้อยละ 10% ของอาคารทั้งหมด ซึ่งเห็นว่ามีความหนา
แน่นมากที่สุด ในบริเวณ 12 ไร่

2.3 โครงสร้างประชากร มีประชากรวัยแรงงานมากที่สุด 50.07% อัน
แสดงว่ามีการย้ายถิ่น เข้ามาเพื่อการประกอบอาชีพมาก

2.4 อัตราการเปลี่ยนแปลง และการเพิ่มประชากร มีอัตราการเพิ่มร้อยละ
7.08%

2.5 การคาดการณ์ประชากร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากกักรขยายตัว

2.6 การปกครอง มีกลุ่มการปกครองตนเองโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและ
มีอำนาจต่อรองกับท้องถิ่นในท้องถิ่นน้อยมาก

2.7 เชื้อชาติ ปัญหาเรื่องเชื้อชาติไม่มีปัญหา มีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2.8 การศึกษา มีปัญหาเนื่องจากประชากรมุสลิม เห็นว่า ไม่สมควรรับ
การศึกษาจากระบบโรงเรียนของรัฐบาลและมีความต้องการให้บุตรหลานตนเองศึกษาค้น
ศาสนาอิสลามมากกว่า

2.9 ภาษาประเพณีวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ใช้ภาษาท้องถิ่นประมาณร้อยละ
60.02 ภาษามาเลย์เซีย ร้อยละ 40% ส่วนใหญ่ผสมผสานกันระหว่างประเพณีชาวไทยและ
ชาวไทยมุสลิม

2.10 อาชีพ, รายได้, แรงงาน, ความเป็นอยู่ อาชีพขาดการดูแลและ
ช่วยเหลือขาดสถานที่แปรรูปปลาที่เพียงพอและแรงงานศูนย์เปล่าในช่วงฤดูไม่ประมง ความ

เป็นอยู่เป็นลักษณะชุมชนที่ถูกแยกตัวออกมาจากชุมชนในเขตเทศบาลและมีปัญหาในการหาแหล่งทำกินใหม่อันเนื่องมาจากการโยกย้ายชุมชน

3. สภาพเศรษฐกิจ

3.1 สภาพการผลิตและการค้า ชาวบริเวณส่งผลผลิตและการผลิตการแปรรูปและถูกเอาโรคเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางและมีหนี้สินในการผลิต ชาวการเอาใจใส่ดูแลในค่านผลิตและเทคโนโลยีอันสามารถให้ผลผลิตครบวงจร

3.2 สภาพเครื่องมือ เครื่องมือส่วนใหญ่เกิดจากการเช่าของผู้ประกอบการทำให้ผลิตไม่คุ้มค่า และขาดการขึ้นทะเบียนการประกอบอาชีพและเครื่องมือ ราคาเครื่องมือสูงเกินไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ทางสังคม เศรษฐกิจ และกายภาพ

4.1 การวิเคราะห์ปัญหาสังคม-เศรษฐกิจ

จากการศึกษาปัญหาระดับชุมชนชาวประมง และการคาดการณ์อนาคตภายใน 20 ปี สำหรับงานการออกแบบวางผัง พอสรุปลั้กั๊งนี้

4.1.1 ประชากร ประชากรในปัจจุบัน ปี 2528 มีจำนวน 1910 คน โดยมีประชากรชาย 956 คน หญิง 954 คน โดยมีอัตราการเปลี่ยนแปลง + 9.47% ต่อปี อันแสดงถึงมีการย้ายถิ่นฐานเข้ามาสำหรับอนาคตในปี 2544 ตามการวางผังระยะ 20 ปีของผังเมืองรวมสงขลา ตามอัตราการเพิ่มประชากร 3.80% ต่อปี ทำให้ยึดเป็นการคาดการณ์ประชากรภายในชุมชนไว้ดังนี้

ปี 2523	มีประชากร	2301	คน
ปี 2538	มีประชากร	2773	คน
ปี 2544	มีประชากร	4026	คน

จึงนำเอาอนาคต 20 ปี ของการขยายตัวเป็นประชากรเริ่มต้นของโครงการจำนวน 4026 คน จำนวน = 671 ครอบครั้ว ในอัตรา 1 ครอบครั้วต่อ 6 คนเป็นเกณฑ์ประชากรโครงการ

4.1.2 ความหนาแน่นเพื่อการกำหนดจำนวนครั้วเรือน 671 ครอบครั้วให้สัมพันธ์กับชุมชนไม่ให้หนาแน่นจนเกินไป และเว้นว่างเกินจำเป็น จึงคำนึงถึงความเหมาะสมในการอยู่อาศัยและการใช้ที่ดินให้มีประโยชน์สูงทางเศรษฐกิจเพื่อความสมบูรณ์ชุมชนดังนี้

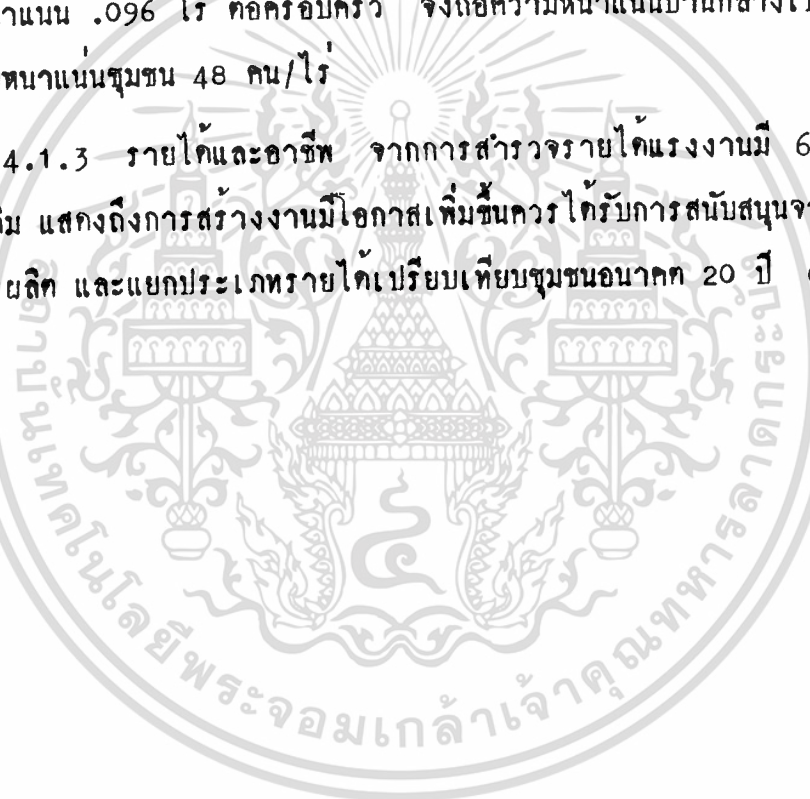
ก. คือ ความหนาแน่นการใช้ที่ดินตามมาตรฐานสำนักผังเมืองของกาไร้ผังเมืองรวมสงขลาเป็นแนว เสนอแนะในย่านพักอาศัยปี พ.ศ. 2539 ดังนี้

ความหนาแน่น น้อย	12 คน/ไร่
ความหนาแน่น ปานกลาง	48 คน/ไร่
ความหนาแน่น มาก	96 คน/ไร่

ข. ปรับปรุงความหนาแน่น โดยเฉลี่ยครอบครัวละ 6 คน ตามความจำเป็น การลงทุนและการใช้ที่ดินเพื่อสถานแวดล้อมโดยเฉลี่ย 1 ครอบครัว ต่อ 6 คน $4026 \div 671 = 6$

ค. กำหนดชุมชนชาวประมงเก่าตั้ง ที่โยกย้ายมีความหนาแน่น 61 คน/ไร่ หรือความหนาแน่น .096 ไร่ ต่อครอบครัว จึงถือความหนาแน่นปานกลางเป็นเกณฑ์ในการ กำหนดความหนาแน่นชุมชน 48 คน/ไร่

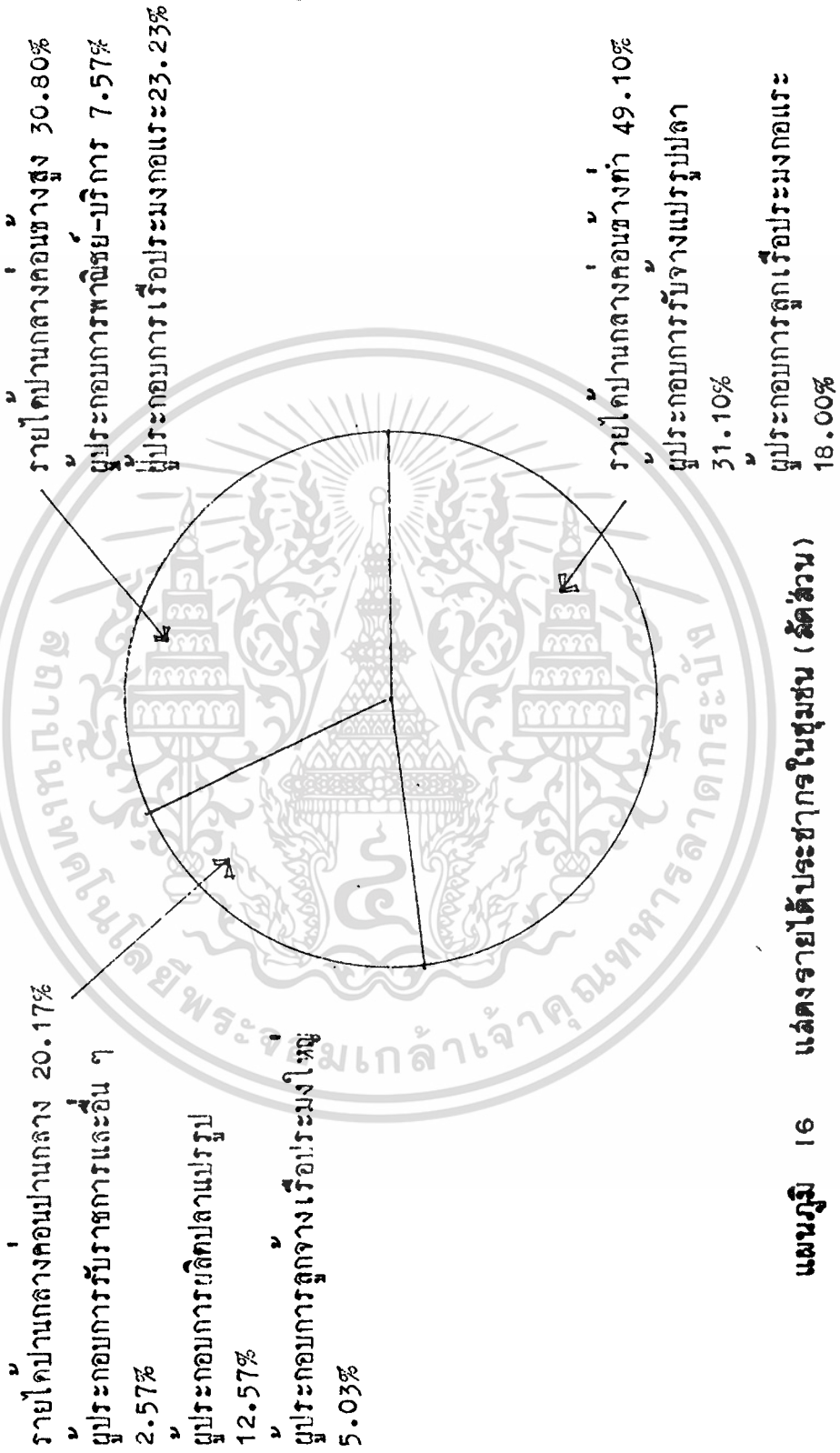
4.1.3 รายได้และอาชีพ จากการสำรวจรายได้แรงงานมี 63.00% ในพื้นที่ โครงการเดิม แสดงถึงการสร้างงานมีโอกาสเพิ่มขึ้นควรได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อครบวงจรในการผลิต และแยกประเภทรายได้เปรียบเทียบชุมชนอนาคต 20 ปี 671-ครอบครัว

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบชุมชนเดิมและชุมชนใหม่

ผู้ประกอบการ	เฉลี่ยรายได้/เดือน	ชุมชนเดิม 396 ครอบครัว		ชุมชนใหม่ 671 ครอบครัว	
		ร้อยละ	จำนวนครอบครัว	ครอบครัว	ร้อยละ
1. รายได้ปานกลาง สูง	5000-10000				
- ผู้ประกอบการพาณิชย์-บริการ	5000-8000 บาท	7.57%	30	$\frac{671}{100} \times 7.57 = 50$	7.45%
- ผู้ประกอบการเรือประมงกอแระ	5000-8000 บาท	23.23%	92	$\frac{671}{100} \times 23.23 = 155$	23.09%
รวม		30.80%	122	205	30.54%
2. รายได้ปานกลาง ปานกลาง	3500-5000 บาท				
- ผู้ประกอบการผลิตปลาแปรรูป	3500-4500 บาท	12.57%	49	$\frac{671}{100} \times 12.59 = 84$	12.51%
- ผู้ประกอบการรับราชการ-อื่น ๆ	2500-3500 บาท	2.57%	10	$\frac{671}{100} \times 2.57 = 17$	2.53%
- ผู้ประกอบการลูกจ้างเรือประมงใหญ่	3000-4000 บาท	5.03%	19	$\frac{671}{100} \times 5.05 = 33$	4.91%
รวม		20.17%	78	138	19.95%
3. รายได้ปานกลาง ต่ำ	1000-3000				
- ผู้ประกอบการรับจ้างปลาแปรรูป	1500-2000	31.10%	123	$\frac{671}{100} \times 31.10 = 208$	30.99%
- ผู้ประกอบการรับจ้างลูกเรือประมงกอแระ	2400-3000	18.00%	71	$\frac{671}{100} \times 18.00 = 120$	17.88%
รวม		49.10%	194	328	48.87%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิ 16 แสดงรายได้ประชากรในชุมชน (สัดส่วน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิเคราะห์รายได้อาชีพชุมชน:

รายได้ปานกลาง ค่อนข้างสูง มีรายได้ 5000-8000 บาท ร้อยละ 30.54%

จำนวน 205 ครอบครัว

รายได้ปานกลาง ค่อนข้างกลาง มีรายได้ 35000-5000 บาท ร้อยละ 19.95%

จำนวน 138 ครอบครัว

รายได้ปานกลาง ค่อนข้างต่ำ มีรายได้ 1000-3000 บาท ร้อยละ 48.87%

จำนวน 328 ครอบครัว

4.1.4 เชื้อชาติ การปกครอง ศาสนา เนื่องจากพื้นที่โครงการมีประชากรนับถือศาสนาพุทธ 52.40 % ศาสนาอิสลาม 47.59% ทำให้รูปแบบการปกครองต้องมีการผสมผสานระหว่างกลุ่มการปกครองและกลุ่มบ้านพักอาศัยเพื่อมิให้เลื่อมล้ำในปัญหาเชื้อชาติ ศาสนา และสิ่งบริการทั้ง 2 กลุ่มการปกครอง

4.1.5 ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ควรมีการฟื้นฟูในตำบลประเพณี และวัฒนธรรม โดยการจึกรวมนักในวัน-เวลา ของประเพณี

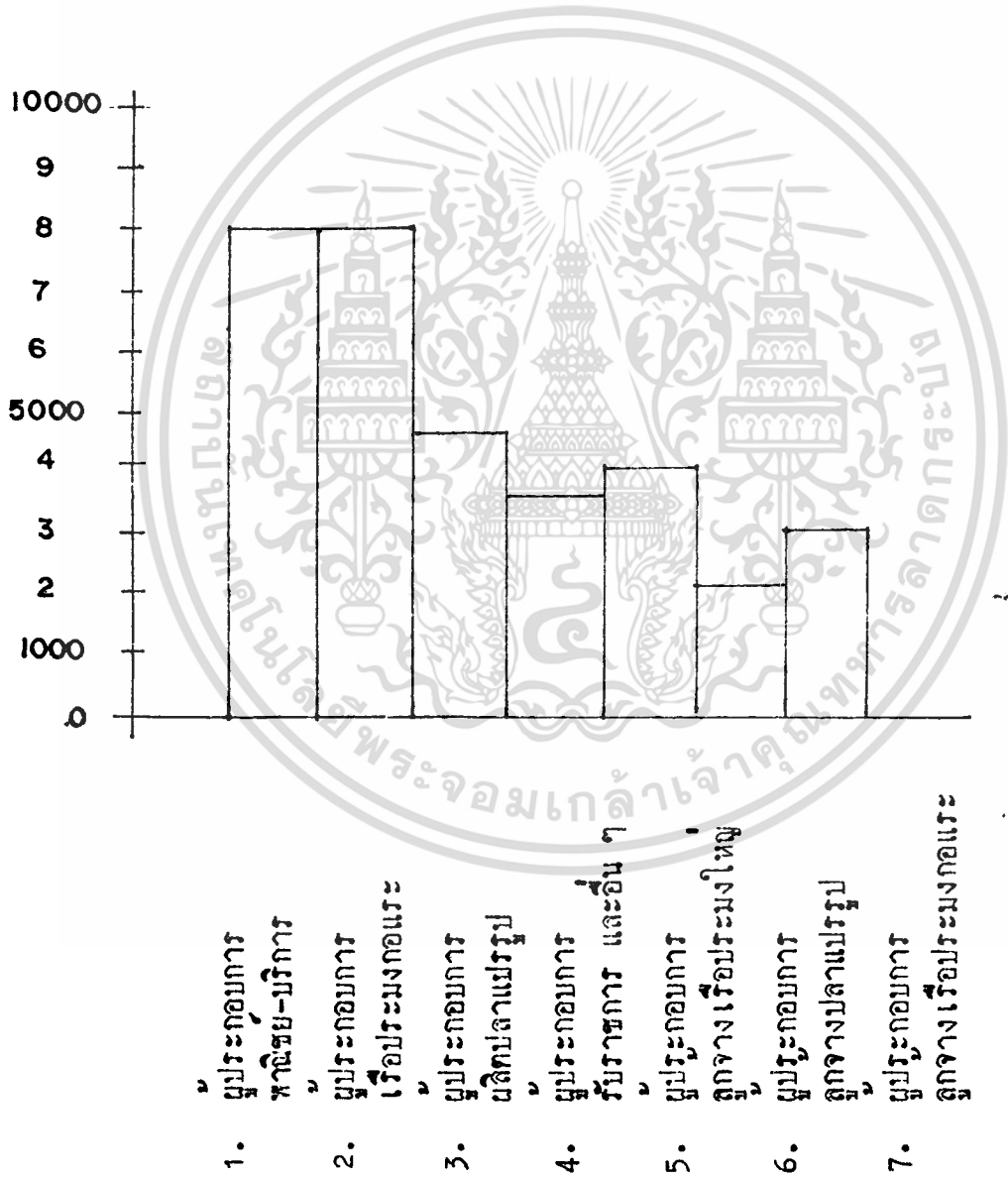
4.1.6 สภาพสมรส ภายในชุมชนมีประชากรวัยแรงงาน 50.07% -ซึ่งมีผู้สมรสแล้ว 38.0% อันแสดงถึงแนวโน้มการขยายตัวว่ามีครอบครัวมากขึ้นภายในชุมชน

4.1.7 การประกอบแรงงาน แรงงานส่วนใหญ่ภายในชุมชนเป็นแรงงานผู้หญิงและเด็ก ทำให้ผลเศรษฐกิจไม่สู้ดีเปลา อันมีโอกาสในการเพิ่มรายได้ภายในชุมชน

4.1.8 สภาวะผลผลิต และการค้า

ลักษณะผลผลิต ผลผลิตไม่ได้เป็นไปตามวางจรรยาหว่างผลผลิตประมงและการแปรรูปปลา ราคาปลา และปลาแปรรูปไม่ได้ถูกกำหนดโดยชาวประมง และผู้ผลิตปลาแปรรูป ถูกกำหนดโดยคนกลาง ส่วนกรรมวิธีการผลิตปลาแปรรูปยังขาดเทคโนโลยีในการผลิตจำหน่ายอาศัยการรวมกลุ่มการผลิต และสถานบริการค้าขายโดยการกำหนดพื้นที่ผลิตและสถานส่งอย่างต่อเนื่อง

4.1.9 สภาพเครื่องมือการประมง ยังไม่เป็นการยอมรับการจดทะเบียนการประมงอย่างถูกต้อง และต้องเช่าจากผู้ประกอบการเช่าบริการ เนื่องจากราคาเครื่องมือประมงแพง และขาดเทคโนโลยีเครื่องมือในการจับสัตว์น้ำ และจัดรูปแบบสหกรณ์เครื่องมือในการเช่าภายในชุมชน จากการสำรวจพบว่า 800 เครื่องมือ ภายในชุมชนเป็นเครื่องมือเช่า 500 เครื่องมือ ทำให้ชาวประมงต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายในการประมง

แผนภูมิ 17 กราฟแสดงรายได้ ของประชากรในชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การวิเคราะห์ปัญหาสภาพ

จากการศึกษาภาวะกายภาพ และสิ่งแวดล้อมโครงการหอสรุปได้ดังนี้

4.2.1 บริเวณที่ตั้ง บริเวณที่ตั้งเป็นบริเวณที่ดินราชพัสดุ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีธรรมชาติสวยงามได้ดีกว่าแหล่งชุมชนเพื่อผลักดันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและรายได้ประชากรสงขลา

4.2.2 สภาพแวดล้อมที่ตั้ง ส่วนใหญ่เป็นสถานีราชการ และแหล่งท่องเที่ยวซึ่งการตั้งแหล่งชุมชนจะเป็นผลเสียกับสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับคุณลักษณะที่ดีของเมือง

4.2.3 การไร้ที่ดิน มีการไร้สอยในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างไม่ต่อเนื่อง และสืบสนัดส่วนการไร้ที่ดินไม่เหมาะสม เนื่องจากในบริเวณดังกล่าวแต่เดิมเป็นบริเวณที่ดินราชพัสดุที่ถูกบุกรุกเป็นย่านพักอาศัย เมื่อมีการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยก็เกิดย่านการค้า และอุตสาหกรรมครอบครัวในลักษณะอาชีพขึ้นมา แต่ศักยภาพการพัฒนาไม่มีการวางแผนทำให้เกิดการสืบสนัดการไร้ย่านต่าง ๆ โดยการควมึงกระจุกตัวอยู่บริเวณริมถนนใหญ่ และบริเวณอุตสาหกรรมแปรรูปปลากั้แถมความบริเวณที่ว่างต่าง ๆ ที่เป็นสถานพักผ่อนที่โล่งสบายความสง่างามและสิ่งแวดล้อมทำให้ขาดสัดส่วนของการไร้ที่ดิน และบริเวณธุรกิจการอาชีพ ทำเทียบเรือ การจอดเรือก็ยังไม่มื้ก้องบุกรุกบริเวณหากเพื่อเป็นการไร้ประโยชน์ที่ดินอีกด้วย

4.2.4 การถือครองที่ดิน ยังไม่มีการถือครองในสัดส่วนแน่นอนอันยากต่อการพัฒนาแบ่งจัดระบบการไร้ที่ดินที่ดี

4.2.5 สภาพอาคาร อาคารส่วนใหญ่มีสภาพทรูคโทรมและคุณภาพต่ำอันเป็นผลเสียด้านความปลอดภัยสามารถเกิดอัคคีภัยง่ายจากมาชที่ปลูกแอดักและมีความหนาแน่นสูงอันสามารถรื้อถอนง่ายโดยส่วนใหญ่ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบอาคารชั้นเดียวพื้นคิคคินลักษณะห้องแถวซึ่งคิคคอกันเป็นแนวยาวที่ไม่สามารถควบคุมได้ ประกอบกับกฎหมายต่าง ๆ ไม่สามารถควบคุมการปลูกสร้างได้ จึงทำให้บริเวณเหล่านี้ถูกปล่อยปลละเลยเป็นชุมชนแออัด มีวัสดุก่อสร้างคุณภาพต่ำขาดความถาวร อาคารสาธารณะก็ถูกเบียดเสียดด้วยที่พักอาศัยสูญเสียคุณค่า

4.2.6 ระบบสาธารณสุขโลก สาธารณูปการ ซากแค้นการจัดระบบในชุมชนจึงเกิดผลเสียการระบายน้ำการกำจัดขยะ ซึ่งส่วนใหญ่ถูกทิ้งลงคลองลำโรง

4.2.7 ลมตมภาวะ เนื่องจากอาชีพการประมงและการประมงแปรรูปทำให้เกิดกลิ่น และแมลงสัตว์อันตราย

4.2.8 การจราจรและขนส่ง ถนนภายในชุมชนควรปรับปรุงและจัดช่องทางเพื่อการขนส่งผลผลิต และผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูป ประกอบกับทางเดินเข้าโดยการวางแนวความคิดในการแยกทางถนน และท่าเท้า ซึ่งถนนเดิมภายในคับแคบและใช้ร่วมกันระหว่างคนและรถก่อให้เกิดอันตราย ส่งเสริมในสิ่งประกอบทางเท้าและป้อมตำรวจในพื้นที่

4.2.9 สถาปัตยกรรมชุมชนและที่ว่าง ยังขาดต้นไม้ และที่ว่างสำหรับการพักผ่อนของเด็ก และบุคคลทั่วไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ดี

4.3 การวิเคราะห์ทางนโยบาย

4.3.1 ผลเสียเนื่องมาจากการประกาศบังคับกำหนดการไร้ประโยชน์ที่คน ฉบับที่ 16 พ.ศ. 2524 ตามพระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2518 ที่กำหนดบริเวณพื้นที่ชุมชนเดิมเป็นบริเวณพื้นที่โล่ง เพื่อการนันทนาการ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมทำให้ชุมชนเดิมยังคงกำหนดการไร้ประโยชน์ที่คน จำต้องโยกย้ายชุมชนไปยังบริเวณใหม่อันเป็นที่สาธารณะประโยชน์บริเวณศูนย์อำนวยการ

4.3.2 จากผลการพัฒนาเมืองหลัก ที่มุ่งพัฒนาโครงสร้างและปรับปรุงเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพัฒนาเมืองอย่างมีระบบในค่านาสาธารณสุขโลกและปรับปรุงชุมชนแออัด

4.3.3 จากผลการพัฒนาท่าเทียบเรือประมง ซึ่งอยู่ห่างจากพื้นที่โครงการใหม่ระยะ 2 กิโลเมตร ซึ่งสะดวกในการซื้อปลาเพื่อแปรรูป โดยการคมนาคมทางถนนราษฎรอุทิศซึ่งจะสามารถพัฒนาอาชีพประมงสำหรับชุมชนในค่านาอุตสาหกรรมปลาแปรรูป

4.3.4 จากแนวทางการวางผังเมืองรวม อันกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งทะเลตะวันตกเฉียงใต้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมซึ่งช่วยให้ชุมชนบริเวณใหม่มีองค์ประกอบช่วยเสริมชุมชนในเรื่องอุตสาหกรรม

4.3.5 จากนโยบายเทศบาลในการ Relocation (โยกย้ายชุมชน) โดยการย้ายอาคารและชุมชนเป็นกลุ่มโดยวิธีการเช่าปลูกอาคารใหม่ตามผังกำหนด และมีการชุกชวยหากเพื่อเป็นกำลังคนของเรือประมง และจัดทำแผนการทางถนนทางเท้า และให้ความมั่นคงที่ดินในการเช่าอันมีระยะแน่นอนเพื่อเป็นผลประโยชน์กับเทศบาล และการพัฒนาชุมชน

4.3.6 การวิเคราะห์การโยกย้าย ตามนโยบายเทศบาล ทำให้เกิดปัญหา คือ

ก. โดยการรื้ออาคารเก่าไปสร้างใหม่

ปัญหา - 1 ใควิสต์เก่าปนในอาคารใหม่

2 ระหว่างการรื้อถอนจะไม่มีที่อยู่

3 ชาวประมงในชุมชนไม่มีเงินพอในการสร้างบ้านได้ครั้งเดียว

ข้อดี - จะทำให้ชาวประมงมีโอกาสใช้ผังบังคับเร็วกว่าเดิม

ข. โยกย้ายโดยการสร้างใหม่หมด

ปัญหา - เงินทุนในการก่อสร้างในการลงทุน

ข้อดี - จะทำให้ได้รับผลตามผังอย่างเท่าเทียมกัน

4.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบชุมชน

เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบชุมชนให้ ค้ชุมชนชาวประมงเก่าเลี้ยงที่สมบูรณ์โดยประชากรอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการปรับปรุง ตามความต้องการชุมชน ตลอดจนการกำหนดขนาดที่อยู่อาศัย เหมาะสมชุมชนของประมงให้ใช้สอยเหมาะสมสัมพันธ์กันในชุมชนและสถานข้างเคียงจึงวิเคราะห์การกำหนดองค์ประกอบชุมชนดังนี้

4.4.1 ศึกษาองค์ประกอบชุมชนตามใช้สอยเดิมโดยขนาดชุมชน เป็นชุมชนขนาด 671 ครอบครัว จำนวนประชากรตามการวิเคราะห์โยกย้าย 4026 คน จึงถือขนาดชุมชนเป็นแบบหมู่บ้าน (Niebevhood)

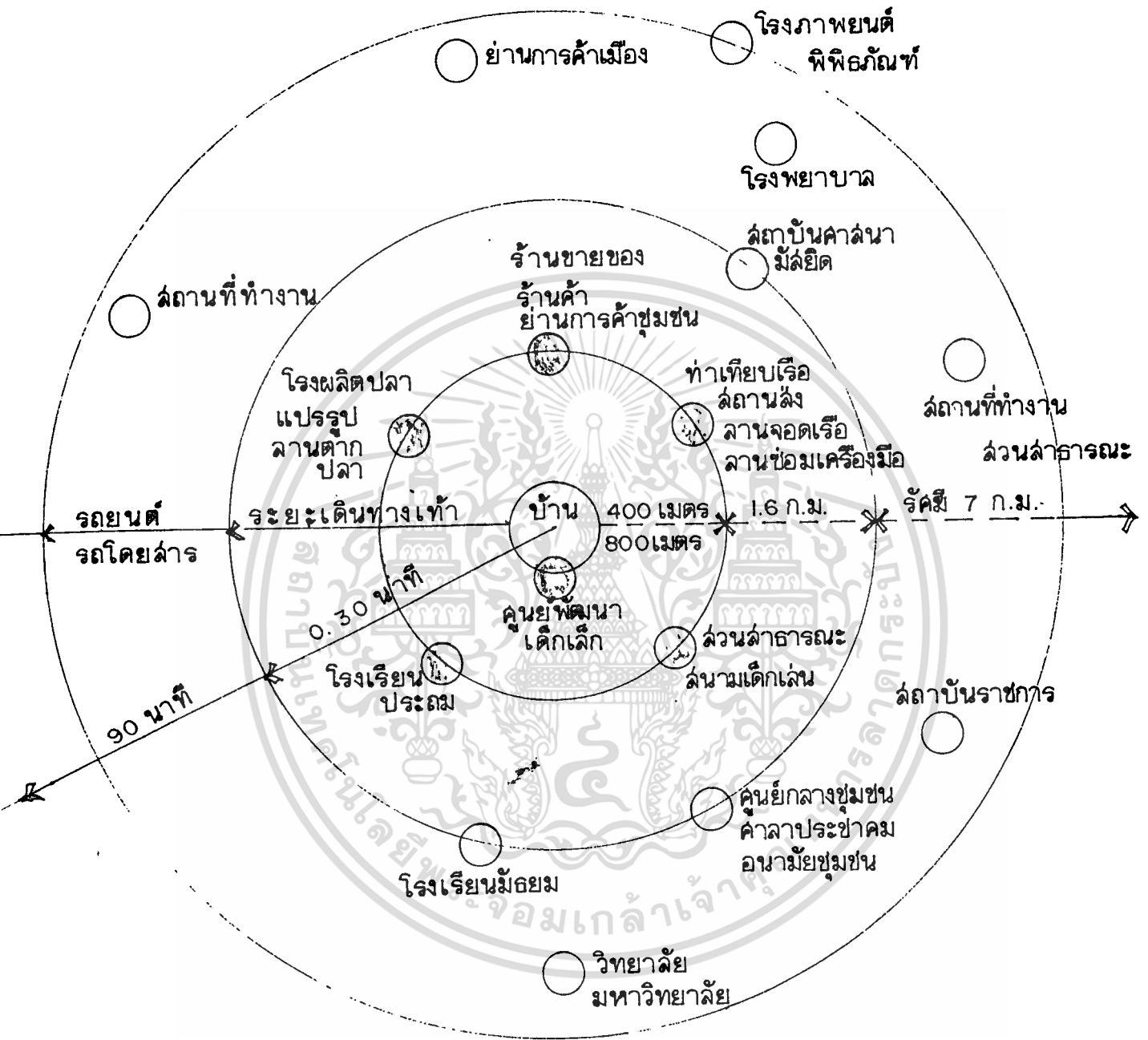
4.4.2 รัศมีการบริการชุมชนในด้านต่าง ๆ ของชาวประมง รัศมี 6 กิโลเมตร ซึ่งสามารถรับบริการต่าง ๆ ได้ หังเขตเทศบาลเมืองสงขลา และบริเวณข้างเคียง
คุณภาพที่

4.4.3 ศึกษาจากการเปรียบเทียบชุมชนที่ควรจะมีจากมาตรฐานสำนักงานผังเมือง การเคหะแห่งชาติ และสถาบันวิทยาศาสตร์ประยุกต์ในรัศมีหมู่บ้าน 150-500 เมตรรอบรั้ว กับ องค์ประกอบชุมชนเดิม

องค์ประกอบชุมชน	สำนักงาน ผังเมือง	การเคหะ แห่งชาติ	สถาบัน วิทยาศาสตร์	ชุมชนชาว ประมงเก่าแก่	หมายเหตุ
1 องค์ประกอบทางสังคม-ศาสนา					
ศูนย์ชุมชน (ศาลาประชาคม)	—	—	—	○	
สถานีอนามัย	—	—	○	○	
โรงเรียนอนุบาล, ประถมศึกษา	○	○	○	○	
วัด, มัสยิด	—	—	—	○	
2 องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ					
ตลาดสด	—	—	—	○	
ร้านขายของชำ	—	○	○	○	
ร้านค้าทั่วไป และ ร้านขายยา	—	○	○	○	
3 องค์ประกอบบริการ, การพักผ่อน					
จอกรถ	—	—	○	○	
ลานเบ็ดเตล็ด	—	—	○	○	
สนามเด็กเล่น, สวนสาธารณะ	—	—	○	○	
ถนนทางเข้าและทางเท้า	—	—	○	○	
โทรศัพท์สาธารณะ	○	○	○	○	
ป้ายรถเมล์	○	○	○	○	

สามารถรับ
บริการจาก
เมืองได้

องค์ประกอบชุมชน	สำนักงาน ผังเมือง	การเคหะ แห่งชาติ	สถาบัน วิทยาศาสตร์	ชุมชนชาว ประมงชาวเกาะเต่า	
4 องค์ประกอบเกี่ยวกับการอาชีพ ทำเทียบเรือและสถานส่งปลา ลานจอดเรือ-ซ่อมเครื่องมือประมง โรงผลิตปลาแปรรูป ลานตากปลา	— — — —	— — — —	— — — —	○ ○ ○ ○	
5 องค์ประกอบสาธารณูปโภคเพื่อชุมชน ประปา ไฟฟ้า การกำจัดน้ำเสีย ที่มา : การวางแผนกายภาพชุมชนระดับเทศบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	— — —	— — —	— — —	○ ○ ○	

แผนภาพที่ 26

สรุปองค์ประกอบ จากข้อกำหนดระยะทาง และเวลา สำหรับชุมชนหมู่บ้าน

ทะเล (อ่าวไทย)

5 กม.

กรมเจ้าท่า

สถานีตำรวจ

สถานีตำรวจน้ำ

สถานีประมง

ท่าเทียบเรือประมง

องค์การสะพานปลา

ที่ว่าการอำเภอ

เทศบาลเมืองสงขลา

ศาลากลางจังหวัด

4 กม.

3 กม.

ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์

สถานีทหารเรือ

ชุมชนท่าละอาน

ท่าปลาใหม่

ศูนย์วิทยากรอวกาศ

ชุมชนเก่าแก่งเค็ม

2 กม.

เขตเทศบาลเมืองปัจจุบัน

ถนนโทรบุรี

1 กม.

สถานี
เลียงซา

เลาปลงขลา

ที่ตั้งชุมชน

เก่าแก่งเค็มใหม่

วิทยาลัยประมง

เขตเมืองรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา **แผ่นภาพ 27**

สงขลา แล้วตั้งที่ตั้งสถานีราชการ

6 กม.

ทะเล (อ่าวไทย)

ท่าแพขนานยนต์ ลังขลา เขาแดง

5 กม.

4 กม.

สถานีรถโดยสาร (ลังขลา หาดใหญ่)

สถานีโดยสาร ลังขลา จระนะ นาทิ

ท่าเรือสินค้า

สถานีรถแท็กซี่ ลังขลา หาดใหญ่ ระยะทาง เบตง 3 กม. บัณฑิตาภิ นราธิวาส นครศรีธรรมราช

สถานีรถโดยสาร ระโนด นครศรี 2 กม.

ชุมชนท่าละอาน

ท่าปลาใหม่

เขตเทศบาลเมืองปัจจุบัน

ถนนใหม่

ชุมชนเก่าเส็งเคิม

1 กม.

ลลาปลงขลา

ที่ตั้งชุมชนเก่าเส็งเคิมใหม่

เขตเมืองรวม

● เส้นทางจราจรรถสองแถวเล็ก รอบเมือง

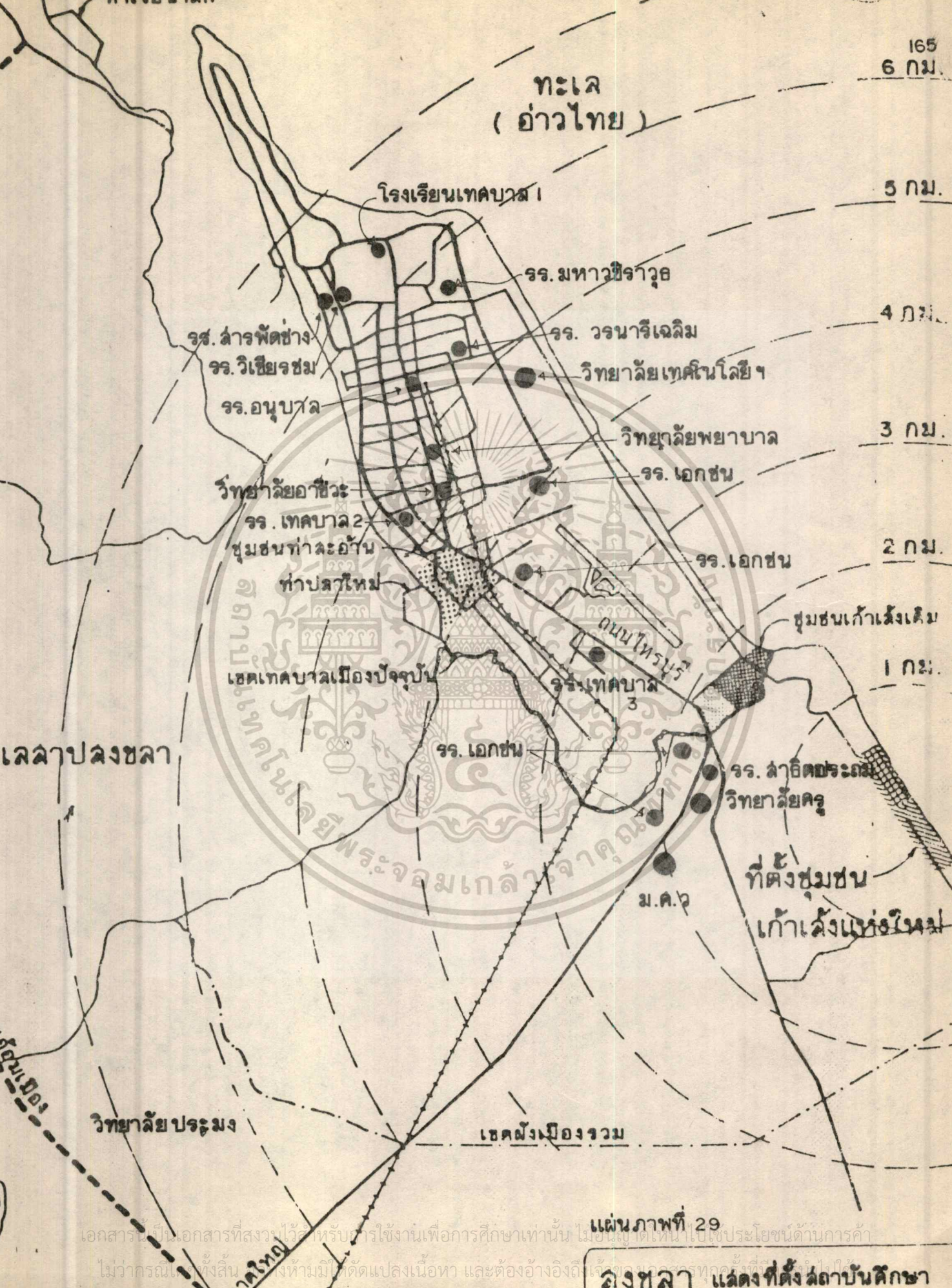
● เส้นทางจราจรสายท่าแพ มคว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้แก้ไขโดยไม่ขออนุญาต

แผนที่ 28

ลังขลา แล้วตั้งที่ตั้งการคมนาคม

ทะเล (อ่าวไทย)

เลาปลงขลา

คลองบางกอกใหญ่

วิทยาลัยปทุมฯ

เขตเมืองรวม

แผ่นภาพที่ 29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับราชการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงแหล่งที่มาของเอกสารทุกครั้ง

คลังที่ ตั้ง สถาบันศึกษา

ทะเล
(อ่าวไทย)

5 กม.

สถานีประปาคลองชล

4 กม.

การไปรษณีย์โทรเลข

ชุมสายโทรศัพท์
ตลาดทรัพย์สินส่วนกษัตริย์
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

3 กม.

ตลาดควีรา

2 กม.

ชุมชนท่าละอาน
ท่าปลาใหม่

ถนนไทรบุรี

ชุมชนเก่าแก๊งเดิม

1 กม.

เขตเทศบาลเมืองปัจจุบัน

ตลาดประจักษ์ราชนครินทร์
ตลาดเอกชน

ไปรษณีย์โทรเลข
ล่าชาเก่าแก๊ง

คลองปลงชล

สถานีสูบน้ำ
เคเบิลเตาป่า
ที่ตั้งชุมชน
เก่าแก๊งใหม่

ศูนย์ประชาชนพบท3

เขตผังเมืองรวม

แผ่นภาพที่ 30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารแล้วแต่ที่ ตั้ง อำเภออุบลราชธานี

ท่าเรือปาก

167
6 กม.

ทะเล
(อ่าวไทย)

5 กม.

4 กม.

3 กม.

2 กม.

1 กม.

ศูนย์การโรค

ศูนย์อนามัยเขต

โรงพยาบาล
ดงขลา

วิทยาลัยพยาบาล

ชุมชนท่าฉะอาน

ท่าปลาใหม่

โรงพยาบาลสถาปิตหารเรือ
2 กม.

เขตเทศบาลเมืองปัจจุบัน

ศูนย์มาเลเรียเขต
ถนนไทรบุรี

ชุมชนเก่าเส็งเคิม

โรงพยาบาลปรุฉ่าท

เลาปลงขลา

ที่ตั้งชุมชน

เก่าเส็งเคิมใหม่

ศูนย์โรคเรื้อน

เขตเมืองรวม

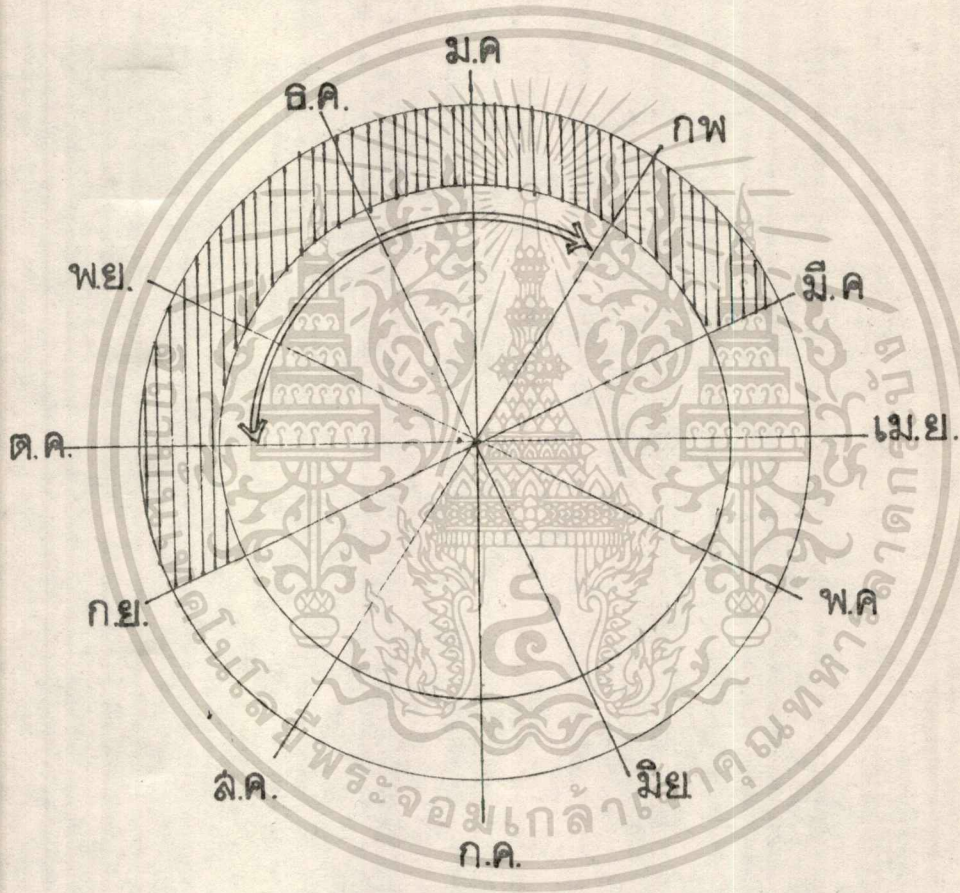
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่เผยแพร่ภาพที่ 31 ประโยชน์ด้านการค้า

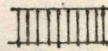
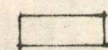
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกรายการมีให้ดูแปลงเนื้อห และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

4.5 การวิเคราะห์กิจกรรมในชุมชน

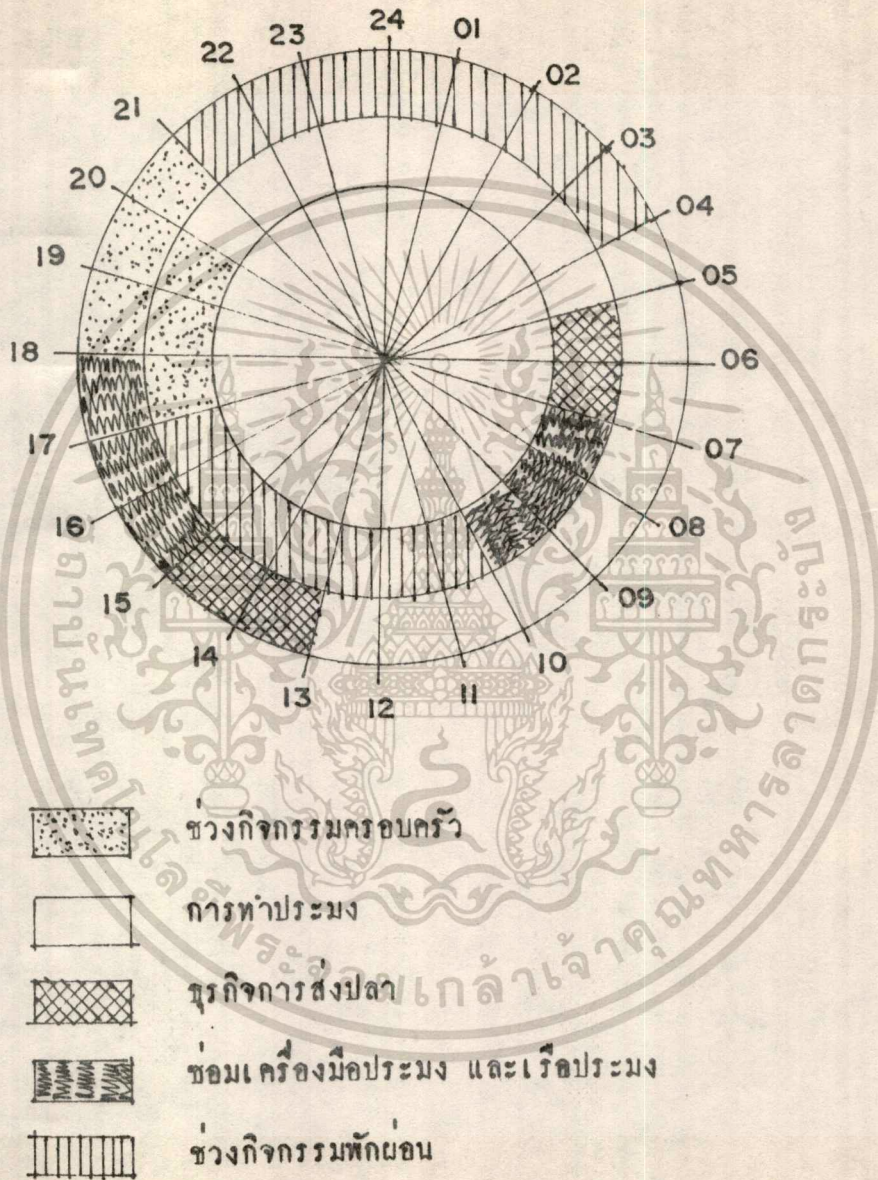
กิจกรรมในพื้นที่ชุมชนเบี่ยงกิจกรรมเกี่ยวกับการอยู่อาศัย และการผลิตสัตว์น้ำแปรรูป เพื่อ คอง ทากแห้ง ซึ่งพอบ้างกิจกรรมได้ 2 ประเภท คือ กิจกรรมการประมง และกิจกรรมการผลิตสัตว์แปรรูป ซึ่งมีกิจกรรมในพื้นที่ทั้งกลางวันและกลางคืนในบริเวณชุมชน

4.5.1 กิจกรรมการประมงใน 1 ปี ในพื้นที่โครงการ

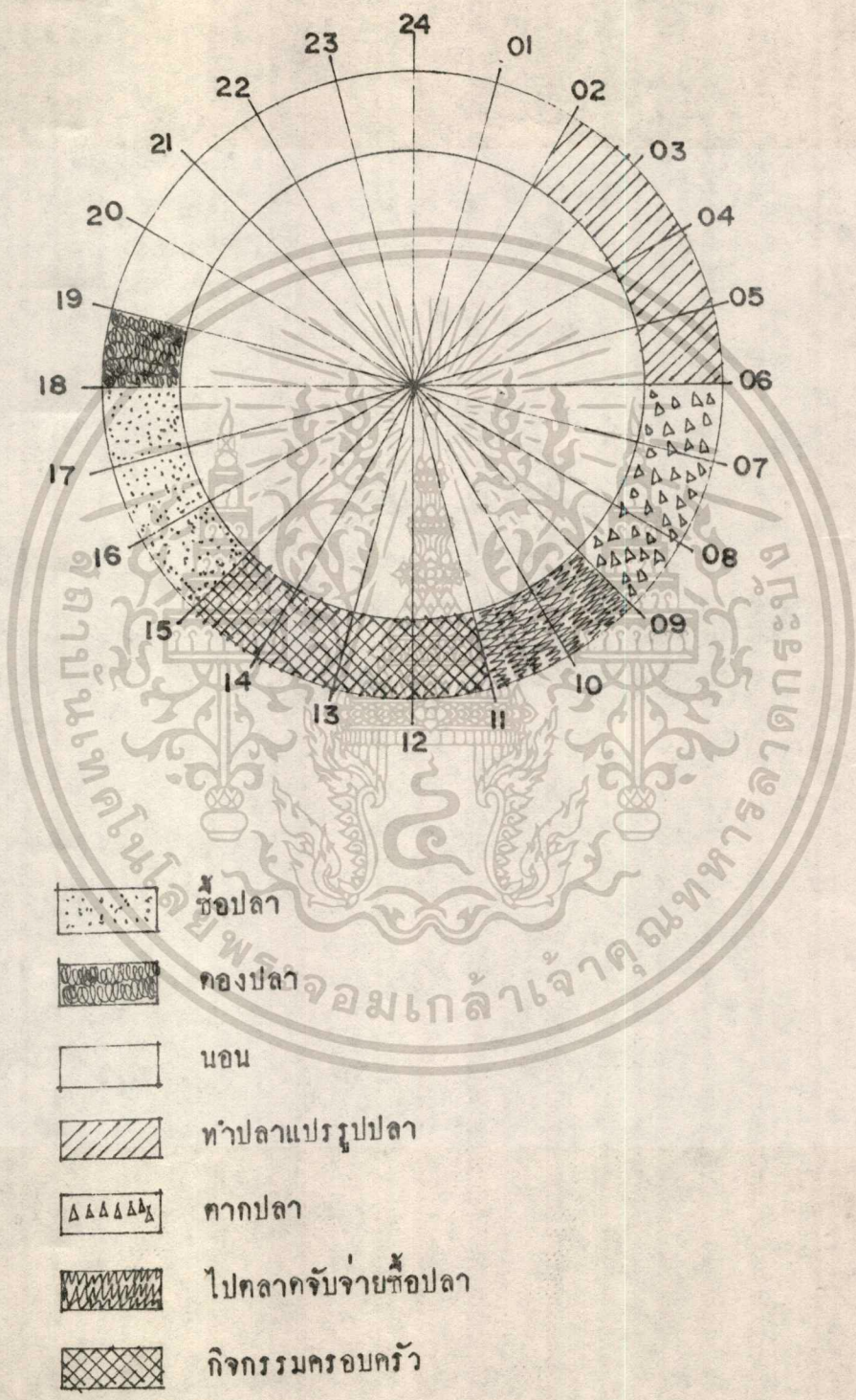
- ช่วงทำการประมงไม่ได้และซ่อมเรือประมง
- ช่วงทำการประมงได้

4.5.2 กิจกรรมการประมงภายใน 1 วัน ในฤดูการประมง

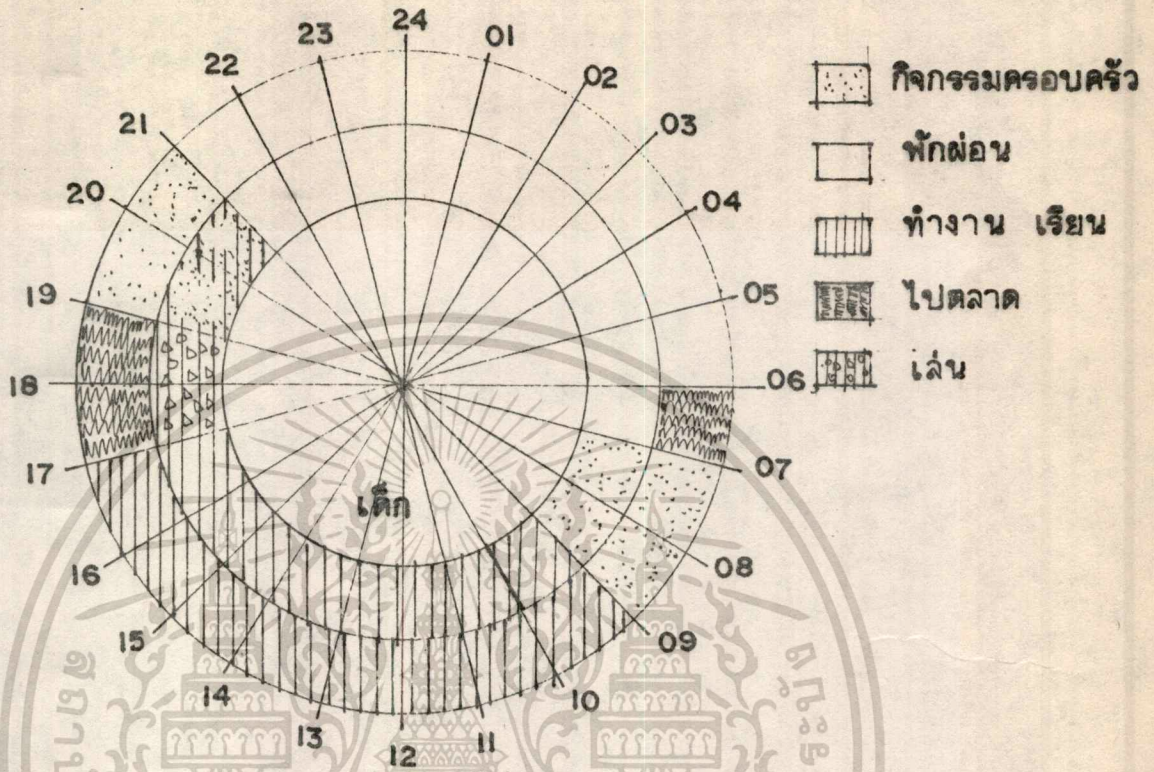
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่วากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.3- กิจกรรมการผลิตแปรรูปปลา ในฤดูการประมง ช่วง 1 วัน

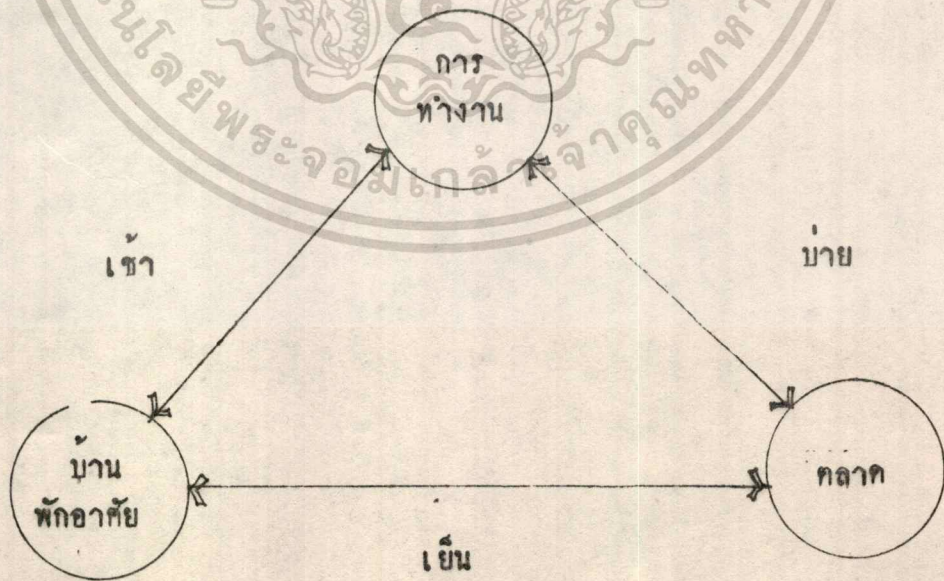

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.4 กิจกรรมการค้าขาย และทำงานทั่วไป และประชากรวัยเรียน

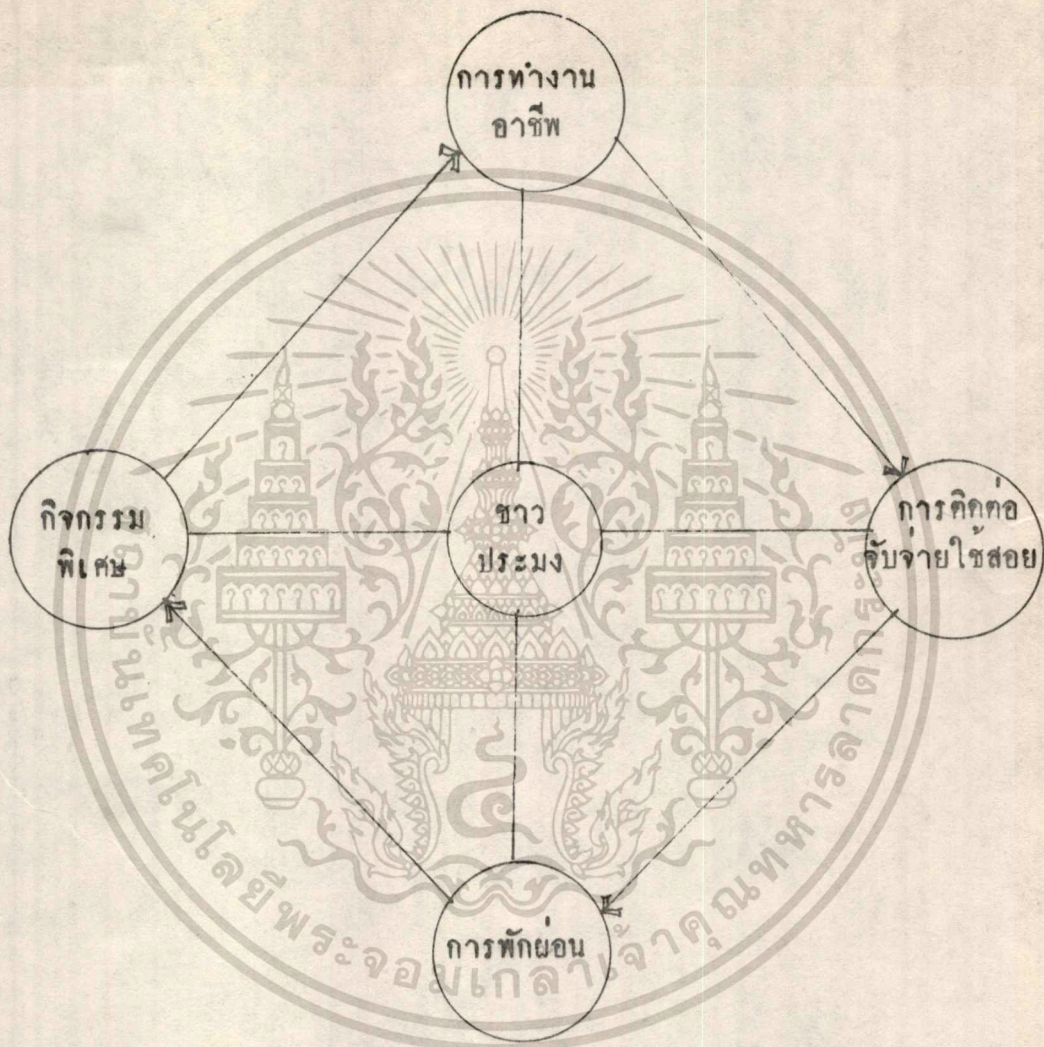

4.5.5 กิจกรรมในชีวิตประจำวัน

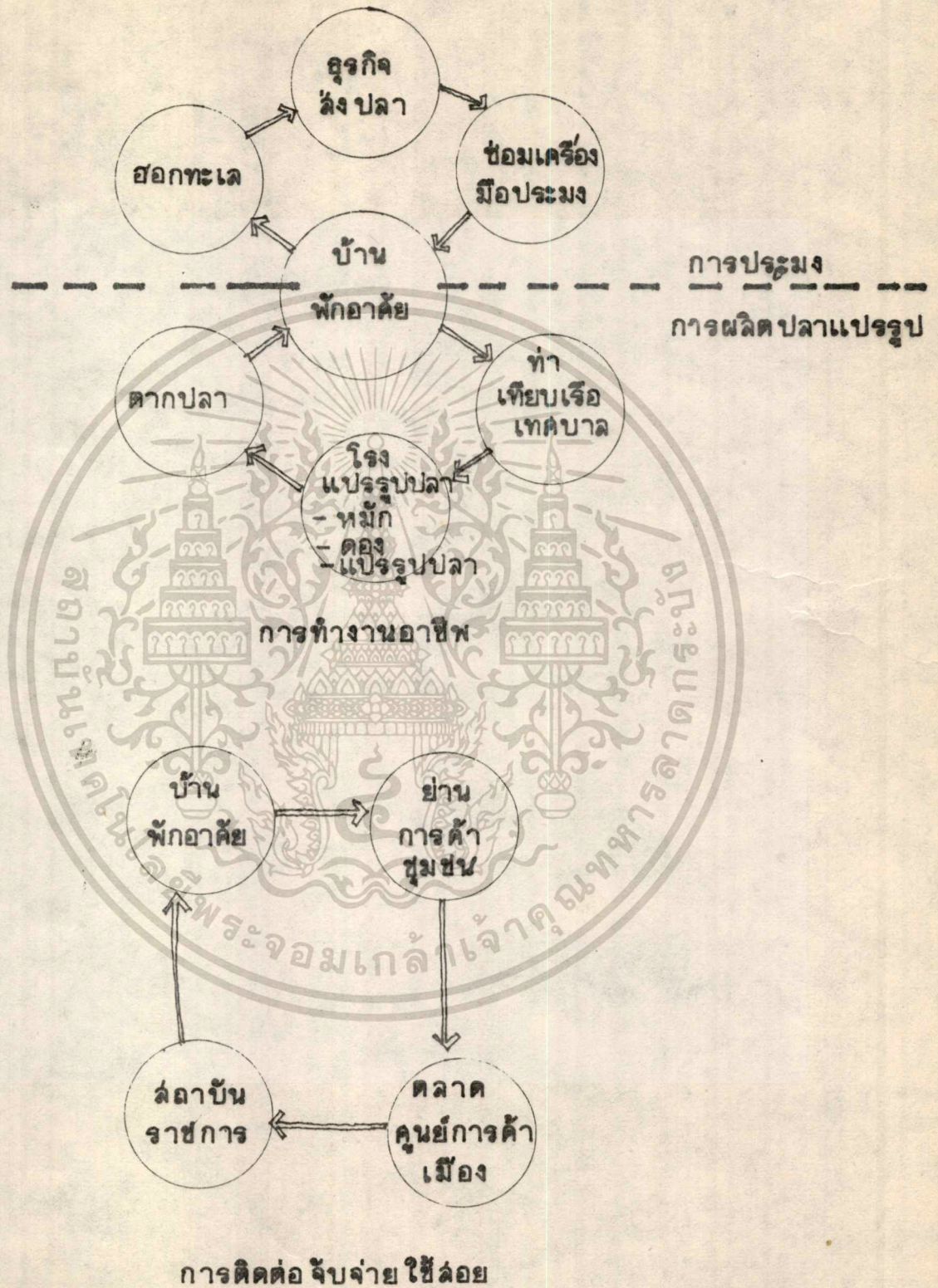
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.6 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องความเป็นอยู่

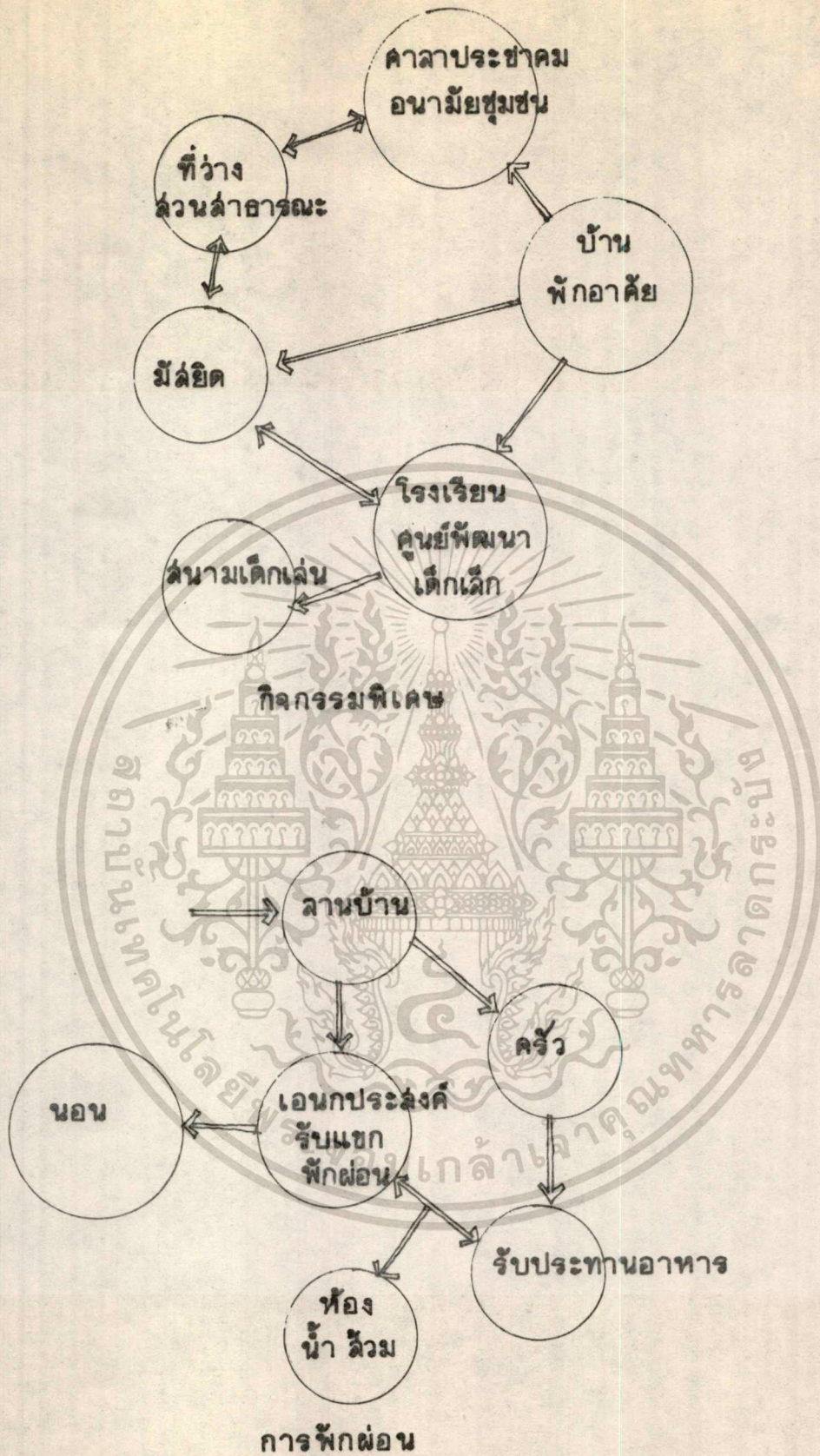

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.7 รายละเอียดองค์ประกอบกิจกรรมเกี่ยวข้องความเป็นอยู่แต่ละประเภท

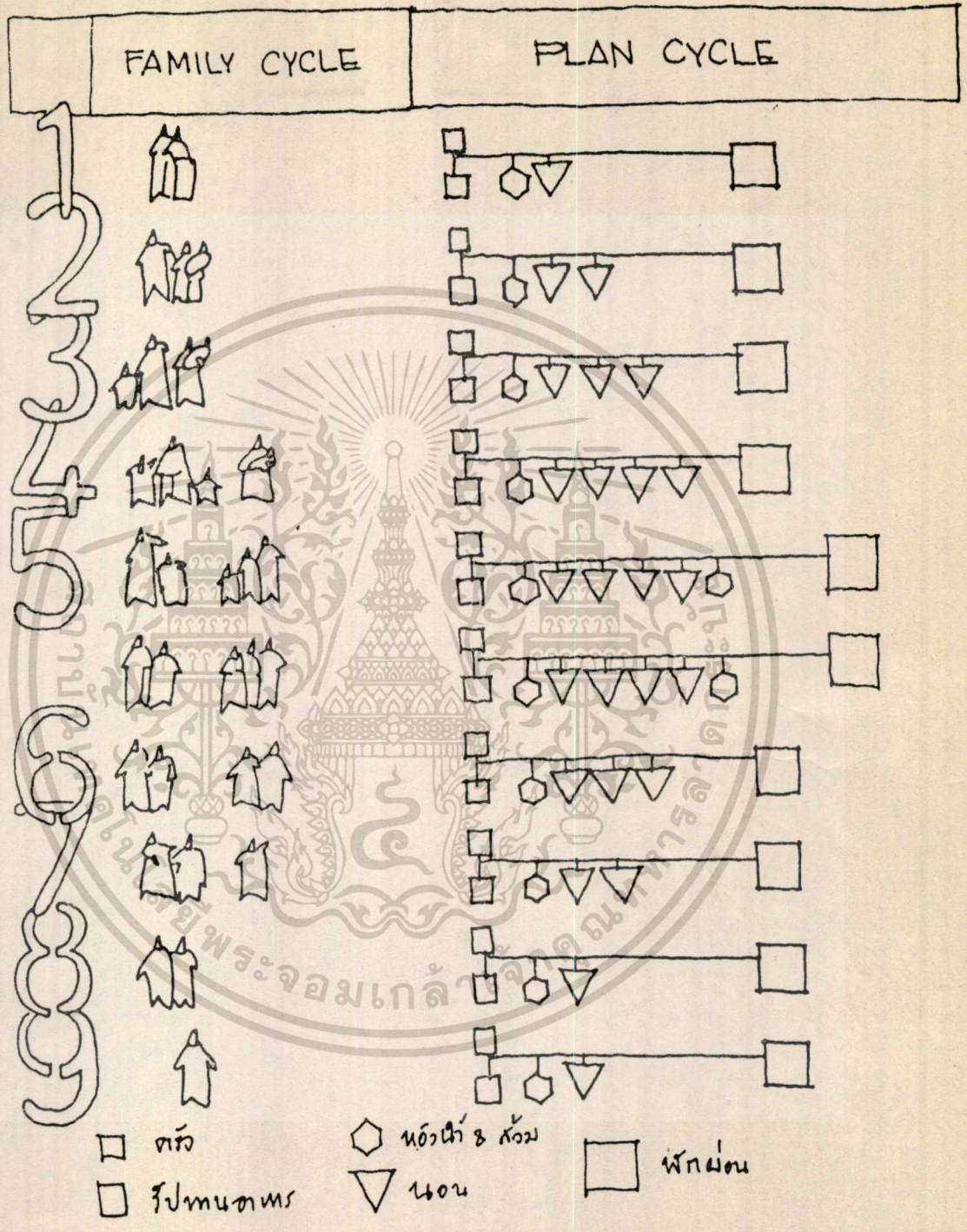
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น. ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น. อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา. และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การวิเคราะห์ วัฏจักรชีวิตครอบครัวขนาด 5 คน

1. คู่แต่งงานหนุ่มสาวอยู่ด้วยกัน ความต้องการพื้นฐาน คือ พื้นที่พักผ่อน นอน ทำอาหาร รับประทานอาหาร ห้องน้ำ-ส้วม
2. มีลูกคนแรก ความต้องการเนื้อที่ไว้สอยเพิ่มมากขึ้น ต้องขยายให้เพียงพอ หรือมีการจัดให้เป็นสัดส่วนมากขึ้น
3. มีลูกคนที่ 2 ต้องการห้องนอนเป็นสัดส่วนสำหรับลูกคนโต เป็นระยะประมาณ 7-8 ปี หลังแต่งงาน
4. 10 ปี หลังแต่งงาน มีลูกคนที่ 3 ต้องการที่นอนสำหรับลูกคนที่ 2 (อาจรวมกับคนแรก) อาจมีห้องน้ำ-ส้วมอีกห้องหนึ่ง
5. 15-20 ปี หลังแต่งงาน ลูกคนโตเริ่มเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้ว ต้องเพิ่มห้องนอนสำหรับลูกคนสุดท้อง
6. 20-25 ปี หลังแต่งงาน ลูกคนโตพร้อมจะแยกครอบครัวใหม่ได้แล้ว เป็นช่วงที่มีความต้องการมากที่สุด และคงที่แล้ว ประกอบด้วยห้องนอน 3 ห้อง ห้องน้ำ 2 ห้อง และส่วนพักผ่อนที่ต้องเพิ่มขึ้น
7. 30 ปี หลังแต่งงาน คนโตแยกครอบครัวออกไป ทำให้ความต้องการด้านเนื้อที่ไว้สอยลดลง
8. 35 ปี หลังแต่งงาน ลูกคนที่ 2 แยกครอบครัว ความต้องการพื้นที่ลดลง
9. 40 ปี หลังแต่งงาน ลูกคนสุดท้อง แยกไปตั้งครอบครัวใหม่ ครอบครัวเปลี่ยนเป็นระยะที่ 1 ทั้งจำนวนสมาชิกและความต้องการเนื้อที่ไว้สอยพื้นฐาน
9. ช่วงนี้ ครอบครัวอาจลดลงเหลือเพียงคนเดียว ทำให้ความต้องการด้านพื้นที่ลดลงไปอีก

แผนภาพที่ 32 แสดง วัฏจักรชีวิตครอบครัว

วิทยานิพนธ์
โครงการปรับปรุงชุมชนชาวประมง
เก่าแก่ง อ.เมือง จ.สงขลา

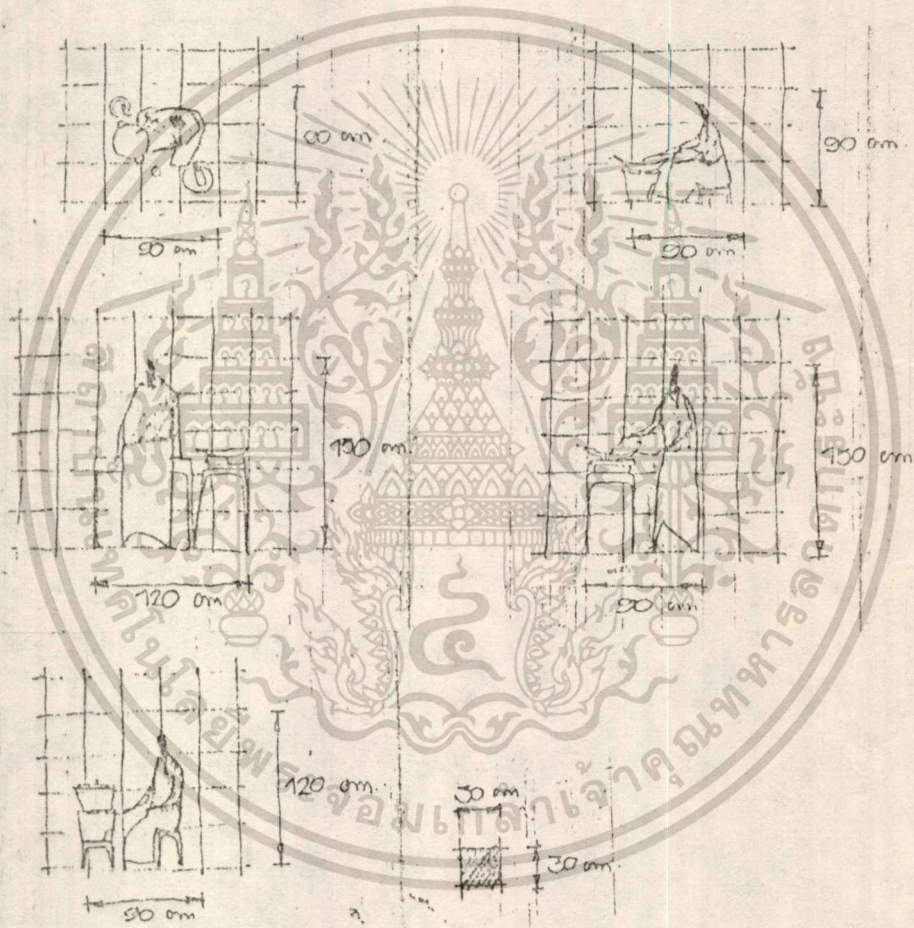
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่เอกรศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.7 การวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ในกิจกรรมแต่ละประเภท

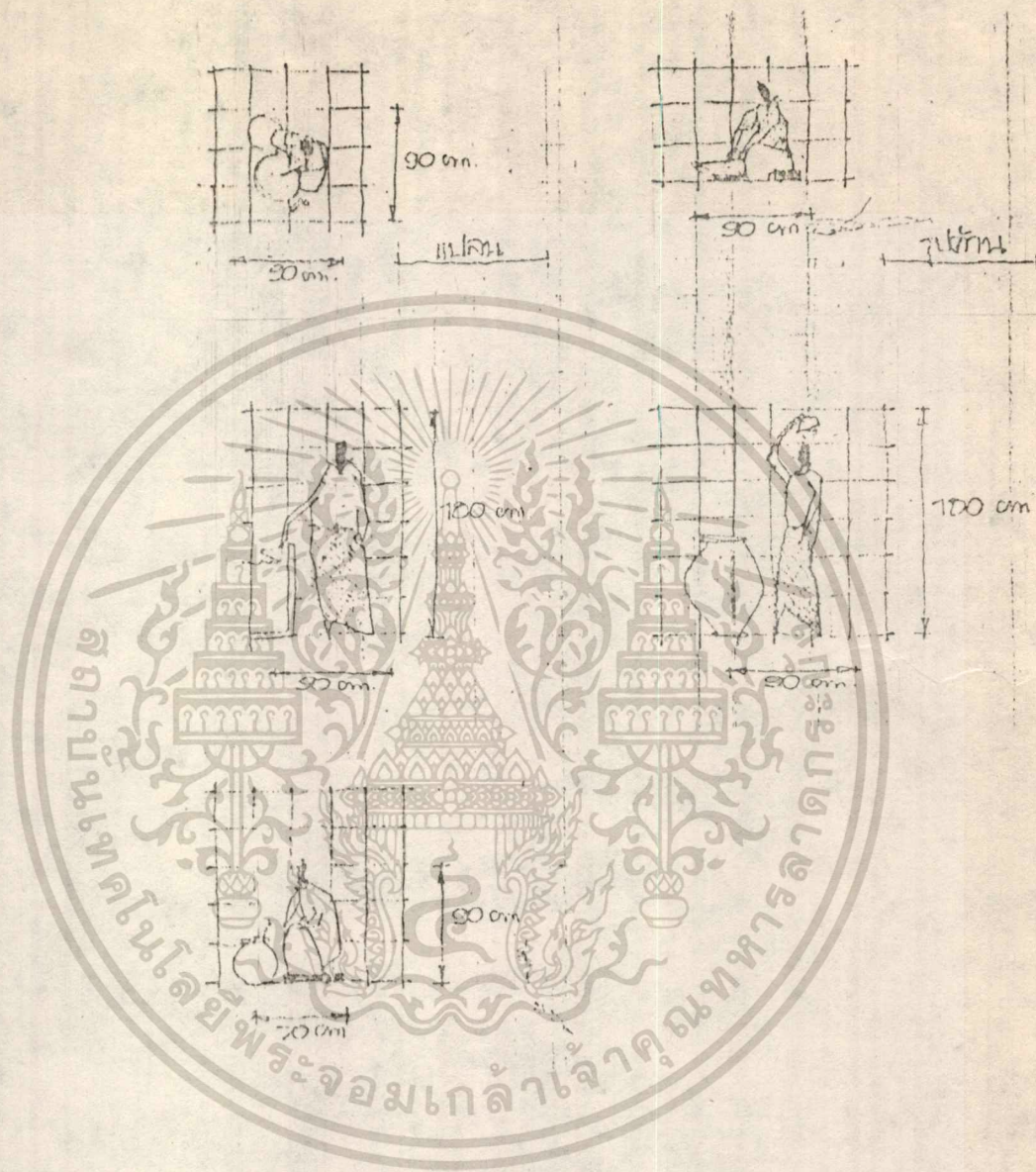
กิจกรรมในชุมชนชนชาวประมงเก่าแก่ มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ ดังนี้

4.7.1 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของชาวประมงในที่อยู่อาศัย และความเป็นอยู่

ก. กิจกรรม การปรุงอาหาร เนื้อที่ 1.80 ตารางเมตร

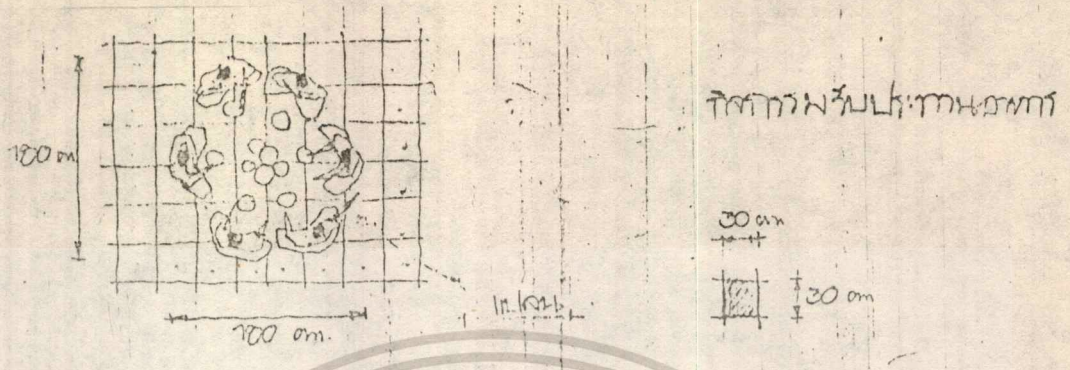

ข. กิจกรรมชั้กลาง และสุชอนามัย เนื้อที่ 1.44 ตารางเมตร

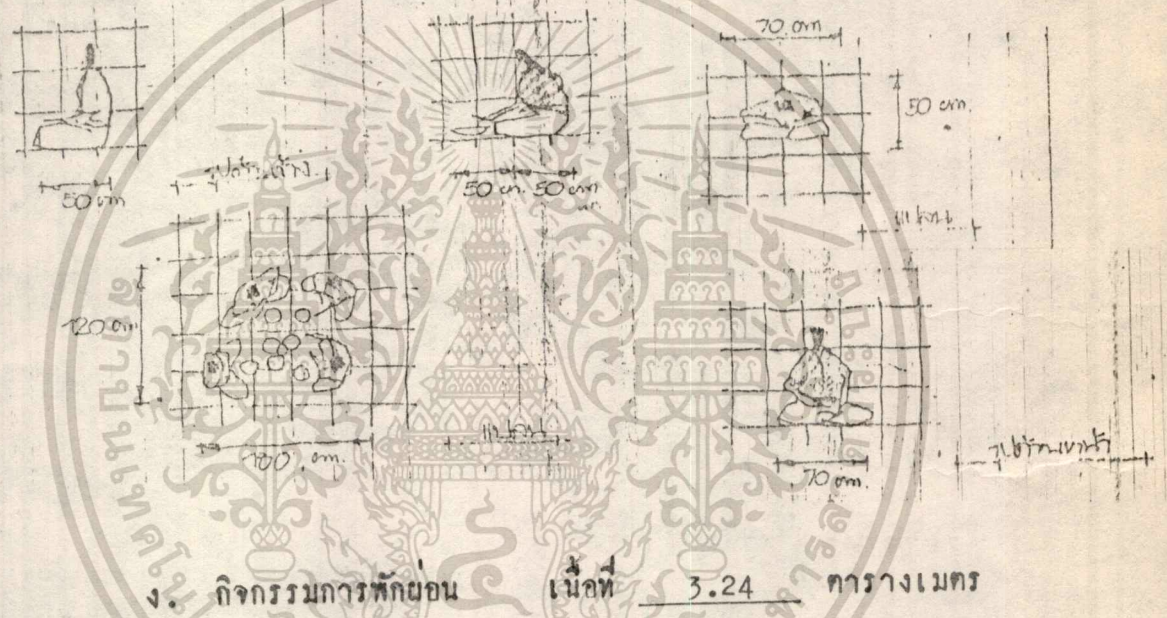

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

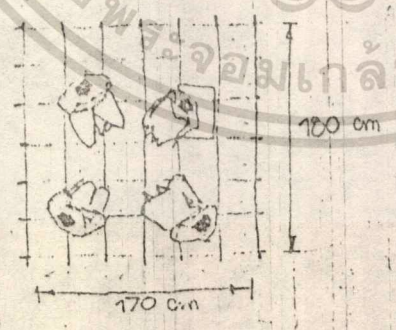
ค. รับประทานอาหาร เนอที 4.32 ตารางเมตร

โต๊ะกลมรับประทานอาหาร

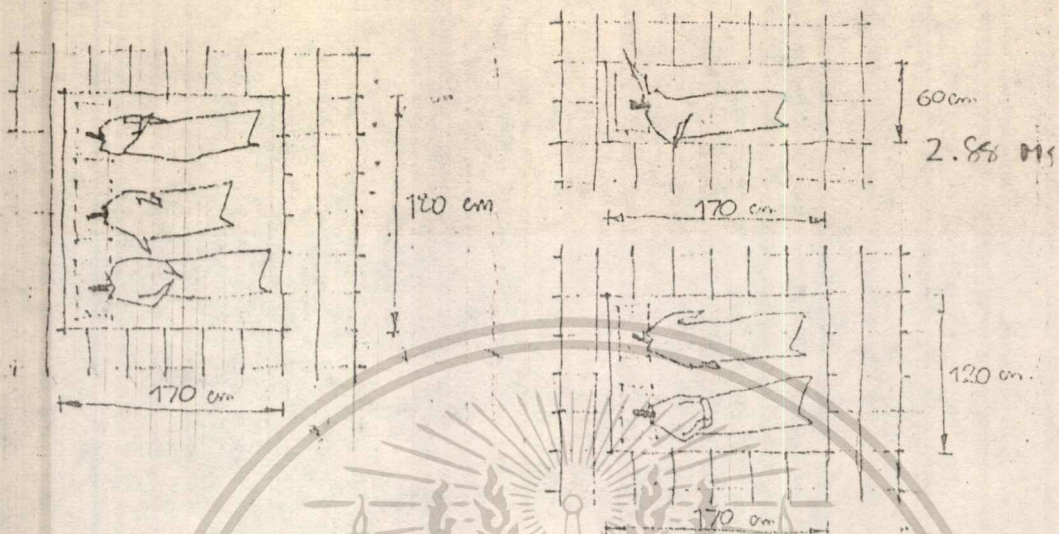

ง. กิจกรรมการพักผ่อน เนอที 3.24 ตารางเมตร

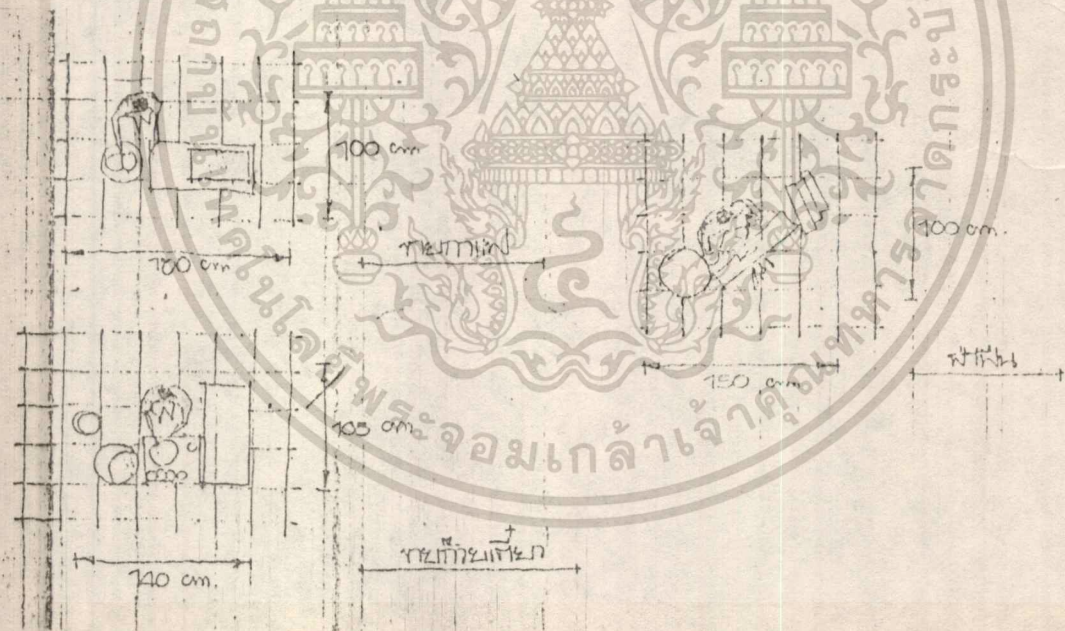

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

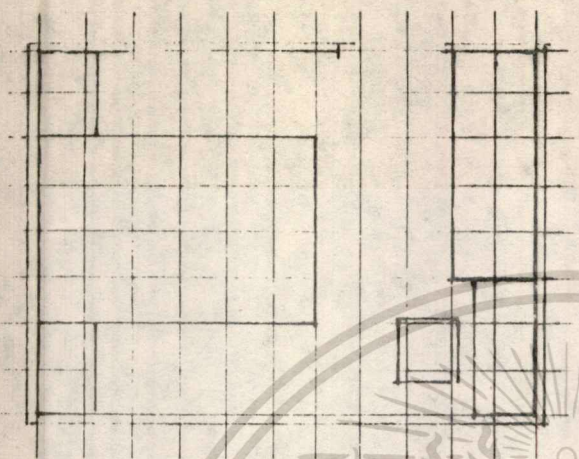
จ. กิจกรรมการนอน เนื้อที่ 5.76 ตารางเมตร

ฉ. กิจกรรมประกอบอาชีพภายในครัวเรือน เนื้อที่ ตารางเมตร

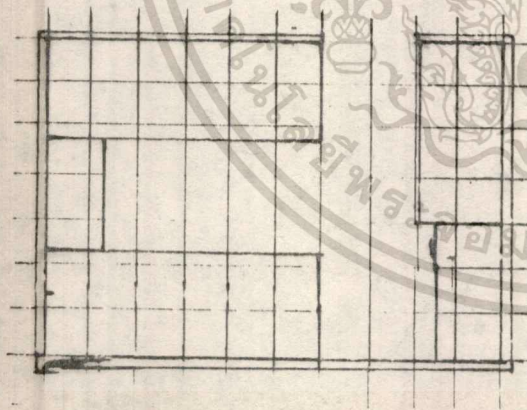

การวิเคราะห์ ความต้องการพื้นที่ใช้สอยขนาด 6 คน ต่อครอบครัวรายได้ปานกลางค่อนข้างต่ำ

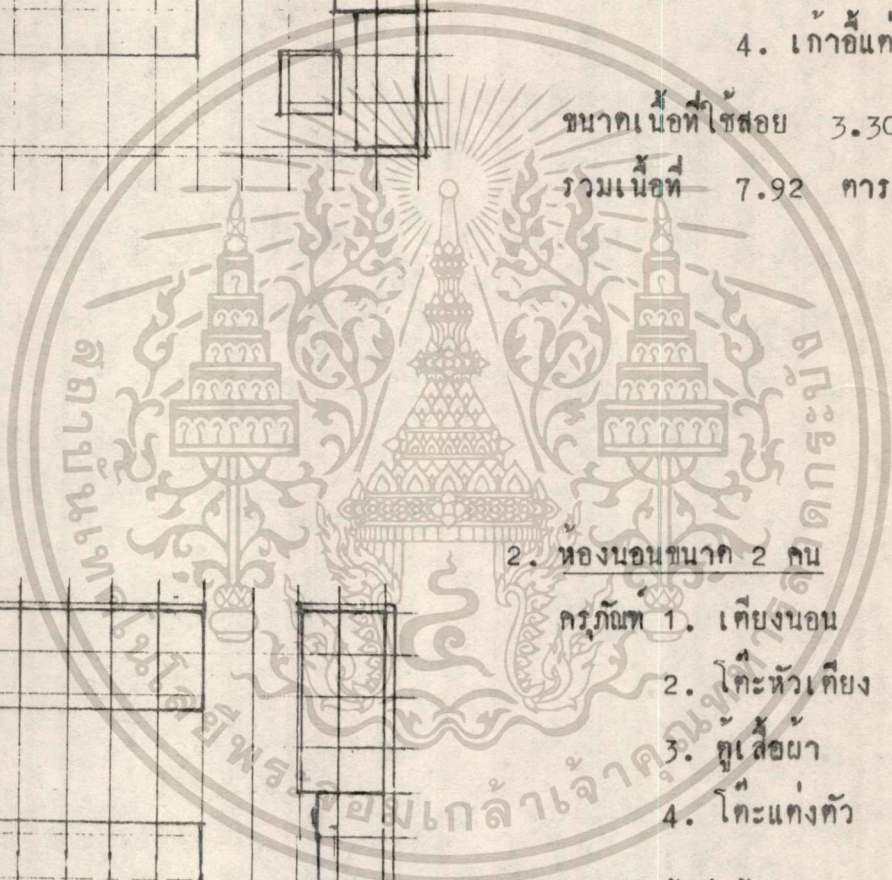
1. ห้องนอนใหญ่ ขนาดใช้สอย 2 คน
- ขนาดครุภัณฑ์
- 1. เตียงนอน 1 เตียง
  - 2. ตู้เสื้อผ้า 2 คน 1 ตู้
  - 3. โต๊ะแต่งตัว 1 ตัว
  - 4. เก้าอี้แต่งตัว 1 ตัว

ขนาดพื้นที่ใช้สอย 3.30 x 2.40
รวมเนื้อที่ 7.92 ตารางเมตร

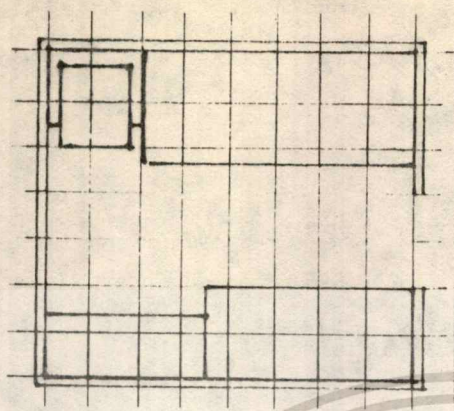

2. ห้องนอนขนาด 2 คน
- ครุภัณฑ์
- 1. เตียงนอน 2 เตียง
  - 2. โต๊ะหัวเตียง 1 ตัว
  - 3. ตู้เสื้อผ้า 1 ตู้
  - 4. โต๊ะแต่งตัว 1 ตัว

ขนาดพื้นที่ใช้สอย 2.10 x 3.00
รวมเนื้อที่ 6.30 ตารางเมตร

3. ห้องนอน ขนาด 1 คน

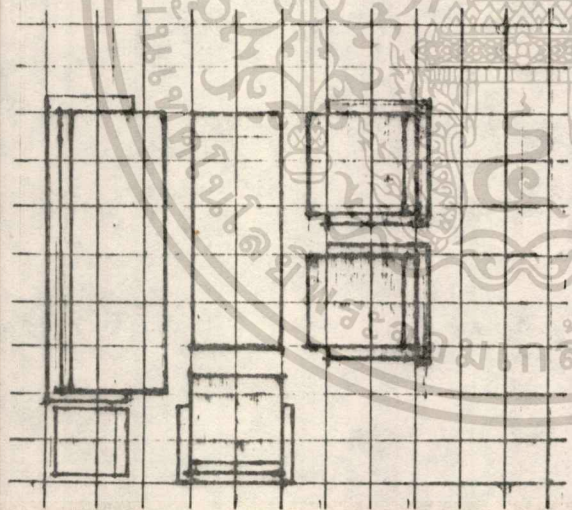

- ครุภัณฑ์
1. เตียงนอน 1 คน	1	เตียง
2. ตู้เสื้อผ้า	1	ตู้
3. โต๊ะแต่งตัว	1	ตัว
4. เก้าอี้	1	ตัว

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 2.40 x 2.10

รวมเนื้อที่ 5.04 ตารางเมตร

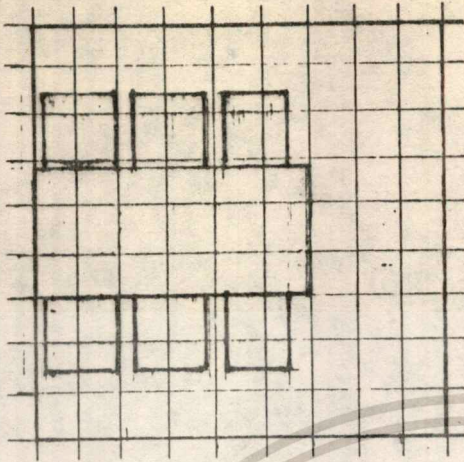
4. ส่วนรับแขกพักผ่อน

- ครุภัณฑ์
1. เก้าอี้รับแขก 3 คน	1	ตัว
2. โต๊ะกลาง	1	ตัว
3. โต๊ะข้าง	1	ตัว
4. เก้าอี้นั่ง	3	ตัว

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 2.70 x 3.00

รวมเนื้อที่ 8.10 ตารางเมตร

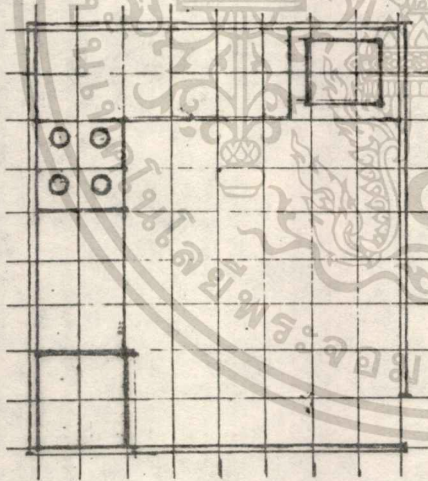

5. ส่วนรับประทานอาหาร

- ครุภัณฑ์
1. โต๊ะอาหาร 1 ตัว
  2. เก้าอี้ 6 คน 6 ตัว

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 2.70 x 2.70

รวมเนื้อที่ 7.29 ตารางเมตร

6. ห้องครัว

- ครุภัณฑ์
1. เตาหุงต้ม
  2. อ่างล้างจาน
  3. ตู้กับข้าว

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 2.40 x 2.40

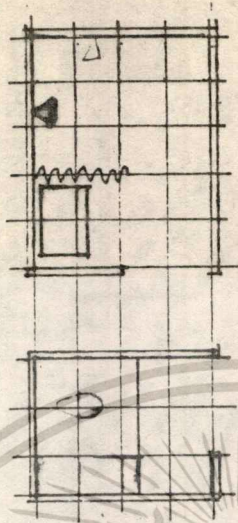
รวมเนื้อที่ 5.76 ตารางเมตร

7. ห้องอาบน้ำ

- ลักษณะ 1. อาบน้ำด้กบัว
2. อ่างล้างหน้า

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 1.20 x 1.50

รวมเนื้อที่ 1.8 ตารางเมตร

8. ห้องส้วม

- ลักษณะ 1. โถส้วม พร้อมบ่อแก้ว

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 1.20 x 1.20

รวมเนื้อที่ 1.44 ตารางเมตร

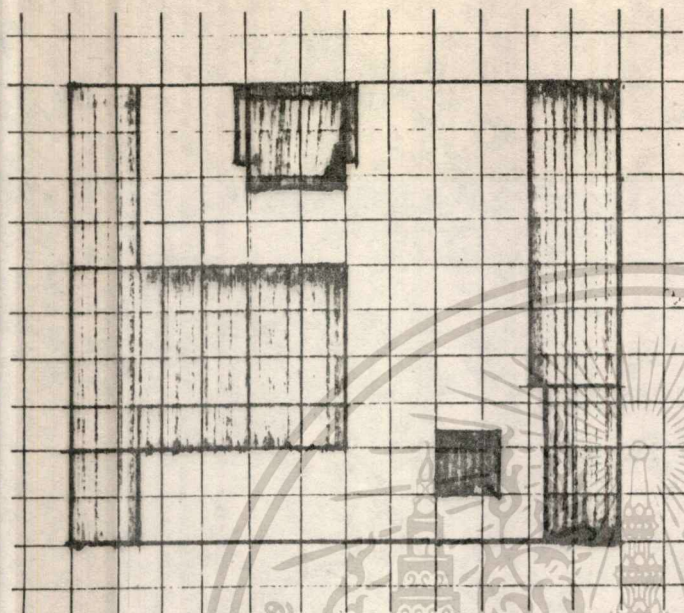
สรุป เนื้อที่ใช้สอย ครอบครัว 6 คน

1.	ห้องนอน	เนื้อที่	7.92	ตารางเมตร
2.	ห้องนอน 2 คน	เนื้อที่	6.30	ตารางเมตร
3.	ห้องนอน 2 คน	เนื้อที่	6.30	ตารางเมตร
4.	ห้องนอน 1 คน	เนื้อที่	5.04	ตารางเมตร
5.	ห้องรับแขกพักผ่อน		8.10	ตารางเมตร
6.	ห้องอาหาร		7.29	ตารางเมตร
7.	ห้องครัว		5.76	ตารางเมตร
8.	ห้องอาบน้ำ		1.8	ตารางเมตร
9.	ห้องส้วม		1.44	ตารางเมตร

รวมเนื้อที่ใช้สอยครอบครัว 6 คน 1-6คน = 54.99 ตารางเมตร

เฉลี่ยการใช้พื้นที่ $54.99 \div 6 = 9.16$ ตารางเมตร ต่อ 1 คน

การวิเคราะห์ เนื้อที่ใช้สอยครอบครัว 6 คน รายไต่ปานกลาง ปานกลาง

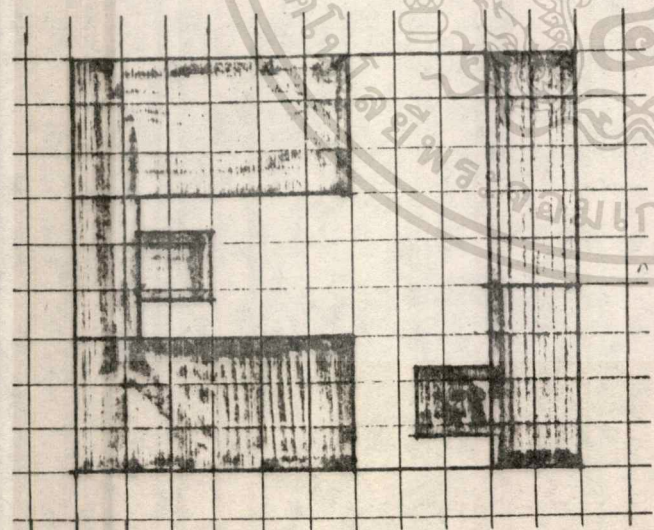

1. ห้องนอนพ่อแม่

- ครุภัณฑ์
1. เตียงนอน 2 คน
  2. โต๊ะหัวเตียง
  3. ตู้เสื้อผ้า
  4. โต๊ะแต่งตัว
  5. เก้าอี้แต่งตัว
  6. เก้าอี้นั่งเล่น

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 3.00 x 3.60

รวมเนื้อที่ 10.8 ตารางเมตร

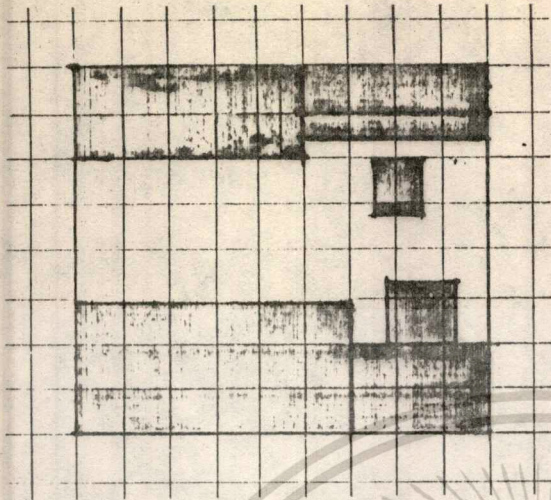

2. ห้องนอนลูก ขนาด 2 คน

- ครุภัณฑ์
1. เตียงนอน 2 เตียง
  2. โต๊ะทำงาน 2 ตัว
  3. ตู้เสื้อผ้า 1 ตัว
  4. เก้าอี้ทำงาน 22 ตัว

ขนาดเนื้อที่ใช้สอย 2.70 x 3.30

รวมเนื้อที่ 8.91 ตารางเมตร

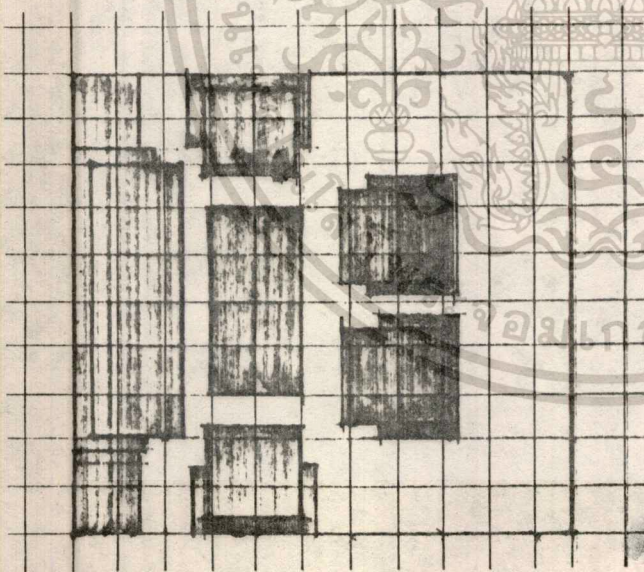

3. ห้องนอนลูก ขนาด 1 คน

- ครุภัณฑ์
1. เตียงนอน 1 เตียง
  2. ตู้เสื้อผ้า
  3. โต๊ะแต่งตัว
  4. โต๊ะทำงาน

ขนาดเนื้อที่ ใช้สอย 2.40 x 2.70

รวมเนื้อที่ 6.48 ตารางเมตร

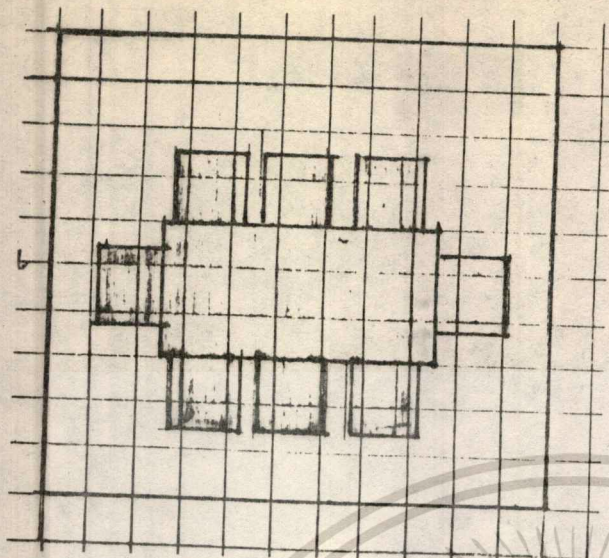

4. ห้องรับแขก และพักผ่อน 7 คน

- ครุภัณฑ์
1. โซฟา 3 คน
  2. โต๊ะกลาง
  3. โต๊ะข้าง 2 ตัว
  4. เก้าอี้รับแขก 4 ตัว

ขนาดเนื้อที่ 3.00 x 3.30

รวมเนื้อที่ 9.9 ตารางเมตร

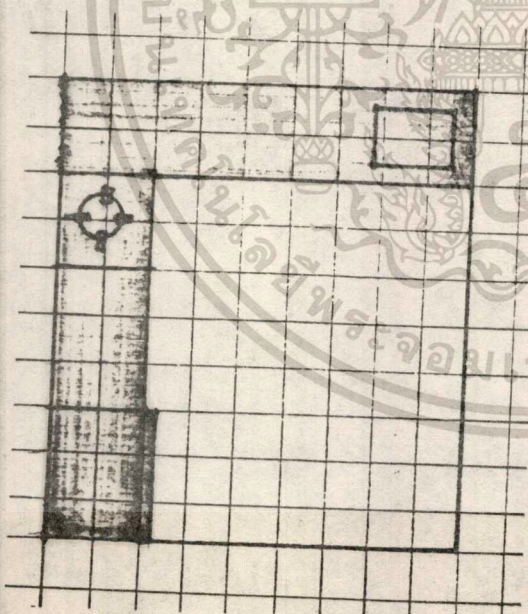
5. ห้องรับประทานอาหาร

- ครุภัณฑ์ 1. โต๊ะอาหาร
2. เก้าอี้รับประทานอาหาร

อาหาร 8 ตัว

ขนาดเนื้อที่ 3.00 x 3.30

รวมเนื้อที่ 9.9 ตารางเมตร

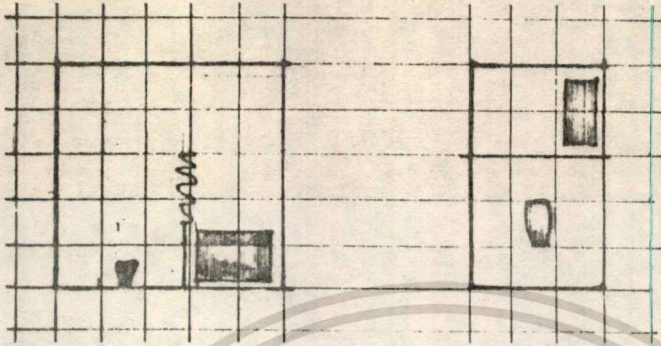

6. ห้องครัว

- ครุภัณฑ์ 1. ตู้กับข้าว
2. อ่างล้างจาน
3. เตาประกอบอาหาร
4. ตู้เก็บอุปกรณ์ครัว

ขนาดเนื้อที่ 2.70 x 3.00

รวมเนื้อที่ 8.10 ตารางเมตร

7. ห้องอาบน้ำ และส้วม

1. ห้องอาบน้ำ

- ลักษณะ 1. ที่อาบน้ำ ผักบัว
2. อ่างล้างหน้า

ขนาดเนื้อที่ 1.50 x 1.50

รวมเนื้อที่ 2.25 ตารางเมตร

2. ห้องส้วม

- ลักษณะ 1. โถส้วม
2. บอนกวาง

ขนาดเนื้อที่ 0.90 x 1.50

รวมเนื้อที่ 1.35 ตารางเมตร

สรุป เนื้อที่ใช้สอย ครอบคลุมรายได้ปานกลางค่อนข้างปานกลาง

ลำดับ	ลักษณะ	เนื้อที่	ตารางเมตร
1.	ห้องนอนใหญ่	เนื้อที่	10.8 ตารางเมตร
2.	ห้องนอน 2 คน	"	8.91 ตารางเมตร
3.	ห้องนอน 1 คน	"	6.48 ตารางเมตร
4.	ห้องรับแขก พักผ่อน	"	9.9 ตารางเมตร